1862. N°. 53. Zaturdag 5 Julij. Elfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.
Voor Batavia . . . . f 12,50.
" Java . . . . " 15,—.
" de Buitenbezittingen . . . . . " 17,50.
" Nederland . . . . " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; Agenten: te *Samarang*, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija*, LE ROY & Co.; te *Pasoeroean*, WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen*, C. A. VAN DER VOORT; te *Padang*, VAN ZADELHOFF & FABRITIUS; te *Amboina*, A. HARMSEN & Co.; te *Makassar*, W. EEKHOUT & Co., en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.
Voor de vijf woorden . . . . f 0,50.
" idem bij eerste of meerdere herhaling " 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de Mail-Editie dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór 12 uur.

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

Sluiting der Mail,
~~op Zaturdag den 12den Julij.~~

Vendutiën.

Maandag 7 Julij
Voor het woonhuis van den Heer van der Beek, door van Slooten Morgan & Co.
Dingsdag 8 Julij
Voor het woonhuis van den Heer Verhulp, door van Slooten Morgan & Co.
en
Voor het commissiehuis van Riet en Wijnveldt.
en
's Avonds Boeken Vendutie door Lange & Co.
Woensdag 9 Julij
Voor het woonhuis van den Chinees The Tjeengsoey, door J. Speet.
en
Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.
Donderdag 10 Julij
Voor het commissiehuis van van den Biesen en Modderman.
Vrijdag 11 Julij
Voor het woonhuis van den Chinees Jap Toen, door J. Speet.
en
Hout-Vendutie door Cassalette & Co.
Zaturdag 12 Julij
Vendutie in 't Vendu-Lokaal.

ADVERTENTIEN.

Gehuwd bij volmagt:
G. W. TEN BRUMMELER
van Soerabaija,
en
G. SIPKES.
MAASTRICHT. 28 April 1862. (2250)

Getrouwd:
F. J. D. NOORDHOEK HEGT
met
S. A. ANDEWEG.
BATAVIA, 28 Junij 1862. (2260)

Bevallen van eenen ZOON, *Jane Noakes*, echtgenoot van
(2263) E. R. HAIGHTON.
PASSOEROEANG, 23 Junij 1862.

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, de geliefde echtgenoot van
(2256) L. GERARDS.
SAMARANG, 26 Junij 1862.

Bevallen van eene DOCHTER, *L. F. van Arcken, Meuser.*
BATAVIA, 28 Junij 1862. (2252)

Bevallen van een' ZOON, *G. Horstman, Albach.*
BATAVIA, 28 Junij 1862. (2251)

Heden is voorspoedig bevallen van eenen ZOON, de geliefde echtgenoot van
(2297) F. L. SCHULTZ.
SOERAKARTA, 1 Julij 1862.

Den 13den April overleed te Amsterdam mijn beminde vader, de HoogEdelGestrenge Heer *C. J. Berghuis*, in leven Schout-bij-Nacht, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, Directeur en Kommandant der Marine te Amsterdam.
(2254) J. J. L. BERGHUIS.
KEDIRIE, 27 Junij 1862.

Heden overleed mijne geliefde echtgenoot, *Philippina, Jakoba, Anna le Roux*, in den ouderdom van 19 jaren, na eene echtvereeniging van 21 maanden.
(2253) J. J. L. BERGHUIS.
KEDIRIE, 25 Mei 1862.

Heden overleed na een langdurig borstlijden, de Ambtenaar op Wachtgeld, *Julius Albertus Anton Wolff*, in den ouderdom van ruim vijfentwintig jaren.
BATAVIA, 23 Junij 1862. (2318)

VENDUTIE
Dingsdag 8 Julij 1862,
wegens verhuizing,
voor het woonhuis van den WelEd. Heer
G. VERHULP
op ***Goenong-Saharie***, door
Van Slooten, Morgan EN Co.,
van eenen goed onderhouden
INBOEDEL,
bestaande uit:
Mahonij-, Zeebra-, Zonne- en andere houten Kasten, Tafels, waaronder een voor 18 en een voor 24 personen, Canapés, Stoelen, Consoles, Speeltafels, Buffet, Ledikanten, Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Leksteenen, Stellingen, Martevanen, Rottingmatten,
Eene collectie Bloemen in Potten,
Eenige koopjes SCHOOLBOEKEN,
Een Groot CAROUSSEL.
Voorts nog:
RIJTUIGEN, PAARDEN, enz.
(2266)

HOUT-VENDUTIE
op Maandag 7 Julij 1862,
op het Plein nabij het Kadastraal-Bureau,
door
BEIJNON, HAMACHER & Co.,
van eene belangrijke partij
Sindorhouten Balken,
Planken, Ribben en Latten.
(2311)

VENDUTIE
op Maandag 7 Julij 1862,
wegens vertrek:
voor het woonhuis van den WelEdG. Heer
VAN DER BEEK, *Kampement*,
door
Van Slooten, Morgan & Co.,
van eenen netten Inboedel,
bestaande uit Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen. Stoelen, Kasten, Canapés, IJzeren Ledikanten, Tafels, Consoles. Knapen, Porcelein-, Glas- en Aardewerk, Bendies, Wagen- en Bendiepaarden, Tuigen, etc.
(2265)

Dingsdag 8 Julij 1862,
des avonds ten half acht ure, zullen de Boekhandelaars

LANGE & Co.,
in een der zalen van de Societeit de HARMONIE verkooping houden,
van eene belangrijke verzameling
BOEKWERKEN,
in verschillende vakken van wetenschap en litteratuur
Eene fraaij collectie MUZIEK.
Daquereotype toestel, Stereoskoop met platen, benevens eene **Boekenkast.**
CATALOGUS gratis verkrijgbaar.
De Verkoopers belasten zich met Commissiën. (2275)

VENDUTIE
op Dingsdag, den 8sten Julij 1862,
voor het Commissiehuis van
VAN RIET & WIJNVELDT,
van:
Provisien en Dranken,
Lijnwaden, Galanterien, Etagère Voorwerpen, Porcelein-, Glas- en Aardewerk, Eau de Cologne, Propatria Papier,
Kinderwagentjes,
Eene partij Nachtpitjes en Inktkokers en
10 Vaten ROODE WIJN.
(2268)

VENDUTIE
op Woensdag den 9 Julij 1862,
voor het Commissiehuis van
Cassalette & Co.,
van
LIJNWADEN,
Geweven SARONGS, CHITSEN, SATIJN in diverse kleuren, Heeren en Dames SCHOENEN, LAARSJES en BOTTINES, Gomelastique OVERSCHOENEN, PARFUMERIËN, ZEEP en EAU DE COLOGNE, Kinder SPEELGOED en GALANTERIEWAREN, SCHRIJFBEHOEFTEN, WAGENTUIGEN, WAGEN en BENDIE LANTAARNS, Een Europesche COUPÉ.
Benevens:
25 kisten puike CHAMPAGNE.
Verder:
200 dozijn Americaansche STOELEN, WIPSTOELEN, hooge en lage Kinder STOELEN enz,
100 dozijn Americaansche EMMERS.
6 Americ. HANDWAGENS.
2 » BENDIES.
100 picols Pasaroeangsche AARDAPPELEN. (2278)

VENDUTIE
op Donderdag, den 10den Julij 1862,
voor het Commissiehuis van
VAN DEN BIESEN & MODDERMAN,
van Lijnwaden,
Engelsch Kapleder, Parapluien, etc., etc.,
Losse Brillanten,
alsmede:
van een factuur Gezette Juweelen.
(2315)

Op de Vendutie
van DONDERDAG, 10 JULIJ 1862,
zal worden verkocht:

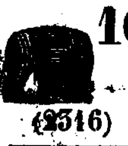

100 vaatjes pas aangebragte Echte AVH. BOTER.
(2316) VAN DEN BIESEN & MODDERMAN.

HOUT-VENDUTIE
op VRIJDAG 11 Julij
op het Heemradenplein,
door
CASSALETTE & Co.
(2322)

In Naam des Konings!
Op ZATURDAG, den Twaalfden Julij 1800 Twee-en-Zestig, des morgens ten tien ure,
zal door tusschenkomst van het Vendu-Departement in het Lokaal van dat departement in de Buiten-Nieuwpoortstraat alhier worden verkocht:

Een ERF,
bebouwd met eene Loods van Steen met pannen gedekt en een Steenen kamer, gedekt als voren, gelegen in Blok D, deel oostzijde, nummer Een-en-Twintig, buurt of wijk Prinsenstraat, bij de verponding geregistreerd onder nummer negen duizend en dertien, en aldaar, ingaande met den jare 1800 Een-en-Zestig, getaxeerd op eene waarde van ***Twaalf Duizend Guldens.***
Dit perceel is toebehoorende aan den Heer ADOLPH, THEOPHILE POUBLON, en wordt verkocht door den Heer WILLEM JOANNES JULIUS DOCTERS VAN LEEUWEN, in diens hoedanigheid van echtgenoot van MARIA JOHANNA GERARDINA VOGELPOOT, als houdster van het eerste hypotheek op gemeld perceel gevestigd.
(2299)

De Ondergeteekenden zullen op Vrijdag den 18den Julij aanstaande,
voor rekening van de VERBANDHOUDERS op Vendutie verkoopen:

Een **ERF** met twee steenen Huizen met pannen gedekt,
gelegen in Blok O, deel 5, sectie 3, nummer 9, buurt of wijk Chinesche Kamp ***(Djelaking)***, verponding No. 2886 toebehoorende aan **Tjoa Kimlong.**
(2280) VAN DEN ABEELEN EN Co.

Op Zaturdag, den 26 Julij e. k.,
des morgens ten 10 ure,
zal in het Lokaal van het ***Vendu-Departement*** alhier, worden verkocht, het
HUIS

van wijlen Mevrouw de Wed.
HAASE geb. VAN DER WILDEN,
staande achter de ***Weeskamer*** alhier, Buurt Berendregt, Verponding No. 8378.
(2291) REYNST & VINJU, qq.

Op Maandag 25 en Dingsdag 26 Augustus 1862,
zullen de ondergeteekenden
VENDUTIE
houden (wegens vertrek),
des
INBOEDELS
van Zijne Exellentie den Luitenant-Generaal
J. van Swieten,
zullende nader meer gespecifieerde opgave daarvan worden gedaan.
(2323) CASSALETTE & Co.

VERKOOPHUIS.
Wegens liquidatie
UITVERKOOP
à Contant,
verre beneden Fabriek prijzen.
W. S. VAN HOGEZAND, Sr.,
(2261) in Liquidatie.

Ontvangen:
Een zeer rijk factuur
COLLIERS-DE-BAL,
gemonteerd met **Brillanten** en **Paarlen**, laatste *Parijsche* smaak.
(2257) VAN ARCKEN & Co.

v. Walchren & v. Dorp,
HANDEL-. TOKO- EN COMMISSIEHUIS.
ROODE BORDEAUX WIJNEN op fust en in kisten afgetapt.
Fijne Roode en Witte BORDEAUX WIJNEN.
BOURGOGNE WIJNEN.
Fijne en Ordinaire RHIJN- en MOESELWIJNEN.
Roode PORTWIJN op fust en op flesschen.
Witte Idem op flesschen.
Fijne en Ordinaire MADEIRA en TENERIFFE WIJNEN op fust en op flesschen.
Prima en Ordinaire CHAMPAGNE WIJNEN.
Holl. BIER, Eng. BIER, Bayersch BIER } in soorten, op fust en op flesschen.
Fijne en Ordinaire Fransche COGNAC op fust en op flesschen.
Bessen GENEVER; Genever A.V.H. en andere goede merken.
Onvervalscht SELTERSWATER.
Hollandsche, Fransche, Engelsche, Duitsche } PROVISIEN in BLIK, enz.
GESLAGT in flesschen en vaatjes.
Gezouten RUNDVLEESCH in vaatjes.
Gerookte OSSENMUISJES en SAUCIJS DE BOULOGNE in blik.
Gerookt VLEESCH en HAMMEN.
Diverse soorten KAZEN.
Diverse merken BOTER.
MANDARIJN GEMBER.
KOEK, BANKET, SUIKERWERK en GEDROOGDE VRUCHTEN.
Poeder- en andere CHOCOLAAD, JAMS, MOSTARD, ZUREN, GENUAOLIE, AZIJN, etc.
SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
Eng. HANG-, TAFEL-, MUUR- en KANTOORLAMPEN.
PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWEKK
TAFEL- en RIJTUIGKAARSEN.
TAFELGOED in stellen, HANDDOEKGOED, DAMAST TAFELKLEEDEN, TOILINET in soorten.
Divers PLEETWERK
Berlijnsch-zilveren LEPELS en VORKEN in stellen.
Eng. TAFELMESSEN in stellen.
Manila- en Havana SIGAREN in soorten.
BIJOUTERIEN, PARFUMERIEN en GALANTERIEN.
(2289)

Van Riet & Wijnveldt
ontvingen op nieuw de navolgende fijne
HAVANA SIGAREN,
als:

Alexander II	in	kistjes	van	50	ps.
Emelio	»	»	»	»	»
Espana	»	»	»	»	»
Flora Cabanas	»	»	»	»	»
La Minerva (Trabucos).	»	»	»	100	»
El Dorado (Londres). .	»	»	»	»	»
Delicatessia	»	»	»	»	»
El Niagara (Panetelas) .	»	»	»	»	»
El Niagara	»	»	»	»	»
Las tres Coronas . . .	»	»	»	»	»
La Semiramis	»	»	»	»	»
Baltimora Club.	»	»	»	»	»
Royal Sigarettes . . .	»	»	»	125	»
La Heroina	»	»	»	200	»
Martinez	»	»	»	»	»
William II	»	»	»	250	»
La Esperanza Acsendiendo	»	»	»	»	»
H. Upman	»	»	»	»	»
El Cinto de Orion . .	»	»	»	»	»
Baltimore Club. . . .	»	»	»	»	»
La flor	»	»	»	»	»
Rio Hondo	»	»	»	500	»

Welke alle tot zeer billijke prijzen verkrijgbaar zijn.
(2269)

Eenen nieuwen aanvoer:
SULFATE DE QUININE
van THIBAUMERIJ ET DUBASC, *Paris.*
Eau des Carmes
ook genaamd
Eau de Melisse de Carmes Boyer,
met beschrijving voor den innemer.
REVALENTA ARABICA
food van BARRY DU BARRY en Co. *Londen.*
(2281) CASSALETTE en Co.

Ontvangen:
Lotto- en Domino Spellen,
Dam- en Schaakborden,
Triktrak borden.
Bij
(2273) WINSSER, DE LANGE & Co.

Verkrijgbaar bij *C. F. Schultze*,
Passer Baroe:

GROENE ERWTEN, ZUURKOOL, ROODEKOOL, in kleine en groote hoeveelheden, alles pas ontvangen.

(2319)

Puike groote Amerikaansche HAMMEN,

à *f* 5— Contant.

Bij

(2234) SCHULTZ, *Passer Baroe*.

ENGELSCHE LETTER SLOOTJES,

van nieuwe bewerktuiging ontvangen bij

(2276) G. KOLFF en Co.

Americaansch Pilot Brood,
idem Mess Beef,
idem Meel,

in Entrepot en Consumptie.

(2267) VAN DEN ABEELEN & Co.

Per *Amalia Augusta*:

50 kisten VALKENBIER,

van Vollenhoven & Co.

(2304 VAN WALCHREN & VAN DORP.

Per *Nijverheid en Jan de Witt*:

500 puike HAMMEN.

(2306) VAN WALCHREN & VAN DORP.

Per *Noach* ontvangen:

Gerookte OSSENRIBBEN (Paterstukken.)
ROOKVLEESCH en
ECHTE SAUCIJS DE BOULOGNE } in emballage
ROLPENS in vaatjes, in flesschen en in keulsche potten,
Hollandsche ingelegde GROENTEN in keulsche potten,
als: BLOEMKOOL,
ROODE KOOL,
ANDIJVIE:
KROPSLA,
ZUURKOOL,
SNIJBOONEN en
ASPERGEBOONEN,

Alles van prima kwaliteit bij

(2274) WINSSER, DE LANGE & Co.

Militaire Societeit Concordia.

Algemeene Vergadering,

op Zaturdag 12 Julij a. s., des avonds ten 8 ure.

Namens het Bestuur:
De Secretaris:
(2310) BRUGMAN.

Verkrijgbaar à Contant:

MANILLA SIGAREN N°. 2.

(2317) VAN DEN BIESEN & MODDERMAN.

Per Tryntje Fenna:

GROENTEN in blik in de meest gewilde soorten,
STOOMZALM in heele en halve blikken, } *Nieuwenhuis.*
Groote stukken GEROOKT VLEESCH,
GEROOKTE OSSENHAAS in blik,
ROOKWORST in Reuzel, SAUCYSJES,
Gezouten MOOTZALM, LENGVISCH in blik.

(2306) VAN WALCHREN en VAN DORP.

Per *Trijntje Fenna*:

LIKEUREN,
RINS MAAGBITTER, } *Fockinck.*
KEUKENSTROOP, *Schalekamp.*
FRAMBOZEN AZIJN, *Nieuwenhnijs.*

(2507) VAN WALCHREN & VAN DORP.

VAN RIET & WIJNVELDT,

hebben per laatst aangekomen Schepen

ontvangen:

Malaga WIJN,
BESSENSAP,
MEEL van het merk: KORENSCHOOF in blikken en pakjes van 1 ℔,
Pruns d'Ente,

benevens: eene partij diverse

Groenten in flesschen. (2270)

Per *Trijntje Fenna*:

Tafel- en Rijtuigkaarsen,

Brandon.

(2308) VAN WALCHREN & VAN DORP.

Nederlandsch-Indische LEVENSVERZEKERING- EN LIJFRENTE-MAATSCHAPPIJ.

Vergelijkende Staat van Deelname op 1°. Januarij *en op* 1° Julij 1862.

Geboekte Contributiën en Stortingen.

Het totaal bedrag van geboekte stortingen en contributiën van 16 Januarij 1860 tot Ult°. Januarij 1862 was	*f* 322,164 64
bijgekomen in Januarij, Februarij, Maart, April, Mei en Junij	〃 114,069,79
Totaal op 1°. Julij 1862	*f* 436,234.43

Verdeeld als volgt:

I. *Afdeeling* Lijfrenten.

(Stortingen, in ééns en maandelijks).

	1o. Jan.	1o. Julij.
Voor *Uitgestelde Lijfrenten op één Persoon* (Pensioen, ontvangbaar op zekeren leeftijd ter keuze van Contribuanten	*f* 113,664.42	*f* 151,603.94
Dito Lijfrenten op *twee Personen* (ontvangbaar tot overlijden *langst*levende).	〃 3,878.29	〃 4,878.29
〃 *Uitzet-Fonds* (ontvangbaar in ééns op 23jarigen ouderdom van het ingeschreven kind)	〃 19,067.03	〃 25,605.62
〃 *Opvoedings-Fonds* (ontvangbaar in jaarlijksche gedeelten, *kwartaalsgewijze betaalbaar*, van 16 tot 23jarigen ouderdom van het ingeschreven kind, of tot 20 jaar naar keuze)	〃 38,559.45	〃 48,059,90
〃 *Dadelijk ingaande Lijfrente op één Persoon*	〃 7,491.48	〃 7,491.48
〃 *Dadelijk ingaande Lijfrente op twee Personen*	〃 6,300.26	〃 6,300.26

II. *Afdeeling* Levensverzekering.

(Contributien, in ééns en maandelijks).

Voor *Kapitaal bij Overlijden* (ontvangbaar in ééns door Erven of Regthebbenden).	〃 59,944.29	〃 96,489.52
〃 *Immer trekkende Verzekering* (ontvangbaar bij overlijden of op een bepaalden ouderdom)	〃 ——	〃 117.66
〃 *Weduwen-Pensioen* (*levenslang* door eene *bepaalde* persoon te ontvangen).	〃 47.798.45	〃 61,231.44
〃 *Weezen-Fonds* (naar keuze tot 20 of 23jarigen ouderdom van een *bepaald* kind te ontvangen)	〃 25,172.81	〃 33,993.73
〃 *Overlevings-Kapitaal* (ontvangbaar in ééns door eene bepaalde persoon).	〃 288.16	〃 462.59
	f 322,164.64	*f* 436,234.43

De **Jaarlijksche Contributiën en Stortingen** bedragen:

Voor Afdeeling Levensverzekering	*f* 90,492.12	*f* 122,283.84
〃 〃 Lijfrenten	〃 35,068.32	〃 36,812.52
	f 125,560.44	*f* 159,096.36

	1o. Januarij.	1o. Julij.
Het **Verzekerd** bedrag van Afdeeling II is	*f* 1,658,253.—	*f* 2,167,686.—

verdeeld als volgt:

Kapitaal bij Overlijden		*f* 929,500.—			*f* 1,308,200.—
Immer trekkende Verzekering		〃 ——			〃 11,000.—
Weduwen-Pensioen	's jaars *f* 44,937.84	〃 457,626.—	's jaars *f* 50,477.84		〃 525,379.—
Weezen-Fonds	〃 〃 39,751.—	〃 266,360.—	〃 〃 47,551.—		〃 316,880.—
Overlevings-Kapitaal	in eens 〃 5,000.—	〃 4,767.—	in eens 〃 6,500.—		〃 6,227.—
Onder 1o. Januarij		*f* 1,658,253.—	Onder 1o. Julij		*f* 2,167,686.—
			〃 1o. Januarij.		〃 1,658,253.—
Bijgekomen in Januarij, Februarij, Maart, April, Mei en Junij					*f* 509,433.—

Schaden (uitbetaald of uittebetalen):

		1o. Januarij.		1o. Julij.
Voor Kapitaal bij Overlijden in ééns		*f* 10,000.—		*f* 10,000.—
〃 Weduwen-Pensioen ('s jaars)	*f* 800.—	〃 10,187.—	's jaars *f* 2,800.—	〃 34,610.80
〃 Weezen-Fonds	〃 〃 450.—	〃 4,817.—	〃 〃 450.—	〃 4,817.—
〃 Overlevings-Kapitaal in ééns		〃 ——		〃 ——
〃 Kapitaal bij Overlijden (Wederverz.)		〃 85.—		〃 85.—
		f 25,089.—.		*f* 49,512.80

Ongefourneerd Waarborg-Kapitaal .... *f* 300,000.—

Uitbetalingen.

	1o. Januarij.	1o. Julij.
Dadelijk ingaande Lijfrente	's jaars *f* 771.87	's jaars *f* 471.87
Lijfrente op 2 Personen	〃 〃 600.—	〃 〃 600.—
Uitg. Lijfr. op 1 〃	〃 〃 2,020.—	〃 〃 2,020.—
Te zamen	's jaars *f* 3,391.87	's jaars *f* 3,091.87

(2309)

PRAAUWEN VEER en WERF

VAN DE

Wed. VAN DER MEULEN.

Met Praauwen van dit Veer bestaat er steeds gelegenheid om

Goederen, Machineriën, enz.,

over te voeren van

Batavia en de omliggende plaatsen,

als: om de West tot ***Tjiringien*** in *Straat Sunda*, en om de Oost tot aan ***Pecalongan***, en het afhalen van PRODUKTEN van ***Bantam***, ***Tjicao*** langs de ***Tjitarum***, ***Pamanoekan***, ***Indramaijoe***, ***Dadap*** en ***Cheribon***.

Bij genoemd Veer zal tegen September van dit jaar een

STOOMSLEEPRADERBOOT

in de vaart gebragt worden, waarmede de Praauwen naar en van de diverse plaatsen zullen kunnen gesleept worden.

Aan de Werf bestaat er steeds gelegenheid tot repareren van Sloepen en het maken van Hout en IJzerwerken ten behoeve der Schepen.

Batavia. 31 Mei 1862. (2204)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK.

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks, uitgezonderd des Vrijdags, geopend van half acht tot tien uur.

Steeds voorhanden:

GEZIGTEN VAN JAVA EN SUMATRA, TYPEN, ENZ. (2235)

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.

Vertrekt ten 7 ure des morgens.

Ligplaats binnen den kleinen boom. (2282)

Oost-Indische Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij.

Directeuren hebben de eer ter kennisse van Heeren Deelhebbers te brengen, dat de Balans voor het jaar 1861, ten kantore der Maatschappij van af heden ter visie zal liggen gedurende veertien dagen, als mede dat de uitdeeling op de Algemeene Vergadering van Deelhebbers te ***Amsterdam*** is bepaald op ***f* 100.—**, per Aandeel; zullende de betaling daarvan alhier geschieden dagelijks van **10** tot **2 ure**.

De Directeuren voornoemd:
A. R. J. CRAMERUS,
VAN BERESTEIJN,

Batavia, den 4den Julij 1862. (2301)

Gymnasium WILLEM III.

Het **Collegie van Curatoren** van het ***Gymnasium Willem III*** brengt bij deze ter kennisse van Ouders en Belangstellenden, dat in opvolging van het bepaalde bij Art. 13 van het voor die inrigting werkend Reglement, op ***Woensdag***, ***Donderdag***, ***Vrijdag*** en ***Zaturdag***, den 9den, 10den, 11den en 12den Julij eerstkomende, des morgens van 8 tot 1 ure, in 't openbaar onderzoek zal worden gedaan naar de vorderingen der Leerlingen gedurende den afgeloopen Cursus, en dat de voor het Publiek mede toegankelijke Prijsuitdeeling op ***Maandag*** daaraanvolgende, den 14den Julij, des morgens ten 9 ure, plaats zal vinden.

Namens het Collegie van Curatoren vd.,
De Secretaris:
(2295) Mr. H. D. LEVYSSOHN NORMAN.

Gymnasium WILLEM III.

Het COLLEGIE VAN CURATOREN van het ***Gymnasium Willem III*** brengt bij deze ter kennisse van Belanghebbenden, dat door de ophanden zijnde voltooijing van het nieuwe Hoofdgebouw, de gelegenheid zal bestaan, om bij den ***aanvang van den nieuwen Cursus*** op den 1sten September eerstkomende, aan het GETAL LEERLINGEN eene belangrijke uitbreiding te geven.

Namens het Collegie van Curatoren vd.,
De Secretaris:
(2294) Mr. H. D. LEVYSSOHN NORMAN.

Bij acte, op 1 Julij 1862 voor mij, Notaris en getuigen onder nommer 5 verleden, hebben de heeren WILLEM JOHANNIS BEIJNON en FRIEDRICH WILHELM CHRISTIAN HAMACHER als gererende vennooten en de heer JACOB WILLEM BEIJNON als commanditaire vennoot, allen kooplieden, wonende te Batavia, aangegaan eene Vennootschap onder de firma

Beijnon, Hamacher en Co.,

gevestigd te Batavia, ten doel hebbende de uitoefening van eenen handel in alle koopmanswaren en het op zich nemen van commissiën.

De vennootschap is aangegaan voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren, aanvang nemende 1 Julij 1862, met stilzwijgende continuatie na dien tijd voor vijf jaren, bij gebreke van schriftelijke opzegging zes maanden vóór het einde van den contractuelen tijd.—Ieder der gererende vennooten heeft de teekening der firma, alléén met betrekking tot het onderwerp der vennootschap; tot het opnemen van gelden à deposito of op beleening voor de firma, zal de handteekening van beiden of eene schriftelijke toestemming van den niet medeteekenenden vennoot noodig zijn.

(2314) A. M. MEERTENS.

Campagne Fregatschip *Henrietta Maria*.

De ondergeteekenden de reis als Passagiers gemaakt hebbende met het Schip ***Henrietta Maria***, gevoerd door Kapitein **P. TJEBBES**, van *Amsterdam* herwaarts, bevelen dien bodem en Kapitein voor naar *Holland* vertrekkende Passagiers bijzonder aan, zoowel wat snelheid van zeilen als goed en ruim logies en welvoorziene tafel als vriendschappelijken omgang met den Kapitein en verdere Officieren betreft.

J. VAN WEEREN en Echtgenoot.
G. VAN NOORD BORSKI.
A. M. S. HOGENWAARD.
H. SEMLER,
(2312) A. D. J. PENN.

TE KOOP:

Een aandeel in het Bataviaasch Praauwen veer.

Te bevragen bij

(2264) MARTIN DIJCE & Co.

TE KOOP OF TE HUUR

met 1sten Julij te aanvaarden:

DE RIJSTPELMOLENS

gelegen te ***Assem***, Residentie ***Cheribon***, met daarbij behoorende

Padie- en Rijstpakhuizen

en groot Woonhuis, alles met Pannen gedekt. Twee planken Pakhuizen met pannen gedekt, en e bergruimte bevattende van respectivelijk 4000 3500 picols, gelegen te ***Karang Sambong Pengarengan***, Residentie ***Cheribon***.

Nadere informatien bij

(2236) PANDEL & STIEHAUS

Te Koop of te Huur:

Een Huis en Erf;

gelegen in den Gang ***Scott***, bewoond door en te bevragen bij den eigenaar

(2292) MR. B. D. BOSSCHER, JR.

TE KOOP het HUIS met ruim erf nabij het ***Gymnasium***, van

(2283) W. KRAFT.

TE HUUR:

Een HUIS in de Berendrechtslaan

Adres:

(2298) A. THIÉBAULT.

De ondergeteekenden, Agenten van den Heer

NILLUS,

Constructeur Mecanicien, quai Colbert, *Havre*,

hebben de eer ter kennisse van Heeren Suikerfabrikanten te brengen, dat zij bereid zijn bestellingen aan te nemen op de

Machineriën

welke in de Fabriek van genoemden Heer NILLUS worden vervaardigd, en welke op de Eilanden ***Mauritius*** en ***Réunion*** schier algemeen gebruikt worden terwijl aan dezelve de prijs en médaille is toegewezen door de Maatschappij van Nijverheid te *Mulhause* bij gelegenheid van het in 1859 door haar gehouden concours voor de meest volmaakte

STOOMWERKTUIGEN.

De **Tubulaire Stoomketels**,
de **Drievoudige Uitdampmachine**
en de **Nieuwe Kooktoestellen**,

van den Heer **NILLUS** verdienen bijzondere aandacht.

In zijne Fabriek zijn voorts verkrijgbaar:

1o. Complete luchtledige uitdamptoestellen,

welke 25000 Ned. kannen in 15 ure uitdampen bestaande uit eene toestel van 3 verticale ke van 0m. 900 diameter.

2o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 37500 N kan hebbende 1m. 000 diameter.
3o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 50000 N kan hebbende 1,200 diameter.
4o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 62000 N kan hebbende 1,350 diameter.
5o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 75000 N kan hebbende 1,500 diameter.
6o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 93000 N kan hebbende 1,600 diameter.
7o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 112500 N kan hebbende 1,750 diameter.

Teekeningen, Beschrijvingen en Prijscouranten ter inzage bij

(2290) HAAGER & SCHUURMAN.

De zalf van Holloway.

Kanker en gezwellen. Door snijden of branden de kanker of eenig gezwel oogenschijnlijk genezen w den, maar de kiem van de verschrikkelijke besmet blijft in het bloed en wordt spoedig in een slechte staat dan vroeger weder te voorschijn gebragt. zalf van Holoway integendeel dringt tot in het nenste door, verdrijft en doodt de ziekte door de ho oorzaak er van te vernietigen.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia bij S. B. van Kleeff en Co.
» Banjoemaas » M. S. Cheriman.
» Soeracarta » W. Veldman.
» Djocjocarta » Buijn en Co.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort,
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok en Co. (2
» Samarang » H. L. Lijon en Co.

Groot, Kolff en Co. en de hoofd agenten Soesman en

Per Mail ontvangen:

Bij **G. KOLFF & Co.** te **Batavia**, en **DE GROOT KOLFF & Co.** te **Samarang**,

LOTEN

voor de thans trekkende

248ste STAATS-LOTERIJ

1 Heel Lot . . . . *f* 100.—
1 Half 〃 . . . . 〃 50.—
1 Vijfde 〃 . . . . 〃 20.—

COLLECTE van Mr. **C. A. de VASSY**, te **Leiden**

bij wien is getrokken in de laatste **247ste Loterij** op No. 14205 EEN PRIJS van *f* **25000.—**.

NB. Houders onzer loten ontvangen op heden van den uitslag hunner nummers, kunnende over de p onmiddellijk worden beschikt.

G. KOLFF & Co.

BATAVIA, 25 Junij 1862.

Ontvangen:

Gold Pens.

Diamand printed Goldpens

Prijs ***f* 3,—** per stuk.

(2313) H. M. VAN DORP.

249ste Nederlandsche
STAATS-LOTERIJ.

Voor deze Loterij zullen in tijds LOTEN disponibel zijn en worden afgeleverd tegen de volgende prijzen:

1 Heel Lot . . . . ƒ 100,—
1 Half Lot . . . . „ 50,—
1 Vijfde Lot . . . . „ 20,—

Bestellingen met vooruitbetaling worden aangenomen voor zoover het getal te wachten loten dit toelaat.

H. M. VAN DORP.

Batavia, 1862. (2237)

Kantoor- en Papierhandel van
H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.
Wederom ontvangen
in groote Sortering:

Post-, Velijn- en Propatria-Papier,
Extra fraai Roijaal-, Mediaan- en ander Velijn Schrijf, Drukmediaan, etc.
Presse à copier portatif,
Maynard and Noyes, Black and Red Writing Ink,
Zakportefeuilles, Portemonnaies, Diamant Pennen,
Fijne Verwdoozen met 20 heele stukken à ƒ 6.—.
Engelsche Verwdoozen voor Gymnasium en Instituten in 10 kleuren ƒ 2.—.
Trictracbord, Schaakspelen, Lotto-, Schimmel-, Domino- en Belegering Spel, Papeterien met Slot,
Engelsche Geld- en Papierlaadjes.

TEEKENBEHOEFTEN, als:
Pistolets, Douzelaars, Conté, Houtskool, Passers, Trekpennen, Linialen, etc.
Zakcompassen, Meetlijnen op Rol van 25, 50 en 100 Ellen.
Decalqueer Papier en Decalqueerlinnen.

LIJSTJES voor PHOTOGRAPHIEN
in verschillende groote.
Schilderij-Lijsten in staven van ƒ 0,50 à ƒ 2.— p. voet.
(2259)

Bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP te *Batavia* worden bestellingen aangenomen op:

SCHETSEN
uit het
OORLOGSLEVEN
in
NEDERLANDSCH-INDIE.

DE LAMPONGS IN 1856.
door den
(2300) Majoor A. W. P. WEITZEL.

Muzijkhandel van H. M. VAN DORP.
Hoofddepot voor Indië, van de
Muzikale Correspondentie.
Ontvangen:
FUNKE, Le Soir. Mélodie sans paroles.
RAVINA, Premier Aveu,
KRüGER, Il Trovatore. Miserere.
KALLIWODA, 6 Gesänge. Op. 54. Das Auge der Nacht.
(2285)

De la Rue en Co's.
improved patent ivory playing cards,
à ƒ 24 a dozen.
received by
(2258) H. M. VAN DORP.

A VOCABULARY
of the
English and Malay languages,
with the proper orthography for Englishmen.
prijs . . . . ƒ 3.
franco per post . . . » 4.
(2255) H. M. VAN DORP.

H. M. VAN DORP, te Batavia.

BOUILLET, Dictionnaire universel d'histoire et de Geographie, ed. 1861. . . . . ƒ 20.—
» Dictionnaire des Sciences, des Lettres et des Arts, ed. 1861. . . . . » 20.—
LA BOULAYE, Dictionnaire des Arts et Manufactures, 4 volumes, avec beaucoup des Gravures. . . . . » 25.—
STAUNTON'S Chess players Handbook.
» Chess praxis.
» Chess tournament. (2321)

JAVA-BODE
HH. inteekenaren op bovengenoemd Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Tweede half jaar 1862** voor te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor ***franco*** toe te zenden.

Prijs voor het tweede halfjaar:
voor Batavia . . . . ƒ 12,50
„ Java . . . . „ 15,—
„ de Buitenbezittingen . . . . . „ 17,50
„ Nederland . . . . „ 22,50

MAIL-EDITIE.
Per Jaargang.
Voor BATAVIA. . . . . . . ƒ 20,—
Buiten » zoo wel voor NEDERLAND » 25,—
Brieven ***franco*** aan *den Administrateur,*
H. M. VAN DORP.

Ingevolge bekendmaking van den Directeur van Financiën dd. 4 Mei 1861, kan men bij de Hoofden van gewestelijke besturen Wissels en Stortings-Bewijzen erlangen ter overmaking van Gelden, dan wel afdragen aan de navolgende Heeren: **Blok & Co.** te Cheribon; Mevrouw de Weduwe **G. M. Dort** te Tagal; **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te Samarang; **Le Roy & Co.** te Soerabaija, **Weijermans & Co.** te Pasoeroean; **C. A. van der Poort**, te Madioen; **Eekhout & Co.** te Makassar, **van Zadelhoff & Fabritius** te Padang, **Harmsen** te Amboina en voor de niet genoemde Buiten-bezittingen bij de Agenten der schepen van de heeren **W. Cores de Vries.** (2286)

Bekende en onbekende schuldeischers van wijlen den Heer ROELAND HENRI VAN WIJK, Rzn. worden bij deze opgeroepen tegen 10. Augustus a. s., om alsdan inzage te nemen der rekening en verantwoording van den Ondergeteekende, namens de erfgename onder voorregt van Boedelbeschrijving van zijn als zoodanig gevoerden beheer.

De Gemagtigde der Erfgename,
J. MATTHIJSSEN.
[illegible]

De Ondergeteekende, binnen kort tijdelijk naar Europa vertrekkende, verzoekt ieder die iets van hem te vorderen heeft, zijne pretenties vóór ultimo dezer in te dienen.

J. M. JACOBSON.

Samarang, 1 Julij 1862. (2296)

Vertrekkende Personen.
J. F. N. Biesman Simons. (2320)

LET WEL:
STOOMSCHIP AMBON
Vertrekt 7 dezer des namiddags Vier uur naar
Samarang, Soerabaija, Macassar, Timor Koepang, Dehli en de Molukken.

De Stoomer Tjiliwoeng,
zal behalve des morgens ook des namiddags ***drie uur*** van den ***kleinen Boom*** vertrekken, om de Passagiers aan boord te brengen.
(2303) W. CORES DE VRIES.

LET WEL

Het vertrek der Mailstoomers naar SINGAPORE gedurende de maand *Julij* is wegens vervroegd vertrek der stoomschepen van de ***P & O Compagny*** van SHANGHAE, als nu bepaald:

op den 13 en 30 Julij aanstaande.

Nadere informatiën bij
W. CORES DE VRIES.
Batavia, 7 Junij 1862. (2288)

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand JUNIJ 1862, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.
naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 13den en 29sen.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA.
naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten

Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES, } te *Batavia* en te *Soerabaija.*
NIEUWVEEN en SCHUIJMER, te *Samarang.*
(2239)

De Stoomboot PALEMBANG PAKKET,
vertrekt Maandelijks bepaald:
1 naar Telok Betong,
6 „ Cheribon.
11 „ Palembang en terug over Muntok.
23 „ Cheribon en Tagal.
Adres:
(2287) BUIJS, JACOBSEN en Co.

Het Nederlandsch Schip
MAARTEN VAN ROSSEM,
Gezagvoerder A. VAN DER EIJK,

Uitmuntend uitgerust en ingerigt voor Passagiers, varende een Geëxamineerden ***Scheeps Doctor***, zal omstreeks begin van Augustus van hier, na te Samarang beladen te zijn, de reis naar Nederland aanvaarden.

Adres bij den Gezagvoerder, te Samarang bij de Heeren **Thooft** & Co. en alhier bij
de Agenten
(2229) HAAGER en SCHUURMAN.

Voor Vracht en Passage
naar **PECALONGAN**
wordt aangeboden het Nederlandsch Schip
CERES,
Kapt. **L. DEMMERS,**
om den 11den dezer te vertrekken.
Informatien bij
de Agenten,
(2302) J. CEZARD & Co.

Passage naar *Soerabaija,*
wordt aangeboden met het Nederl. Clipper Fregatschip
NOACH,
Kap. **WIERIKX,**
om in den loop der volgende week te vertrekken.
Reflecteerenden gelieven zich te vervoegen bij
de Agenten,
(2262) J. F. VAN LEEUWEN. & Co

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Bij ontvangst der laatste berigten uit Sumatra werden wij aangenaam verrast door de verandering die het kleine te Padang uitkomende Nieuwsblad, niet alleen een anderen vorm doch ook een anderen titel heeft aangenomen. In plaats van het vroegere Padangsche nieuws- en advertentie blad, kregen wij nu eene Courant in handen, die grooter en doelmatiger van vorm den titel voert van *Sumatra Courant.* Voorzeker dit is geen teeken van achteruitgang, en wij wenschen daarom van harte dat de uitgevers hunne pogingen beloond mogen zien en het nieuwe blad moge gedijen. Hoe meer publiciteit hoe beter. Wanneer nu de uitgevers en Redactie van de *Sumatra Courant* de eischen des tijds begrijpen en voor Indie de regte snaar aanslaan, twijfelen wij niet aan hun goed succes.

Op Woensdag ll. deed zich het niet alledaagsche geval voor, dat een groote tijger binnen deze stad werd aangebragt, die in den omtrek van Antjol was gevangen en gedood geworden. De tijger zagen wij, was zeer gehavend. Ook had een inlander, die achter de doode aankwam, eenige verwondingen in het aangezigt en aan den schouder. Het ondier, zijnde een wijfjes-tijger, was in een tuin van een Chinees binnengedrongen, die daarop met de bevolking van kampong Pekapoeran het ondier afmaakte.

De heer, die in de vorige week door het hard rijden met zijne bendie een inlander tegenover de brug van de Prinsenlaan aan het Molenvliet overreden heeft en van het ongeval geene notitie nam en doorreed, wordt in het belang van den ongelukkigen lijder verzocht informatie te nemen bij den wijkmeester op Molenvliet of bij den lijder zelven in kampong Djawa, ten einde zoo mogelijk iets voor den patient af te zonderen, en alzoo goed te maken wat door onvoorzigtigheid heeft plaats gehad.

Wij vinden het zeer nuttig, dat de brug bij Kramat wordt hersteld, en dat men gedurende dien tijd eene noodbrug heeft daargesteld. Doch de weg welke naar die hulpbrug voert is alles behalve in goeden staat. Menschen, paarden, rijtuigen worden in groote stofwolken gehuld bij het passeren van dien weg. Waarom toch zulk eene kwelling voor het publiek niet opgeheven? Wil men soms de oogdoctors wat in de hand werken?

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.
VAN 2 TOT 4 JULIJ.

JAVA-HOTEL. Hoeksma, van Amst. — Surie en Echtg., van den Burg, van Passoeroean. — van Termer en Echtg., van Onrust. — van Coeverden en familie, van Soerabaija. — Guit, van Nederl. — Lean en familie, van Glasgow. — Vogel, van Singapore.

MARINE-HOTEL. Baaij en familie, van Batavia. — G. H. Clifford, Blokzijl, van Passoeroean. — A. van der Does de Bije, van Soerabaija.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Van Sturvé, van Samarang. — R. E. Muller, W. van Doorn, van Nederland. — Zöhngen, Halstijn, van Samarang. — J. H. C. van Dijck, van Benkoelen. — Klinkenberg, van Padang.

HOTEL WILLEM II. J. W. Filet, van Samarang. — A. C. Everaars, van Muntok. — A. van Schreve, van de Reede. — L. M. Tafelkruijer, van Timor Koepang. — Vrees van Nahuis, van Onrust. — Giss, van Padang. — Welters, van de Reede.

Aangekomen Passagiers te Batavia.
VAN 2 TOT 4 JULIJ.

Met het Ned. Schip Jan de Wit, kapt. F. Guyt, de hh. Mr. Mac-Lean en Echtg, de Lanoy, de 2de Luit. kwartiermeesters van Doorn en Muller en Mejufvr. Merghart van Brouwershaven.

Met de Engelsche bark Wee Pottie, kapt, A. E. Brown, de heer M. G. Rae van Australie.

Met het Ned. Ind. stooms. Koningin der Nederlanden, kapt E. Lewis. de off. van Gez. Noordewier, de hh. Tiedeman en dochter, J. A. Ruhle, Decker, Major Santo, B. S. Mascarruleas, W. R. Greenshield, Wood, J. Hooglandt, Odinau, Bosscher en Everaars, Mejufvrouwen Bol en Meijer en Z. M. troepen van Singapore via Riouw en Muntok.

Met het Ned. Ind. stooms. Menado, kapt. A. Couteron, Luit. Filet, de hh. van Coeverden, Echtg. en dochter, van Haeften, Ondaatje en Echtg. de Braijn, Sonderegge, E. Philips Suermondt, J. A. Dames, Mevrouwen Joosten, Meissner, Holmberg de Beckfeld en Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Met het Ned. Ind. stooms. Ambon, kapt. W. Vogel, de kapt. van der Schalk, 1ste Luits. de Bode, van Blokland, Jeltens, Gids, Bouier en van Klinkenberg, Apotheker Beer, de heer van Dijck, 2 Jongeheeren Blok en Z. M. troepen van Padang via Bencoelen.

Met de Ned. bark Brouwershaven, kapt. A. Huizer, Mejufvr. M. Delprat van Rotterdam.

Batavia. — Ten vervolge van het voorkomende in ons nummer van den 2den dezer, kunnen wij omtrent de reis van den Gouverneur-Generaal mededeelen, dat Z. E. in den morgen van den 3den Julij te Soerabaija is aangekomen, en den 13den daaraanvolgende de terugreis denkt aan te nemen.

— Den 27sten Junij jl. zijn te Padang voor rekening van het gouvernement, publiek verkocht:

a. 40,000 pikols koffij der 1ste soort, voor een totaal bedrag van ƒ 1,609,620 of gemiddeld ƒ 40.21 per pikol; zijnde 2 cents per pikol minder dan den verkregen prijs op de veiling in de maand Maart jl.

b. 2,000 pikols koffij der 2de soort, voor een totaal bedrag van ƒ 70,800 of gemiddeld ƒ 35.40 pikol, zoodat het geheele rendement der veiling bedragt ƒ 1,680,420.

— Per telegraaf via Soerabaija is het berigt ontvangen, dat den 22sten Junij jl. op de hoofdplaats Bandjermassing met het rijk van Passir een kontrakt is gesloten. De toestand der afdeeling was gunstig.

— Volgens ontvangen berigten van den kommandant- en-chef der expeditie in Cochin-China, is den 5den Junij jl. te Saigon de vrede gesloten tusschen de gevolmagtigden van den keizer van Frankrijk en van de koningin van Spanje en die van Z. M. den koning van Annam.

Lampongsche Districten. (Mei jl.) — Gedurende deze maand is de rust in dit gewest niet verstoord. Het snijden der padi op ladangs en sawahs is afgeloopen. Over het algemeen heeft de bevolking, voornamelijk in de afdeelingen Telok-Betong, de IV Marga's, Sepoetih en de oostzijde van de Semangka of Keizersbaai alle reden om over den oogst tevreden te zijn. Dáár, waar men in zijne verwachting, ten opzigte van de opbrengst der padi-velden, zoo als in de afdeelingen Boemiagoeng, Toelang Bawang, en Sekampong, is teleurgesteld, hebben de besturende ambtenaren, in overleg met de hoofden de bevolking aangespoord om met den aanplant van tweede gewassen ijverig voort te gaan. Het weder was vrij veranderlijk. De gezondheidstoestand liet echter niets te wenschen over. Van de aan zee gelegen plaatsen dezer residentie kwamen ter hoofdplaats aan 13 praauwen en vertrokken van daar 36 vaartuigen. Van Java en elders kwamen ter hoofdplaats aan 23 praauwen en eene stoomboot, (de *Palembang Packet*) en vertrokken derwaarts 22 vaartuigen, met inbegrip van genoemde stoomboot. De handel bleef op denzelfden voet. In de kampong (Boejoet, afdeeling Sepoetih) werden in 3 nachten p. m. 50 wilde varkens gedood, welke den aanplant van klappers kwamen vernielen. Er werden voorts in dit gewest gedood 4 tijgers en 41 rhinocerossen, waarvoor aan premiën werd betaald ƒ 580.

Banka. (Mei jl.) — Even als in de vorige maand, heerschte er in deze maand eene drukkende hitte. De zuid-oostenwinden waren droog en verschroeijend. Op de hoofdplaatsen verbeterde de gezondheidstoestand aanmerkelijk. Ook het aantal koortslijders was zeer verminderd, en bedroeg op ultimo Mei 65. Niettegenstaande die vermindering achtte men het nog raadzaam, de twee in kommissie gestelde doctoren djawa in het belang der zieke bevolking werkzaam te doen blijven. Nadat de oogst overal afgeloopen was, begon de bevolking op nieuw hout te kappen om ladangs aan te leggen- en heeft zij een aanvang gemaakt met het verbeteren der wegen in het binnenland. De aankweeking van nuttige gewassen bleef een voorwerp van aanhoudende zorg van het bestuur; terwijl al de hoofden zijn aangeschreven om, ter opberging van de zaadpadi, in alle kampongs lombongs of schuren, welke tot dusverre op Banka niet bestonden, te doen oprigten. De droogte, welke gedurende deze maand heerschte, heeft geen beduidend nadeel toegebragt aan den geregelden gang der werkzaamheden in de mijnen, althans niet in de kollong mijnen; de hooger gelegen koeliet-mijnen begonnen echter gebrek aan water te krijgen. Op den 3den Mei jl. ontving men het berigt dat het hoofd der mijn no. 13 in het district Merawang door de deelhebbers dier mijn op eene allerwreedaardigste wijze was mishandeld, omdat hij eigendunkelijk uitgaven gedaan had, in strijd met hunnen wil, en dat de élève wd. Administrateur zich naar die mijn had begeven, en vier der meest schuldigen aan die mishandelingen in hechtenis genomen hebbende, door de overigen onder allerlei bedreigingen genoodzaakt was geworden zijne gevangenen weder in vrijheid te stellen en onverrigter zake terug te keeren.

Dit berigt werd des avonds ten 6 ure den resident gebragt door den Toemengoeng hoofddjaksa, die juist Merawang was doorgetrokken, en daar zou blijven, in afwachting van nadere bevelen van den resident. Onverwijld werd door dezen den last gegeven om niet alleen de vier boven bedoelde hoofdschuldigen aan de gepleegde mishandeling, maar al de overige daders van het gepleegd verzet in hechtenis te nemen, en naar Muntok op te zenden. Tevens besloot de resident in overleg met den luitenant-kolonel, militairen kommandant, het garnizoen van Merawang tijdelijk nog met een twaalftal manschappen en een Europeesch onder-officier te doen versterken, ten einde zoo doende voorschreven bevel klem bij te zetten en de behoorlijke uitvoering daarvan te waarborgen, indien de mijnwerkers in hun verzet mogten volharden. Dien ten gevolge stoomde twee uren later de gouvernements stoomer *Bronbeek* naar Merawang, met bovenbedoeld detachement aan boord; doch bij aankomst van dien bodem aldaar, op den volgenden middag, waren de schuldigen reeds in verzekerde bewaring genomen, en was de rust hersteld.

Dezen goeden uitslag had men hoofdzakelijk te danken aan het beleid van den Toemenggoeng hoofddjaksa, die des nachts met een aantal gewapend kampongsvolk en eenige policie dienaren het kongsiehuis der mijn had omsingeld en de schuldigen als het ware uit hunne bedden opgeligt. De *Bronbeek* keerde den 6den Mei met de arrestanten en het aan boord zijnde detachement weder ter reede van Muntok terug, daar men het onnoodig had geacht, de militairen langer te Merawang aan te houden. Deze snelle en flinke handeling van den Toemenggoeng en de geheel onverwachte komst van den stoomer met een detachement militairen hadden zulk een algemeen ontzag ingeboezemd, dat, mogten er zich nog enkele kwaadwilligen onder de mijnwerkers bevinden, zij zich nogtans wel wachtten daarvan door eenig uiterlijk teeken te doen blijken. Sedert hebben er dan ook geene ongeregeldheden meer plaats gehad; de mijnwerkers zijn allen rustig aan den arbeid en is het bestuur weder in goede handen, zoodat men voor verdere wanordelijkheden niet beducht behoeft te wezen.

(*Jav. Ct.*)

Padang, 21 *Junij.* Dingsdag nacht vond alhier in het lokaal der weeskamer een diefstal door inklimming plaats. De dieven hebben door het instooten van eene glasruit het raam weten te openen en uit de in de kamer voorhanden zijnde kast een trommel met familiepapieren ontvreemd; een zak met ƒ 110.— die daarneven lag, is door de dieven niet opgemerkt. De trommel met de stukken is aan het zeestrand gevonden. De daders zijn tot heden nog niet ontdekt.

Padang, 28 *Junij.* De rijst kost hier thans ƒ 3.60 @ ƒ 3.75. De gisteren alhier gehouden koffijveiling liep @ ƒ 40,24 gemiddeld af. Wij verwijzen onze lezers naar den gespecificeerden afloop hierachter geplaatst. De padi oogst te *Bondjol* is afgeloopen en kan als zeer gunstig beschouwd worden, alhoewel de laatste zware en aanhoudende regen een nadeeligen invloed op den oogst heeft uitgeoefend, daar men niet geregeld konde trappen en dientengevolge eenige padi door broeijen en stikken verloren ging. Met het verbeteren der wegen was men voortdurend werkzaam in die afdeeling. (*Sum. Ct.*)

Onlangs is per het schip *Sonora* van Amerika voor het eerst alhier aangebragt eene hoeveelheid van p. m. 100 kisten Victoria, parafine aard of steen-olie, die door de kooplieden van den Abeelen & Co. in ontvangst genomen en in hun pakhuis opgeslagen is. In het algemeen belang achtte de chef van de geneeskundige dienst het wenschelijk een scheikundig onderzoek te doen instellen naar de eigenschappen van die olie, waarvan wordt beweerd, dat zij bij gewone temperatuur ontvlambare gassen ontwikkelt. Dat onderzoek hetwelk is opgedragen aan eene commissie, bestaande uit de 1e en 2de laboranten A. Scharlee en J. C. Bernelot Moens, heeft op den 14den Junij jl. plaats gehad.

Uit het verslag der commissie blijkt, dat de Victoria-olie, doelmatig verpakt, niet gevaarlijker is dan andere ligt brandbare stoffen, die men daarom evenwel niet uit den handel heeft geweerd, zoodat bij het in achtnemen der noodige voorzigtigheids maatregelen, (als het opslaan in afgezonderd staandgebouwen) ook de Victoria-olie evenmin uit den handel behoeft geweerd te worden als benzol, ether en meer dergelijke artikelen.

Het bovenbedoeld verslag laten wij hieronder volgen:

VERSLAG omtrent de Victoria-Olie, onlangs per Sonora van Amerika alhier aangevoerd.

Daar hier alléén de beslissing gevraagd werd, omtrent het min of meer gevaarlijke van het opslaan der Victoria-olie in groote hoeveelheden in de pakhuizen en van haar gebruik als verlichtingsmiddel in daartoe opzettelijk vervaardigde lampen, zoo hebben wij ons onthouden van hiertoe onnoodige, zeer tijdroovende Chemische onderzoekingen, en die alleen uitgestrekt tot daar, waar zij in onmiddelijk verband stonden tot het gevraagde.

De Victoria-Olie is verpakt in digt gesoldeerde vierkante blikken, inhoudende ongeveer 5 Gallons of 15 Nederlandsche ponden olie, waarvan telkens twee stuks in ééne houten kist gepakt zijn. De olie heeft bij 27,4o Celsius een soortgelijk gewigt van 0,7889, wanneer water gelijk 1 gesteld wordt; zij is zeer dun, vloeibaar, sterk het licht brekend, bij doorvallend licht geel gekleurd en bij opvallend blaauw groen. Zij is vettig op het gevoel, heeft een reuk, herinnerende aan dien van benzol, of in het algemeen aan dien der producten van drooge destillatie van steenkolen, harsen, enz. Waarschijnlijk is de olie niet zoodanig verzonden, als zij in de natuur voorkomt, maar hebben wij hier te doen met eene geraffineerde stof, die door destillatie uit de oorspronkelijke aard-olie is bereid. De olie ontvlamt zeer gemakkelijk, wanneer er een brandend voorwerp mede in aanraking gebragt wordt; op water uitgestort en aangestoken brandt zij ook daarop voort met sterk roetgevende vlam; terwijl eene geringe hoeveelheid eener donker gekleurde zeer stinkende olie op het water terug blijft.

In eene flesch met volkomen goed sluitende stop, werden ongeveer 25 kubiek centimeters Victoria-olie op den bodem uitgestort, daarbij zorgdragende dat de wanden der flesch niet bespat werden met de vloeistof. Nadat de flesch gedurende een ganschen dag gesloten was geweest bij de gewone temperatuur van Weltevreden, gemiddeld 27,4o C., werdt in haar bovenste gedeelte een brandend voorwerp gebragt; de damp der olie, waarmede de lucht in de flesch bevat zich gedurende dien nacht verzadigd had, vatte onmiddelijk vuur en verbrandde met eene blaauwe vlam, tot op de vloeistof. De verbranding deelde zich daaraan niet mede, omdat alle zuurstof des dampkrings verbruikt was.

In eene groote ijzeren ketel van ongeveer 130 Nederlandsche kannen inhoud, die met een ijzeren deksel kan gesloten worden, werden ongeveer 500 kubiek centimeters olie op den bodem uitgestort, de deksel gesloten en het geheel gedurende een dag aan zich zelven overgelaten. Bij het afnemen van het deksel kon men in den ketel den zeer sterken, benzolachtigen reuk, der olie eigen, gemakkelijk herkennen. Een brandend voorwerp, onmiddelijk na het openen in den ketel gebragt, deed noch de met damp gemengde lucht, noch de olie ontvlammen, zelfs ook niet nadat het brandend ligchaam slechts 5 Nederlandsche duim van de vloeistof verwijderd was. De ketel werd daarop aan de directe bestraling van het zonlicht blootgesteld, waardoor de temperatuur der lucht in den ketel als maximum tot 55o C. rees, terwijl het vocht zelf eene temperatuur van 48o C. aanwees. Ook toen ontvlamde noch de lucht, noch de olie bij het openen den ketels door de brandende lont; hare onmiddelijke aanraking alleen deed de olie vlam vatten. Bij herhaling der bovengenoemde proeven werd telkens dezelfde uitkomst verkregen.

Ten einde het ligt ontvlambare deel der olie, dat bij de gewone temperatuur reeds verdampte, zooveel mogelijk af te scheiden, werd eene ruime hoeveelheid uit een waterbad, dus bij ongeveer 100° C. gedestilleerd. De overgehaalde vloeistof was ongekleurd, zeer sterk lichtbrekend, met niet onaangenamen reuk en had een soortelijk gewigt van 0,747 bij 27,4° Celsius. Met dit vocht de proef in de goed sluitende flesch herhalende, bleek het dat zijne damp onmiddelijk ontvlamde, en wel met veel grootere snelheid en heftigheid dan bij de oorspronkelijke

Victoria-olie het geval was. De vlam had een groen[illegible] en deelde zich, de zuurstof der lucht verbruikt zijnde, aan de vloeistof niet mede. In de retort was teruggebleven eene geelbruinachtige, het licht blaauw-groen terug kaatsende, fluorescerende vloeistof, die meer dik en olieachtig was, met een eigen naphta-reuk en soortelijk gewigt van 0,8026 bij 27,4°C. De proef in eene stopflesch genomen, gaf hier eene negatieve uitkomst. De damp van dit deel der Victoria-olie brandde niet meer, schoon de olie in eene Victorialamp beproefd, nog zeer goed brandde. De ontvlamming der damp van Victoria-olie moet dus worden toegeschreven aan den damp der door ons, beneden 100° C. overgehaalde vloeistoffen, die ook bij de gewone temperatuur gevormd wordt.

Alle tot nu toe verrigte scheikundige onderzoekingen, voor zoo verre ze ons bekend zijn, hebben nog de juiste zamenstelling der aardolien en hunne destillatie producten, niet met voldoende zekerheid aangegeven. Warren de la Rue en Müller hebben de naphta (aardolie) van Rangoon in Britsch-Indie met dat doel onderzocht. Dugold en Campbel onder anderen juist de Amerikaansche soort; Bussenius en Eisenstuck en Freund in den laatsten tijd Europesche soorten. Doch, ofschoon daardoor veel werd opgehelderd, zoo is toch dat onderzoek, waaraan groote en eigenaardige moeijelijkheden verbonden zijn, niet als geëindigd te beschouwen. In één punt stemmen de uitkomsten overeen; meer en meer namelijk ziet men dat de aardolie overeenkomt met de oliën die door drooge destillatie van steenkolen en bitumineuse schiefers (onder anderen Boghead-schiefer) verkregen worden, en die in de laatste jaren zooveel en zoo algemeen gebruikt worden, dat er onder anderen alleen in Frankrijk in een jaar meer dan 16.000.000 kilogram Boghead-schiefer verbruikt werden tot het drijven van dezen tak van industrie. Die bestanddeelen welke men reeds in aardolie heeft aangetroffen, zijn homologen van het olievormend gaz, bij voorbeeld amijlen, hexijlen, octijlen enz. en leden der Thenijlreeks zoals benzol, toluol, enz. Het zijn nu voornamelijk de eerste stoffen met inbegrip van het benzol, die allen tamelijk lage kookpunten bezitteede, (het hoogste is dat van octijlen = 125o C), gemakkelijk kunnen verdampen en wier damp bovendien uitstekend brandbaar is.

Ter vergelijking met de door ons gedestilleerde olie, werd benzol genomen, dat tot verschillende doeleinden in den handel gebragt, onder anderen veel gebruikt wordt onder den naam van vlekkenwater — en dat dikwijls in groote hoeveelheden in de pakhuizen wordt opgeslagen. De hiertoe gebruikte benzol was bestemd voor photographisch gebruik, ter bereiding van vernis, was tamelijk zuiver en van 0.845 soortelijk gewigt bij 27,4o C. Even als de Victoria-olie brandt zij op water uitgestort en aangestoken met eene sterke roetgevende vlam voort. De proef in eene goedsluitende flesch werd ook hiermede herhaald, en de verbranding geschiedde hier even zoo hevig als het geval was bij de door ons overgehaalde olie.

Uit het bovenstaande volgt nu, wat aangaat het gevaarlijke van de opstapeling der olie in groote hoeveelheden:

1. Dat indien er brand ontstaat in pakhuizen, waarin victoria-olie is opgestapeld, het dan geen twijfel lijdt of de brand zal allerhevigst worden, zoo hevig dat aan geen blusschen te denken valt, vooral daar hier geen middel zal zijn om stoom als blusschingsmiddel aan te wenden. Men zoude zich moeten beperken tot stuiting van den voortgang des brands tot de belendende gebouwen, met alle daartoe beschikbare middelen. De Victoria-olie heeft zulks gemeen met andere ligt brandbare stoffen, zooals bij voorbeeld terpentijnolie, ether, koolteer, harsen, vetten en oliën, waar deze in groote hoeveelheden opgestapeld zijn.

2. Dat wanneer een of meer blikken breken of lekken, zoo dat de uitgevloeide olie, voor zoo verre daartoe gelegenheid bestaat, verdampt en het vertrek min of meer aanvult met damp, dan die toestand ontstaan zal, dien we hebben getracht in den ijzeren ketel na te bootsen. En, daar de pakhuizen, vooral hier ter plaatse, goed geventileerd zullen zijn, zoodat de dampkringslucht eer zij de gelegenheid gehad heeft zich volkomen met den damp der Victoria-olie te verzadigen, reeds door nieuwe vervangen zal zijn, zoo zal de damp niet ontvlammen, wanneer men met licht in het pas geopende vertrek mogt treden, niettegenstaande de sterke reuk der Victoria-olie reeds waarschuwde voor hetgeen geschied was.

3. Dat in het ongunstigste geval, daar waar zooveel mogelijk de voorwaarden gegeven waren, zooals zij bestonden bij de proef in eene goed sluitende flesch, ontvlamming zal kunnen plaats grijpen, wanneer men met een brandend voorwerp een aan de gegevens voldoend vertrek binnen treedt. Zoodanig vertrek zoude bij voorbeeld zijn een kelder, die met eene volkomen sluitende deur kan worden digt gemaakt, want breekt daarin een der blikken met Victoria olie en blijft de deur eenige dagen gesloten, zoo heeft de onbewogen dampkringslucht gelegenheid zich geheel met dampen te verzadigen. De voorwaarden waarbij ontvlamming kan plaats grijpen zullen dus ook aanwezig zijn. Maar wanneer het vertrek nu werkelijk zoo hermetisch kan gesloten worden, dan zal de vlam ook weder worden uitgebluscht door gebrek aan dampkringslucht, vooral, wanneer men in de gelegenheid is onmiddelijk de deur weder te sluiten.

Zeer zeldzaam echter zal hier ter plaatse het laatste geval zich voordoen.

Op eene zaak dient men nog bedacht te zijn. De damp dezer oliën is ongeschikt om de ademhaling te onderhouden; zij is veel specifiek zwaarder dan de dampkringslucht en hoopt zich daarom boven den bodem op, in de plaatsen waar geene ventilatie bestaat. Wanneer daardoor een vertrek, bijvoorbeeld een kelder konde worden aangevuld met damp, dan zoude, schoon men zonder licht binnen trad, toch levensgevaar kunnen ontstaan door stikking.

Vatten wij nu het bovenstaande zamen, dan volgt daaruit, dat er bij de opbewaring der Victoria olie met eenige voorzigtigheid niet meer gevaar is, dan bij die van zooveel andere ligt brandbare vloeistoffen. Men drage slechts zorg voor luchtige, goed geventileerde bewaarplaatsen, waar men liefst geen licht behoeft, en voor omzigtigheid met vuur; men late zich waarschuwen door den ligt herkenbaren reuk van de olie en ruime, indien een blik gebroken is, bedaard en met voorzigtigheid den inhoud uit den weg. Mogt de noodzakelijkheid vorderen, dat men zich bediene van eene bewaarplaats, die eenigzins zoude kunnen treden in de voorwaarden van het derde geval, dan overtuige men zich zelf door den reuk, dat er niets te vreezen is en gebruike zoo mogelijk de Davysche veiligheidslamp, waarvan onder anderen in Altheers schets der zelfontbranding pag. 38, de beschrijving kan gevonden worden. Wat nu betreft het gevaar, dat aan het gebruik der lampen, waarin deze stoffe verbrand wordt, zoude verbonden zijn, zoo komt het er ook hierop aan, dat men ze niet aan een ieder overlate.

De lamp kan gevoegelijk in twee deelen onderscheiden worden: 1o. heeft men een glazen vat, waarin de olie zich bevindt, 2o. het gedeelte waar die olie door eene katoenen pit opgezogen en verbrand wordt. Het bovenste uit messing (geelkoper) vervaardigde gedeelte, korrespondeert met het glazen vat, door middel van een kanaal, waarin de lampenkoas tamelijk vast sluit; het wordt op het olie reservoir geschroefd, waarbij het een inconvenient mag heeten, dat zoo wel de vaar- als moerschroef van messing vervaardigd zijn. Daardoor toch ontstaat de vrees, dat door het herhaalde op- en afschroeven van het bovenste gedeelte, telkens wanneer het glazen vat met olie gevuld wordt, de schroef zal verloopen en niet zoo goed zal blijven sluiten, als zij oorspronkelijk doet en als wenschelijk is.

Eene lamp der kleinste soort is door ons beproefd en die proef gaf ons de overtuiging van hare volkomen bruikbaarheid. De olie verbrandt met een zeer grooten toevoer van lucht en zoo volkomen, dat er in het vertrek, waarin de lamp gedurende 6 achtereenvolgende uren gebrand had, geen den minsten reuk naar Victoria olie te bespeuren was. Het licht is wit, helder en zeer sterk; op verschillende wijzen aangestoken, konden wij de pit telkens doen ontbranden, en ze weder uitdoven, zonder het minste gevaar voor ontvlamming der olie zelve, schoon het bovenste, koperen gedeelte der lamp door den langen tijd, gedurende welken zij gebrand had, zeer heet was geworden. Het eenige waarvoor men zorg moet dragen is, dat men de olie bij het vullen niet over de wanden van het glazen vat uitstort, — of dat men, wanneer dit plaats vindt, het uitgestorte wegneemt eer de lamp aangestoken wordt. Ook moet zij niet geheel gevuld worden en niet te veel geschud, wanneer ze, aangestoken zijnde, van de eene plaats naar de andere gedragen wordt; — ook al weder om te voorkomen dat de olie naar buiten treedt. Hij die eenmaal weet dat de olie zelve kan branden, ook zonder pit, kan voor zich zelven altijd de noodige maatregelen nemen om te beletten, dat de vlam [illegible] vocht mededeelt. Er behoort moedwil toe of groote onvoorzigtigheid, om zich zelven bij het gebruik dier lampen een ongeluk te bezorgen. De lamp brandde ook zeer goed met de olie, die wij door destillatie van hare meest vlugtige bestanddeelen beroofd hadden; het zoude welligt verkieslijker zijn haar zoo over te voeren, daar toch de overgehaalde producten eene nog hoogere waarde hebben dan de olie zelven.

Het zoude zeer te bejammeren zijn, indien eene overigens zoo bruikbare en reeds zooveel gebruikte stof, door overdreven vrees voor hare brandbaarheid, zoude worden uitgesloten van de stoffen, waarmede de handel zich bezig houdt. Men gebruikt gaz, hoewel er ongelukken mede gebeurd zijn; — men waagt zich op stoombooten en spoorwegen waar ieder oogenblik het springen der ketel of het verlaten der rails den dood kunnen berokkenen, — en toch denkt men er niet aan om die reden geen gaz te branden, in trekschuiten te reizen of een diligence-vervoer boven een sneltrein te verkiezen. Wij hebben nog geene gegevens genoeg om juist over het gebruik van deze soort van olie veel wetenswaardigs mede te deelen. Wij weten alleen dat ze in America zeer algemeen als verlichtingsmiddel gebruikt wordt. Doch apriori kunnen wij denken, dat het gebruik zeer veelzijdig zal wezen, wanneer wij de boven betoogde analogie met de producten van drooge destillatie van steenkolen en bitumineuse schiefers in aanmerking nemen.

Wat *daarmede* gedaan wordt blijkt genoegzaam uit de volgende opgave. De ligte oliën van ongeveer 0,825 soort. gewigt worden gebruikt:

1. om aan lichtgaz een grooter lichtgevend vermogen te geven;
2. tot het branden in daartoe opzettelijk vervaardigde lampen;
3. tot het gebruik bij het verwen instede van terpentijn-olie;
4. tot het wegnemen van vlekken, vooral van vet-vlekken;
5. voor de bereiding van de zoogenaamde essence de Mirbane (nitrobenzol);
6. tot de bereiding van Aniline, en aniline-violet, eene zeer gewilde kleurstof in de katoen verwerijen;
7. tot de bereiding van caoutchouc verrissen, en
8. als vernielings middel voor insecten.

De zware oliën van ongeveer 0,86 soort. gewigt worden gebruikt:

1. ter bereiding van pikrinezuur;
2. voor houtverwen;
3. om hout er mede te impregneren en zoodoende voor bederf te bewaren;
4. voor het kalefaten van schepen, nadat zij vooraf met caout-chouc gemengd zijn;
5. ter bereiding van zwartsel;
6. tot branden in daartoe ingerigte lampen, en
7. bij de bereiding van chinine.

Bovendien verkrijgt men er nog uit; Phenijlzuur, een middel tot desinfectie van dierlijke stoffen en om hare rotting tegen te gaan. Paraffine houdende olie voor machine smeer, en Paraffine voor de bereiding van kaarsen.

Ten slotte mogen wij niet nalaten er opmerkzaam op te maken dat de olie, die in Amerika een zoo gewigtig artikel van handel is geworden, dat de staten New-York en Pensylvanie in 1861 ongeveer 100 millioen gallons produceerden en dat men de steenolie-handel voor de Noordelijke Staten noemt, hetgeen de katoen handel was voor de Zuidelijke, dat die olie ook in dezen Archipel zeer veelvuldig wordt aangetroffen. Op Sumatra, Java, Timor en Ceram is zij aangetoond; vooral op Java kent men een tal van vindplaatsen; sommige dier aard-oliën zijn onderzocht door den onlangs overleden hoogleeraar Bleekrode, en die de beschrijving daarvan naleest in het „Nieuwe tijdschrift van Nijverheid„ zal spoedig overtuigd zijn, dat wij niet uit America behoefden te ontvangen wat hier zoo overvloedig gevonden wordt. Vooral de olie afkomstig uit het district Tjakijana (adsistent-residentie Poerbolingo, residentie Banjoemaas), is hoogst waarschijnlijk zonder eenige zuivering terstond te gebruiken in eene geschikte, bijvoorheeld eene Victoria lamp. Over het algemeen zijn echter de van Java bekende aard-oliën te teerachtig, om terstond als zoodanig gebruikt te worden; doch zij zijn meestal geschikt tot een uitstekend machinesmeer, hetgeen zeer zeker bij het menigvuldig voorkomen in de 2de afdeeling en de eventuele daarstelling van spoorwegen aldaar niet van belang ontbloot is. Bovendien, wanneer men door het boren van putten, gelijk in Amerika, het uittreden der olie bespoedigde, zoude het zeker de moeite ruim beloonen om de aard-oliën fabriekmatig te raffineren, ten einde ze als verlichtings-middel te kunnen gebruiken. Het belang daarvan behoeft geen betoog meer, de opgave van het veelzijdig gebruik der verschillende stoffen, die de olie bevat, is reeds aanbeveling genoeg.

(*Jav. Ct.*)

De Oliewellen in Kanada.

Het bovenstaand belangrijk scheikundig Rapport over de Victoria olie opnemende, achten wij het niet ondienstig het publiek eenige bijzonderheden mede te deelen over de oliewellen in Kanada, waaruit blijken moge welk eene onmetelijke voorraad van grondstof voor genoemde olie aanwezig is. Wij twijfelen daarbij niet of na regeling van den afvoer der petroleum in massa of de Victoria olie zal als goedkoop verlichtingsmiddel een uitgebreiden tak van handel worden. *Red.*

De laatste nieuwsbladen van Kanada toonen aan, dat de opbrengsten der Oliewellen meer en meer de aandacht en belangstelling in het gewest beginnen te trekken. Aangezien nu de hoeveelheid dezer grondstof onuitputtelijk schijnt, komen alleen de onkosten voor vervoer in eenige aanmerking bij de prijsberekening van dit artikel. De *Toronto Globe* geeft aan, dat de eigenlijke overvloed dezer olie in Europa niet eer ondervonden zal worden, tot dat bijzondere middelen voor gemakkelijk vervoer en afscheping zullen zijn in 't werk gesteld. Ten opzigte der *gezuiverde olie* doen zich geene zwarigheden voor, doch het verfijningsproces kan goedkooper en op grooter schaal aan deze zijde des oceaans worden bewerkstelligd. [1]) De kwestie is hier dus om geschikte transportmiddelen daar te stellen ter min kostbare afvoering der ruwe grondstof. In den ruwen toestand echter is de reuk zoo doordringend, dat tarwemeel of andere artikelen in wagens of vaartuigen, waarin vroeger de aardolie is vervoerd geworden, bederven. Ten gevolge hiervan bestaat er weinig lust om dit artikel ter vervoering aan te nemen dan tegen hooge vrachten. Eene soort van bakschepen (ongeveer als onze oude Amsterdamsche waterschuiten) zullen waarschijnlijk tot dit doel dienen te worden aangebouwd. Men heeft de bevinding trouwens opgedaan, dat een vaartuig hetwelk eenmaal petroleum heeft ingeladen, ongeschikt is om eenige andere lading te ontvangen dan steenkolen, ijzer, hout en dergelijke artikelen, welke door den reuk niet kunnen worden beschadigd. Hoe hoog echter de vracht thans nog moge zijn, is de prijs der olie hoog genoeg om eene goede winst aan de eigenaren der wellen te verzekeren, welke weinig onkosten maken daar deze van zelve vloeijen zonder pompen. De waarde der petroleum te Liverpool geland, bedraagt 60 cents Ned. per gallon, of ongeveer 20 cents per ned. kan. Dit is bijna het geheele bedrag der vracht. Men koestert echter de overtuiging in Kanada, dat wanneer een behoorlijk stelsel van vervoer zal daargesteld zijn, de vracht der olie tot op $2\frac{1}{2}$ stuiver per gallon zal dalen.

De uitbreiding die deze tak van handel zal kunnen erlangen is onberekenbaar groot. Uit eene der wellen wordt de olie ter hoogte van 234 voet uitgepompt met eene opbrengst van vijf-en-twintig barrels of nagenoeg 1000 gallon per uur en veel olie gaat er verloren bij onvoldoenden aanvoer van vaatwerk en andere bergmiddelen. Van eene wel heeft men de dagelijksche opbrengst berekend op 70,000 gallons. Een derde wel geeft dezelfde uitkomsten en het getal der bronnen, die machinerien vereischen om produktief te worden is ontelbaar. Deze laatsten echter werken met geen voordeel, sedert de eigenaren der vloeijende wellen genegen zijn, hun produkt tot den laagsten prijs van de hand te zetten.

Op dezelfde wijze verhouden zich de oliebronnen van Pensylvanie in Noord-Amerika zoo zij nog niet uitgebreider in produktieve krachten zijn, want de Atlantische en Erie spoorweglijnen zijn niet bij magte, alle olie welke ter verzending aangeboden wordt, naar New-York of Boston over te voeren. Intusschen wacht men met algemeene belangstelling op de daarstelling van eene behoorlijke communicatie naar de hoofdmarkten van debiet, en tevens naar de fabrikatie van eene behoorlijke hoeveelheid gezuiverde olie om in den handel en in verbruik te worden gebragt.

[1]) De mededeeler schrijft uit Amerika. *Red.*

OFFICIELE BERIGTEN.

Bij Koninklijk besluit van den 19den April 1862, no. 53, is de kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie, met verlof in Nederland M. Baaij, met ingang van en met den 1sten Mei 1862 op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst ontslagen, met toekenning van pensioen.

Bij Koninklijk besluit van den 25sten April 1862, no. 41, is de kolonel der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie, met verlof in Nederland J. W. D. Kobold, op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst ontslagen, met toekenning van den rang van generaal-majoor, alsmede, met ingang van 1 Augustus 1862, van pensioen.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol wegens ziekte, uit zijne betrekking onder toekenning van wachtgeld, de pakhuismeester te Tagal W. B. Kloot.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den hoofdkommies bij de directie der middelen en domeinen R. A. van Slooten.

Een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte, aan den onder-kommies der tweede klasse bij de recherche te Batavia J. C. E. van den Bergh.

Benoemd:

Tot resident van Cheribon, de resident van Kediri A. F. H. van de Poel.

Tot pakhuismeester te Tagal, de tweede kommies bij het bureau van het kommandement der zeemagt en de inspectie der marine H. W. de Bie.

Bevorderd:

Tot kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, de kontroleur der derde klasse mr. A. M. Oudemans.

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE TIMORKOEPANG.

Ontslagen:

Op hun verzoek, eervol, als leden, W. A. P. F. L. Zijnen Wartel en J. H. de Sise, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, W. M. Donselaar, zendeling-leeraar te Koepang.

Goedgekeurd:

dat door den Gouverneur van Sumatra's Westkust.

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS IN DE RESIDENTIE, PADANGSCHE BOVENLANDEN TE FORT DE KOCK,

Is ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, K. G. Fritzen, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Is benoemd:

Tot lid, A. J. M. Hageman, kapitein der genie en sappeurs.

Door de hierondergenoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door den Directeur der Produkten en Civiele Magazijnen, gedurende de maanden April en Mei 1862.

BIJ DE AFDEELING TELEGRAFIE.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de telegrafist der derde klasse J. F. Langenberg.

Benoemd:

Tot leerling-telegrafist W. K. H. Idzardi, met bepaling, dat hij voorloopig werkzaam zal zijn bij het telegraaf-kantoor te Weltevreden.

Overgeplaatst:

Van het telegraaf-kantoor te Tjilatjap naar dat te Banjoemaas, de telegrafist der derde klasse A. F. A. Zeijdel.

Van het telegraaf-kantoor te Batavia naar dat te Banjoewangi, de telegrafist der derde klasse F. C. Lammerding.

Van het telegraaf-kantoor te Banjoewangi naar dat te Batavia, de telegrafist der derde klasse J. G. Spier.

Door de Algemeene Rekenkamer, gedurende de maand Mei 1862.

Benoemd:

Tot buitengewoon eersten klerk bij de algemeene rekenkamer de klerk A. K. H. Klokke.

Door de Hoofdkommissie van Onderwijs in Nederlandsch-Indie, gedurende de maand Junij 1862.

Benoemd:

Tot eersten onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Soerakarta de tweede onderwijzer aan de gouvernements stadsschool te Batavia J. Kunst.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Sumanap, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Bangkallang H. F. J. Camauer.

Tot kweekeling aan de gouvernements lagere school te Ternate W. Kreuseler.

Door den Hoofd-Ingenieur chef van het mijnwezen, gedurende de maand Mei 1862.

Belast:

Met de waarneming der betrekking van magazijnmeester bij de gouvernements kolenmijn Oranje-Nassau, in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, de sergeant-majoor der infanterie voor memorie J. Hofacker.

Met de waarneming der betrekking van voorman bij het mijnwezen en gesteld ter beschikking van den ingenieur der tweede klasse voor de mijnen P. van Dijk te Benkoelen, de flankeur voor memorie K. A. Naumann.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, als adjudant bij het 16de bataillon infanterie, de eerste luitenant C. L. H. von Freijtag von Overstraeten.

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Bevorderd:

Tot kolonels, der luitenant-kolonels J. H. Crena, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, en E. C. F. Happé, plaatselijk kommandant van Weltevreden en Rijswijk.

Tot luitenant-kolonel, plaatselijk kommandant van Weltevreden en Rijswijk, de majoor M. L. G. van den Bergh van het 10de bataillon;

Tot luitenant-kolonels;
bij het 2de bataillon, de majoor J. J. Popelier, van het bataillon;
bij het 13de bataillon, de majoor P. G. A. Anemaet, van het bataillon; de majoors J. C. Rappard en R. F. de Seijff, met bepaling, dat de eerste in de betrekking van adjudant bij den Gouverneur-Generaal zal continueren en bij zijn wapen gevoerd blijven à la suite en de laatste aan de commissie tot de vervoermiddelen op Java toegevoegd voor memorie bij het leger zal gevoerd blijven;

Tot majoors:
de kapitein K. F. van Langen, van het 7de bataillon,
bij het 8ste bataillon, de kapitein W. J. A. Visser, van het 3de bataillon;
bij het 16de bataillon, de kapitein C. F. Doerrleben, van het garnizoens-bataillon der 2de militaire afdeeling op Java;
bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de kapitein G. B. T. Wiggers van Kerchem;

Tot kapiteins;
bij het 2de bataillon, de eerste luitenant G. A. Haantjens Dekker, van het garnizoens-bataillon der Lampongsche distrikten;
bij het 7de bataillon, de eerste luitenant C. G. Gehne, van het 13de bataillon;
bij het 12de bataillon, de eerste luitenant J. J. H. Popta, van het garnizoens-bataillon van Celebes en onderhoorigheden;

Tot eerste luitenants:
bij het 4de bataillon, de tweede luitenant J. H. Huijer, van het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo;
bij het 12de bataillon, de tweede luitenant A. G. C. E. W. von dem Bussche Ippenburg, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden; met bepaling dat hij als zoodanig in de ranglijst der officieren weder zal plaats nemen onmiddelijk boven den eersten luitenant-adjudant J. A. Scheiner;
bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de tweede luitenant A. J. M. van Lith, van het bataillon;
bij het garnizoens-bataillon der Moluksche Eilanden, de tweede luitenant J. Rövekamp, van het 4de bataillon.
bij het garnizoens-bataillon van Celebes en onderhoorigheden, de tweede luitenant J. Groesbeek van het bataillon;
bij het garnizoens-bataillon van Palembang, de tweede luitenant P. C. van der Slagt, van het bataillon;
bij het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo, de tweede luitenant P. F. Laging Tobias, van het bataillon;

Tot tweede luitenants:
bij het garnizoens-bataillon der 2de militaire afdeeling op Java, de sergeant F. W. Beeckman, van het 3de bataillon;
bij het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten, de sergeant J. de Krijger van het 5de bataillon;
bij het garnizoens-bataillon van Banka, de sergeant-majoor A. S. H. Booms, van het 12de bataillon;
bij het garnizoens-bataillon van Riouw en onderhoorigheden, de sergeant H. Bouman, van het 10de bataillon.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bevorderd:

Tot officier van gezondheid der tweede klasse, de officier van gezondheid der derde klasse P. C. van Goens.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement,

Zijn geplaatst:

BIJ DE INFANTERIE

Bij het 4de bataillon, de tweede luitenant A. A. A. E. Gewin.
Bij het 5de bataillon, de tweede luitenant J. M. W. Schlundt Bodien.
Bij het 6de bataillon, de eerste luitenant F. W. P. G. van Werkhoven; allen onlangs uit Nederland aangekomen.
Bij het 16de bataillon, de kapiteins F. K. N. Bijlevelt en de eerste luitenant W. H. A. Mickler, beiden onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.
Bij het garnizoens-bataillon van Palembang, de tweede luitenant A. Hoek.
Bij het garnizoens-bataillon van Riouw en onderhoorigheden de tweede luitenant G. A. H. van Steenvelt; beide onlangs uit Nederland aangekomen.

Overgeplaatst:

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden de luitenant-kolonel J. W. J. Piper, van het 16de bataillon.
Bij het 10de bataillon, de majoor F. C. J. Kroesen van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.
Bij het 1ste bataillon, de eerste luitenants F. A. Gits en J. C. van Blokland, beiden van het 16de bataillon.
Bij het 15de bataillon, de eerste luitenants J. J. H. de Bode van het 16de bataillon en J. P. C. van Eijsden, van het garnizoens-bataillon der Moluksche-eilanden, en de tweede luitenant P. P. H. van Ham, van het 11de bataillon.
Bij het 8ste bataillon, de kapitein H. C. van der Schalk, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.
Bij het 4de bataillon, de eerste luitenant H. F. C. W. von Ende, van het garnizoes-bataillon der Moluksche-eilanden en de tweede luitenant W. J. Haack van der Goes, van het garnizoens bataillon van Riouw en onderhoorigheden.
Bij het 11de bataillon, de eerste luitenants P. M. Oekerse, van het 13de bataillon en C. P. J. Kauffmann, van het garnizoens- bataillon van Palemang.
Bij het 13de bataillon, de eerste luitenant-adjudant jonkhr. H. Bowier van het 15de en de tweede luitenant H. Hamakers, van het 11de bataillon.
bij het 14de bataillon, de kapitein J. L. d' Harvant, van het garnizoens-bataillon van Palembang en de tweede luitenant H. F. Weijchardt, van het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeeling op Java.
bij het 15de bataillon, de eerste luitenant-adjudant A. de Brauw, van het 13de bataillon en de eerste luitenants W. H. van Leersum en J. A. F. van Pabst, beiden van het garnizoens-bataillon van Sumatra's-Westkust en onderhoorigheden.
bij het 16de bataillon, de eerste luitenants P. M. J. Kamerling, van het 11de bataillon, W. H. Rijnders, van het 17de bataillon en W. Pordon, van het garnizoens-bataillon der Westerafdeeling van Borneo.
Bij het 17de bataillon, de eerste luitenant J. C. F. Schultz, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.
bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenants E. C. G. Cohen en J. Zuiderbaan en de tweede luitenant C. J. Stolp; allen van het 15de bataillon,
bij het garnizoens-bataillon der Moluksche eilanden, de eerste luitenants C. Graue, van het 4de en C. H. G. Dumont, van het 2de bataillon.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Als onder-intendant der tweede klasse, de kapitein-kwartiermeester P. van der Weijde.
Als adjunct-intendant, de eerste luitenants-kwartiermeester A. de Haas en H. A. L. van Kessel.
Als adspirant-intendant, de tweede luitenant-kwartiermeester B. D. Filet.

Marine Departement.

Door den Chef der Gouvernements Marine, zijn gedurende de maand Junij 1862 *de volgende beschikkingen genomen.*

Bevorderd:

Tot eersten stuurman, de tweede stuurman bij die dienst E. Roelofs.
Tot tweeden stuurman, de derde stuurman bij die dienst G. J. Putman Cramer.

Benoemd:

Tot eersten machinist bij de gouvernements marine, E. W. G. F. Wouters, thans reeds als zoodanig dienstdoende.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt ter kennis van het publiek, dat ten gevolge van de vermoedelijke vroegere aankomst te Singapore van de mailstoomschepen van China, het vertrek van de vier eerstvolgende van Batavia voor Singapore bestemde mail-stoomers, instede van 15 Junij, 1 en 15 Julij en 1 Augustus, is vastgesteld op

13 en 29 Junij en 13 en 30 Julij 1862.

Op Maandag den 7den Julij, in stede van Zondag den 6den zullen postpaketten worden gesloten voor

MAKASSAR, TIMOR KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN,

per het stoomschip *Ambon*, kap. Vogel.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's middags 1 uur, in de stad tot 12 uur.

Op Maandag den 7den Julij a.s. zullen Postpakketten worden gesloten voor

BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG,

te verzenden met een der stoomschepen *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

De Directeur der Posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de Eerste Mailstoomer in Julij den 13den dezer zullende vertrekken, de Brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te *Weltevreden* zullen worden gesloten op

Zaturdag den 12den dezer aanst.,

des avonds ten 8 ure, voor Europa, America, Britsch-Indie, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan, enz., enz., benevens voor Banka, Palembang en Riouw.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Maart 1862, worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Als een vervolg op zijne aankondiging, voorkomende in de Javasche courant van den 14den Junij ll. no. 48., brengt de wd. Hoofd-Administrateur der Marine ter kennis van gegadigden, dat de daarbij bedoelde

Uitbesteding van Jenever

ten dienste der marine te Soerabaija, zal plaats hebben ten bureele van den directeur van het marine-établissement aldaar, op Zaturdag den 16den Augustus aanstaande, des morgens ten 9 ure.

Huiscollecte ten behoeve van de R. C. armen te Batavia.

De gewone huiscollecte ten behoeve van de R. C. armen te Batavia, over het tweede kwartaal 1862, zal gehouden worden op Maandag den 7den Julij 1862 en volgende dagen.

Vertrekkende Personen.

J. van Swieten en familie. — C. Damnitz en familie. — F. C. van den Bergh. — J. P. J. van Bosstraeten. — B. M. Perk. —

SINGAPORE.

De stoomer *Rainbow* heeft berigten uit Serawak medegebragt tot 18 Junij ll. Op den 11 arriveerde aldaar de Britsche oorlogsboot *Scout* en vertrok den volgenden dag naar Bintoeloe om twee roovers vaartuigen op te zoeken, die op den 6den te Santobong waren verschenen. De *Scout* ontwaarde de zeeroovers, doch deze begaven zich kort onder den wal en bleven buiten schot. Het oorlogschip had te veel diepgang om hen nabij te komen, en de roovers waren klaarblijkelijk te vlug om hen met de booten te kunnen vervolgen. Toen de *Scout* van Serawak stoomde, ging hij drie rooverspraauwen voorbij zonder ze te ontdekken. Deze echter bemerkten de *Scout* wel en gingen alzoo nog digter onder den wal ten anker. Eene handelspraauw van Serawak passeerde digt langs de zeeroovers, maar werd niet door hen aangevallen, wegens de nabijheid van het stoomschip. Het is zeer te betreuren dat de *Scout* deze vijf rooverspraauwen heeft laten ontkomen; ontgetwijfeld zullen vele gevangenen er zich op hebben bevonden. De diepgang van het stoomschip maakte het echter ondoenlijk om het land digter te naderen. De zeeroovers schijnen dit te hebben beseft en deden er hun voordeel mede. De schuld moet hiervan geweten worden aan Admiraal Hope, die tot nog toe geen de minste poging heeft gedaan om de zeeschuimers te kastijden, hoewel hij hiertoe is aangespoord. Eene enkele kanonneerboot van weinig diepgang, gestationneerd langs de kusten van Borneo, zou ter onderschepping der zeeroovers groote diensten hebben kunnen bewijzen.

Eene van Sambas en Sinkawang te Serawak aangekomen handelspraauw heeft berigt, dat de Llanon roovers eenige vrouwen en kinderen hebben gevangen genomen nabij de monding der Sambas. Daar er geen stoomschip noch kruisboot zich te dier plaatse bevond, deed de Hollandsche overheid een honderdtal manschappen in sampans zee kiezen om de roovers te vervolgen. Toen deze een eind wegs in zee waren, begonnen de Sampans zoo hevig te slingeren dat men genoodzaakt was terugtekeeren. De roovers dit bemerkende hieven een luid uitdagingsgeschrei aan en riepen der Nederlandsche strijdmagt toe om maar op te komen.

De *Rainbow* heeft 32 gevangenen medegebragt, welke van de roovers waren verlost geworden gedurende het gevecht te Bintoeloe. De meeste waren Nederlandsche onderdanen.

(*The Singapore Freepress.*)

BRITSCH-INDIE.

De *Cochin Courier* meldt dat de tabaksmonopolie op het punt staat van door den Cochin Circar te worden afgeschaft, en men alleenlijk wacht op het in werking brengen van een nieuw stelsel van inkomende regten. Er is bij den Rajah van Travancore aangedrongen om hetzelfde te doen. De tabakshandel te Galle, Jaffna en Colombo zal alsdan vrij worden. Het oogmerk van dezen maatregel is om de schaarschte van tabak te gemoet te komen, welke door den oorlog in Amerika is ontstaan.

De *Lahore Chronicle* deelt berigten mede van uit het kamp van Dost Mohamed. Het graan en veevoeder waren er uiterst schraal en dit was een groot ongerief voor den Emir en zijne troepen. Het kamp des Emirs is een dagmarsch van Kandahar. Groote klagten gaan onder het volk op over de onderdrukking van Sirdar Mohamed.

De Emir heeft op den 15 alle aanwezige Hoofden te Kandahar in zijn kampement ontvangen, en trok daarop den volgenden dag de stad in. Het water der rivier Helmoend is zeer gerezen en er zijn bijna geene vaartuigen. Hierdoor en insgelijks door gebrek aan voedsel is het leger grootelijks in zijne vorderingen belemmerd, want niet vóór half Junij zou de oogst rijp zijn.

Echter heeft de Emir stellig besloten om naar Herat op te rukken.

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE

van Zaturdag, 5 Julij 1862, N°. 53.

Weldra zal de Indische marine opgehouden hebben te bestaan. De *Bombay Gazette* berigt dat de kommandant naar Engeland is vertrokken en alle vaartuigen buiten dienst zullen worden gesteld. (*the Friend of India.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

LAATSTE TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

De troepen der Noordelijken hebben onder M'Clellan Williamsburg bezet. De Zuidelijken zijn tot achter de kreek Chickahomeny terug getrokken. Men dacht dat zij stand zouden houden eenige mijlen buiten Richmond. Generaal Franklin heeft te Williamsburg zijne legermagt vereenigd met die van M'Clellan. De Confederalisten hebben Norfolk verlaten, na alvorens de timmerwerf, de dokken en alle schepen te hebben vernield; ook de *Merrimac* hebben zij in de lucht doen springen. De *Mississippi* is ongedeerd van New-Orleans naar Memphis vertrokken. Generaal Bauregard is nog steeds te Corinthe.

In het huis der vertegenwoordiging te Washington is de wet op de afschaffing der slavernij in de Vereenigde Staten aangenomen met 85 tegen 50 stemmen.

De Amerikaansche gezant te Londen heeft de teruggave geëischt van de *Emily St. Pierre.* Het Britsch gouvernement heeft dit geweigerd.

De Fransche troepen in Mexico hebben Orizaba op den weg naar de hoofdstad bezet. Het Spaansche gouvernement heeft het gedrag van Generaal Prim goedgekeurd. Het Fransche Kabinet heeft ten volle zijne adhaessie geschonken aan de verrigtingen der troepen in Mexico.

De Keurvorst van Hessen Kassel heeft toegegeven aan de eischen van Oostenrijk en Pruissen, en bewilligd om de Constitutie van 1831 weder in te voeren. De diplomatieke betrekkingen tusschen Pruissen en Hessen Kassel zijn afgebroken ten gevolge der onhoffelijkheid (onbeschoftheid) van den Keur vorst tegen over een envoyé van Pruissen.

In het Huis der Gemeenten in Engeland heeft het vraagstuk over den verkoop van woeste gronden in Indie tot langdurige debatten aanleiding gegeven.

De prospectus van de Engelsche bank van Indië, China en Japan is bekend geworden. Het kapitaal bedraagt ƒ 12,000,000.

Men zegt, dat er eene onderhandeling op touw is gezet ter organisatie der Pauselijke Staten, waardoor de Romeinen in staat zouden gesteld worden om afgevaardigden te zenden naar het Italiaansche parlement.

De Kamer van Vertegenwoordigers te Baden-Baden heeft de afschaffing der speeltafels goedgekeurd.

Sir James Hudson, de Engelsche gezant te Turyn, is ernstig ongesteld.

De Prins van Wallis is van Konstantinopel naar Athene vertrokken.

De Montenegrijnen zijn in onderscheidene gevechten door de Turken teruggedreven. De Porte heeft de noodzakelijkheid erkend van hervormingen in Bosnië en de Herzegowina, doch heeft het voorstel van Rusland verworpen om Montenegro onafhankelijk te verklaren.

Kassel, 24 Mei. In den ministerraad op gisteren is besloten, de constitutie van 1831 en de kieswet van 1831 te herstellen. De geruchten omtrent eene verandering van ministerie zijn ongegrond.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 24 Mei. Het schijnt dat de zaken in Keurhessen eindelijk eene andere wending zullen nemen. De Pruissische regering heeft een ultimatum naar Kassel gezonden en twee Pruissische afdeelingen, die in de provincie Saxen en die in de provincie Westphalen, hebben bevel ontvangen, zich marschvaardig te maken.

Herhaaldelijk en telkens vergeefs heeft de Keurhessische regering getracht, op grond der geoctroyeerde constitutie van 1860 eene kamer tot stand te brengen, die deze constitutie zou sanctioneren. Het land antwoordde daarop eenparig door verkiezingen, die een bepaald protest tegen deze pogingen waren. Pruissen had zich al lang, dan met meer, dan met minder nadruk moeite gegeven, om het Hessische volk te helpen en de constitutie van 1831 te herstellen, en die pogingen bleven niet geheel zonder goed gevolg. Onderscheidene Duitsche regeringen werden voor de Pruissische zienswijze gewonnen en toen ook Oostenrijk zich daarmede vereenigd had, twijfelde niemand of de keurvorst zou toegeven. Tegen alle verwachting liep het anders af. De regering te Kassel vaardigde het bekende besluit uit, volgens hetwelk allen, die niet vooraf verklaarden dat zij de geoctroijeerde constitutie van 1860 erkenden, van de kiesbevoegdheid zouden worden uitgesloten. Het gevolg was, zoo als men kon verwachten; het land stond als een eenig man tegen deze willekeur op. Pruissen en Oostenrijk deden daarop in de bondsvergadering het voorstel, dat de keurvorst uitgenoodigd zou worden, onmiddelijk alle voorbereidende maatregelen te staken. En nu gebeurde iets, wat eenig is in de geschiedenis der laatste jaren: de gezanten, die anders nooit ten behoorlijken tijde van instructien voorzien waren, ontvingen die nu per telegraaf, de vergadering hield eene buitengewone zitting en het voorstel werd met groote meerderheid van stemmen aangenomen. Ten einde aan de operatiën van den bondsdag te meer klem bij te zetten, zond de koning van Pruissen den generaal Willisen met een eigenhandigen brief naar den keurvorst. De generaal kon eerst geen audientie bij den keurvorst krijgen en toen het daartoe toch eindelijk kwam, werd hij op eene beleedigende wijs afgescheept. De keurvorst legde in zijne tegenwoordigheid den brief ongeopend ter zijde en gaf te kennen, dat de koning van Pruissen liever de zaken in zijn eigen land in orde moest brengen, dan hem, den keurvorst, de wet te willen stellen. Daarop draaide hij den generaal, zonder verder een woord te spreken, den rug toe.

Onmiddelijk eischte Pruissen de aftreding van het Keurhessische ministerie binnen tweemaal 24 uren en toen daarop een weigerend antwoord kwam, brak de Pruissische gezant alle betrekkingen met het Keurvorstelijke hof af en verliet Kassel, terwijl de Keurhessische gezant te Berlijn werd terug geroepen. Het zal nu de vraag zijn, of Pruissen zal volhouden en zijne troepen in Keurhessen zal laten binnenrukken, dan wel of het bij eene ijdele demonstratie blijven zal. Eershalve kan Pruissen moeijelijk terug, maar de vraag zal zijn, of Oostenrijk het niet in energieke handelingen zal belemmeren. Reeds nu bedreigt het Pruissen reeds met een protest, wanneer het zelfstandig tegen Keurhessen optreedt en wel op grond van art. 11 der bondsacte van 8 Junij 1815, waarin o. a. gezegd wordt: „De leden van den Bond verbinden zich, elkander onder geenerlei voorwendsel te beoorlogen, noch hunne geschillen met geweld te beslechten, maar die ter kennis der Bondsvergadering te brengen. Het is dan de zaak van deze eene bemiddeling door eene commissie uit haar midden te beproeven, en bij aldien deze poging mislukken mogt, en daardoor eene regterlijke beslissing noodzakelijk wordt, deze door eene welgeordende scheidsregterlijke instantie te bewerkstelligen, aan wier uitspraak de strijdende partijen zich onverwijld zullen hebben te onderwerpen." Maar men zal wel spoedig weten, welken weg het kabinet van Berlijn nu verder zal inslaan. Reeds gaan stemmen in de Duitsche pers op, die vragen of het arme, geplaagde Keurhessische volk nu nog wegens een persoonlijke beleediging met Pruissische inkwartiering zal worden belast, terwijl anderen de geheele militaire beweging in Pruissen voor een manoeuvre houden, berekend op de discussien over het millitair budget, dat eerstdaags in de tweede kamer in behandeling moet komen, die den 19 dezer in naam des konings door den prins von Hohenlohe geopend is.

Die openingsrede heeft in Duitschland een verschillenden indruk gemaakt. Te Berlijn wordt zij vrij algemeen niet ongunstig beoordeeld. Men ziet er het streven der regering in, om met den landdag tot een vergelijk te komen, zonder daarom de tot dusver gevolgde staatkunde geheel te laten varen. Veel mag ook tot die goede opvatting bijdragen, dat men een scherpen toon verwacht had. Ntet overal echter is het oordeel even gunstig. Men vindt o. a. de koninklijke mededeeling over de militaire aangelegenheid alles behalve bevredigend. De kroon, zoo redeneert men, meent al een gewigtige concessie te doen, als zij de reorganisatie der armee voor het oogenblik uitstelt, waartegen de kamer die reorganisatie in principe moet goedkeuren. Overigens vraagt men teregt, hoe in een constitutionneel land ministers aan het roer kunnen blijven, waarover de geheele bevolking door de verkiezingen een veroordeelend vonnis heeft uitgesproken, en altijd keert de vraag terug: waarom moest toch de vorige kamer ontbonden worden, wanneer de regering aan deze uit vrije beweging een gespecificeerd budget belooft?

In Italie blijft het alles bij den status quo. Het verblijf van koning Victor Emanuel in het Napelsche is een ware zegetogt geweest. Prins Napoleon heeft zijn schoonvader daar bezocht; waarom, weet men nog niet. Er zijn vele geruchten daaromtrent in omloop, maar deze verdienen geen aandacht. Eenige sensatie heeft dezer dagen gemaakt, dat de regering te Turin het plan tot eene expeditie naar Oostenrijksch grondgebied heeft ontdekt. Den 14den zijn dientengevolge twee officieren van het voormalige zuidelijke leger te Pallazolo in hechtenis genomen, als vermoedelijke aanvoerders der expeditie. Te Sarnico waren 55 en te Alazanno 44 personen gevat, die daaraan deel moesten nemen. Allen zijn te Brescia in de gevangenis gebragt. De bevolking heeft eene poging gedaan om hen te bevrijden; de wacht heeft dit met geweld van wapenen belet, waarbij eene doode en drie gekwetsten gevallen zijn. Men heeft de gevangenen vervolgens naar Alexandria overgebragt. Te Bergamo heeft mede eene volksbeweging plaats gehad, die echter zonder moeite onderdrukt is. De minister van binnenlandsche zaken heeft bij eene circulaire aan de prefecten het vaste voornemen der regering te kennen gegeven, om zich tegen dergelijke expeditiën, waarbij men bovendien niet op de medewerking van Garibaldi zou kunnen rekenen, met alle magt te verzetten. Tevens zijn de prefecten uitgenoodigd, om al zulke pogingen, die de zaak van Italie slechts zouden kunnen benadeelen, met nadruk en des noods met kracht van wapenen tegen te gaan. Hetgeen aan deze zaak een ernstig karakter bijzet, is dat de verklaring des ministers betreffende Garibaldi sterk betwijfeld, en deze verdacht gehouden wordt, wel degelijk van die onbekookte expeditie te hebben geweten. De wijze vooral waarop hij voor zijn voormalige wapenbroeders in de bres is gesprongen, versterkt die meening.

Uit Rome hoort men niet veel. Den 13 dezer vierde de paus zijn 70 verjaardag. De stad is vol bisschoppen wegens de canonisatie der Japansche martelaren, vooral Spaansche, Fransche en Duitsche. Italiaansche zijn niet of nagenoeg niet verschenen. Men meent te weten dat in het Vaticaan zelf een spoedige verandering verwacht wordt en inderdaad, er zijn kenteekenen genoeg, die dit schijnen te voorspellen. Als men evenwel de veranderlijkheid der Fransche politiek in het oog houdt, dan kan het even goed gebeuren, dat de Franschen nog een jaar en langer te Rome blijven.

Het *Journal des Débats* betoogde dezer dagen, dat geene magt Frankrijk belet Rome te ontruimen, en die maatregel door geheel Europa óf toegejuicht, óf stilzwijgend goedgekeurd zal worden. Engeland dringt op de ontruiming aan. Pruissen zou weldra het Italiaansche koningrijk erkennen, zooals reeds voorlang door het Katholieke Belgie is geschied. Spanje, dat zich aan zijne middeneeuwsche wetgeving blijft vasthouden, verliest het regt zich te doen hooren in een vraagstuk van staatkundige en godsdienstige vrijheid. Rusland bewaar een geruststellend stilzwijgen. Oostenrijk eindelijk heeft verklaard, dat het, door den val van het wereldlijke gezag, niet zal worden bewogen om den Mincio over te trekken, en bewijst dit door zijne krijgsmagt te verminderen. Eene vlugt uit Rome, zegt het blad verder, is nu het laatste door de Ultramontanen bereden strijdros, en van dien kant wordt hoog opgegeven van de groote gebeurtenissen, die zullen komen nadat de paus zijne hoofdstad zal hebben verlaten. De *Dèbats* meent, dat met die „groote gebeurtenissen" eene scheuring in de kerk bedoeld wordt en dat die scheuring in elk geval zal plaats hebben, maar minder dreigend zal zijn voor den geestelijken invloed van het pausdom indien de paus te Rome blijft. Dat blad spoort de te Rome vergaderde bisschoppen aan, om de zaak der Japansche martelaren voor één oogenblik ter zijde te stellen, en de gevaren te overwegen, welke met de vlugt uit Rome gepaard zouden zijn. Het is overtuigd, dat de gezamenlijke prelaten Z. H. alsdan den goeden raad zullen geven, om zijne hoofdstad in geen geval te verlaten.

De berigten uit Warschau luiden steeds ongunstig. De bevolking heeft in de laatste dagen weer verbodene liederen gezongen, ten gevolge waarvan de regering vele arrestatien heeft bewerkstelligd. Vooral was dit het geval onder de vrouwen, welke zoo het schijnt, de mannelijke bevolking in het zingen dier liederen voorgaan, of haar daartoe aansporen. Men ziet hieruit dat het eigenlijk régime te Warschau nog geen verbetering heeft ondergaan. De regering wil wel verzachting brengen in het lot der veroordeelde Polen — de door den keizer uitgevaardigde amnestie, welke aan vele personen te goed kwam, strekt daarvan ten bewijze — maar hare ordonnantien en maatregelen blijven als zoodanig in volle kracht, en dit is het wat den Polen vooral schijnt te ergeren. Eene dépêche luidt zelfs, dat de aartsbisschop van Warschau voornemens is, even als vroeger alle kerken te laten sluiten, indien de vervolgingen daarin niet gestaakt worden.

De telegrafische tijdingen uit Ragusa houden ons steeds op de hoogte van al de kleinere en grootere gevechten tusschen de Turken en de opstandelingen der Herzegowina. Dit duurt nu reeds meer dan een jaar, zonder dat een van beide partijen veel vooruit gaat. Men rooft en brandt, dan in den naam van den Koran, dan weder in dien van het Evangelie — daarbij blijft het. Eén ding echter is zeker, dat de Montenegrijnen steeds het Turksche grondgebied schenden en het vuur van den opstand aanblazen, telkens als het schijnt te verflaauwen, terwijl de Turken, gebonden door de tractaten, welke door hunne vijanden niet geëerbiedigd worden, de grenzen van Montenegro niet durven passeren.

Naar men zegt is de Russische regering voornemens, aan de mogendheden het voorstel te doen, om Montenegro onafhankelijk te verklaren, en alzoo een einde te maken aan de eeuwige geschillen tusschen Turkije en de bergbewoners. Verwondering kan zoo iets niet baren, daar Rusland uit is op alles wat Turkije verzwakken kan. Doch het voorstel, men kan er zeker van zijn, zal geen gunstig onthaal vinden bij Engeland, Pruissen en Oostenrijk. Volgens sommigen heeft Rusland de mogendheden reeds voorloopig over deze zaak gepolsd.

Uit Aleppo wordt van 9 dezer berigt, dat aldaar een toestand van spanning heerscht. De geestelijken hebben zoowel als het overig gedeelte der Christelijke bevolking weder ten doel gestaan aan beleedigingen, die men uitsluitend beschouwde als het gevolg van den onhoudbaren toestand. Onder de Drusen had eene beweging plaats gehad, waarbij de prins van Wallis tot hoofd des lands werd uitgeroepen.

Het Grieksche ministerie is afgetreden; de zitting der kamers is verdaagd; de heer Tricoupi heeft wegens ongesteldheid voor de opdragt tot vorming van een nieuw ministerie bedankt. Er heerscht bij de bevolking eene onrustige stemming.

Iedere post uit New-York brengt nieuwe berigten mede van overwinningen, door de troepen der voormalige Unie op de Zuidelijken behaald. Reeds is New-Orleans in de magt der eersten en men koestert te Washington de hoop, dat de opstand over twee maanden bedwongen en de Unie hersteld zal zijn. Het eerste is mogelijk, maar het laatste gelooven wij niet.

In de Mexicaansche aangelegenheden is sedert ons vorig nommer eene geheele verandering gekomen. Men zal zich herinneren dat de conventie van Soledad, die door Frankrijks gevolmagtigden geteekend is, te gelijk met de gevolmagtigden van Engeland en Spanje, door de Fransche regering gedesavoueerd werd. Omtrent Engeland was men niet in het onzekere; men wist dat het die conventie goedkeurde; de Spaansche regering heeft sedert ook verklaard dat zij er hare goedkeuring aan gaf. Dit moest nu wel tot eene verbreking der alliantie leiden, en die alliantie is dan ook reeds verbroken. De Parijsche *Moniteur* heeft hierop eene correspondentie uit Havana openbaar gemaakt, die een verhaal geeft van de ontwikkeling der gebeurtenissen in Mexico. Uit die correspondentie blijkt dat de Fransche gevolmagtigden niet alleen aan den generaal Almonte, die door toedoen der Fransche regering naar Mexico teruggekeerd was, eene groote bescherming hebben verleend, maar zich ook van zijne tegenwoordigheid wilden bedienen, om aan de zaken in Mexico eene wending te geven naar de inzigten van Frankrijk. Tegen de tusschenkomst nu van dezen generaal, die een Mexicaansch uitgewekene is en waarvan de Engelsche en Spaansche gevolmagtigden niets goeds verwachtten, protesteerden de laatsten; zij vorderden zijne verwijdering en deden uitkomen dat zijne aanwezigheid en het doel dat Frankrijk zich hiermede voorstelde, geheel en al in strijd is met het tractaat van alliantie. De Fransche gevolmagtigden weigerden hem te laten vertrekken, en antwoordden, tot logenstraffing der geruchten die omtrent Frankrijks bedoelingen in omloop waren, dat het nimmer aan Mexico een monarchalen regeringsvorm zou *opdringen*, maar de Mexicanen geheel vrij zou laten in het kiezen van den regeringsvorm, die hun het doelmatigst voorkwam. Hierop verklaarden de Engelsche en Spaansche gevolmagtigden, dat zij, zich met de tusschenkomst van generaal Almonte in de Mexicaansche aangelegenheden niet kunnende vereenigen, zich genoopt vonden met hunne troepen uit de republiek te vertrekken. Alstoen hebbben de Fransche gevolmagtigden eene nota aan den heer Doblado, minister van buitenlandsche zaken in Mexico, die ook de verwijdering van Almonte gevraagd had, doen toekomen, waarin zij zeggen aan die uitnoodiging niet te kunnen voldoen en tevens dat zij, ten gevolge der gewelddadigheden, die na de conventie van Soledad in Mexico plaats hadden, zich verpligt zien de Fransche troepen hunne vorige positien te doen hernemen, ten einde alzoo weer geheel vrij in hunne handelingen te zijn.

's Daags daarna bevatte de *Moniteur* eene nota, die tot regtvaardiging dienen moest van Frankrijks handelwijze in deze zaak. De overeenkomst tusschen de drie mogendheden stelde namelijk als voorwaarde vast, dat men trachten zou, langs den weg der onderhandelingen van den president Juarez vergoeding te bekomen voor de aangedane beleedigingen en voor de geschonden regten zijner onderdanen. De *Moniteur* nu zegt dat Juarez de conventie van Soledad geschonden heeft, doordien hij sedert zijne geweldenarijen voortzette, en dat Frankrijk om die redenen alle onderhandelingen afgebroken heeft en zich op andere wijze regt zal verschaffen. Doch men begrijpt dat de Fransche regering zich daardoor volstrekt niet ontslagen kan achten van de *gemeenschappelijke* handeling, die het tractaat van alliantie voorschreef. Het is dus Frankrijk dat de alliantie verbroken heeft. Het doel trouwens dat het in Mexico beoogt en dat zoozeer indruischt tegen de regten van Engeland en Spanje, straalde in al zijne handelingen te duidelijk door, dan dat het langer de medewerking zijner bondgenooten kon verlangen.

Generaal Prim, de Spaansche gevolmagtigde, heeft overigens onbewimpeld in een brief, door de Engelsche bladen medegedeeld, Frankrijks bedoelingen in Mexico blootgelegd. De komst van generaal Almonte, zegt hij, heeft geen ander doel dan eene monarchie in Mexico te vestigen ten behoeve van den aartshertog Maximiliaan. Almonte en zijne aanhangers verklaren dit openlijk en tot zoo iets nu mag hij niet medewerken; het strijdt te zeer met het tractaat van alliantie om niet met zijne troepen terug te keeren. Hij zelf zou te Havana de nadere bevelen zijner regering afwachten. Dientengevolge heeft generaal Prim reeds een aanvang gemaakt met de wederinscheping zijner troepen, en ook dit gedrag is door het kabinet van Madrid goedgekeurd.

Frankrijk staat dus thans geïsoleerd in Mexico en hoogstwaarschijnlijk zal het nu met nadruk zijne plannen doorzetten, want het heeft de vijandelijkheden reeds hervat. Almonte heeft bereids eene proclamatie tot de Mexicanen uitgevaardigd, waarin hij hen oproept om zich aan zijne zijde te scharen en het bewind van Juarez omver te werpen. Het algemeen gevoelen is dat hij plan heeft zich voorloopig tot dictator te laten proclameren, om vervolgens, in overeenstemming met Frankrijk, de bevolking uitspraak te laten doen over den regeringsvorm, dien zij zich geven wil. Gelukt dit plan, dan zal het natuurlijk niet aan pressie van zijn kant en van Frankrijk ontbreken.

Er zijn er echter ook die van oordeel zijn, dat Frankrijks interventie in Mexico de keizerlijke regering in tal van moeijelijkheden kan wikkelen. Vooreerst omdat eene voortdurende bezetting noodig zal zijn, en het klimaat verderfelijk is voor de Europesche troepen; ten andere dewijl het land te uitgebreid is, om door eene bezetting op eenige punten de bevolking in bedwang te houden, en ten derde omdat het land zich uitmuntend leent tot een guerilla oorlog, waartoe Juarez de bevolking reeds heeft aangemaand. Een en ander doet sommigen denken, dat de Fransche regering zich nog wel bedenken zal, alvorens onberaden stappen te doen.

Wat nu het geschil tusschen Mexico, Engeland en Spanje aangaat, zoo heeft Juarez verklaard dat hij bereid is, hun alle billijke voldoening te geven.

POLITIEK OVERZIGT,

Er hadden weder schermutselingen plaats tusschen de oppositie en de regering, bij de behandeling der concessie Leyden-Woerden, de begrootingen van binnen- en buitenlandsche zaken en het tractaat met Belgie over de Maasaftappingen. De ontwerpen der begrootingen van binnen- en buitenlandsche zaken zijn met algemeene stemmen aangenomen, en de concessie Leyden—Woerden en het Belgische tractaat, gelijk het ministerie het wenschte, met aanzienlijke meerderheid verworpen. De minister van buitenlandsche zaken, die het eerst bij de ontwerpen van de begrooting voor zijn departement en over de Maas-kwestie gesproken heeft, heeft een zeer goeden indruk gemaakt. Hij heeft met veel tact en duidelijkheid de zaken behandeld en zelfs de heeren *Elout* en graaf *van Zuylen*, die hoofdzakelijk de discussiën met hem hebben gevoerd, hebben dit opregt erkend.

Het antwoord op het voorloopig verslag betreffende het koloniaal batig slot is ingekomen en reeds aanstaanden Zaturdag zullen daarover de discussien in de Tweede Kamer aanvangen. Er zal dus tijd genoeg zijn om voor de verkiezingen volkomen onderrigt te worden van de rigting en voornemens van het kabinet op koloniaal gebied.

De heer *Duymaer van Twist* heeft aan den president der Amsterdamsche kiesvereeniging de *Grondwet* een brief geschreven, waarin hij zijn verlangen te kennen geeft, bij de aanstaande verkiezingen voor lid der Tweede Kamer niet in aanmerking te komen.

NEDERLAND.

(*Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.*)
'S GRAVENHAGE, 25 Mei 1862.

Alles neemt een einde, en zoo ook het misbruiken der koloniale fondsen. 't Is althans te hopen, en 't laat zich dan ook aanzien dat onze tegenwoordige Minister van Koloniën zijn best zal doen om er een handje aan te helpen. Twee voorbeelden, een groot misbruik en een klein, vind ik in de onlangs tusschen dien Minister en de Tweede Kamer gewisselde stukken over het wets-ontwerp tot regeling van 't gebruik van 't koloniaal batig slot van 1859 — een wetje dat niets beduidt, eigenlijk overbodig is, maar tot voertuig strekt aan beschouwingen over koloniaal beheer.

Een lid der Kamer heeft netjes uitgecijferd, dat er van 1849 tot 1859 op de remise-rekeningen een grooter bedrag aan betaalde subsidiën voor Suriname in uitgaaf is gebragt, dan de koloniale begrootings-rekeningen als te kort in Suriname aanwezen. Gedurende dat tijdperk is drie en een halve ton meer voor Suriname betaald dan bij de begrootings-rekeningen is verantwoord. De Minister stemt dit toe en belooft onderzoek.

Op de vraag van wege de Kamer gedaan, of 't waar was, dat bij benoemingen van Nederlandsch-Indische ambtenaren in de orde van de Eikenkroon, de kosten van de insigniën dier orde uit de koloniale geldmiddelen worden gekweten — antwoordt de Minister, dat dit meermalen het geval is geweest, wanneer de opname in die orde was aanbevolen door het hoofd van het departement van Koloniën. „Maar", voegt hij er bij, „zulke betalingen zullen niet meer voorkomen, daar ik mij van aanbevelingen tot benoemingen in die orde zal onthouden."

Met die Eikenkroon moet men ook wat het moederland betreft, nog al verlegen zitten. 't Besluit is, zegt men, genomen, om in 't vervolg alleen maar de *brevetten* uit te reiken en het aan de ridders, officieren, kommandeurs en grootkruisen over te laten om zelf het zoogenaamde *juweel* te koopen. Het tegenwoordige Ministerie toch is ongeneigd, de kosten langer onder andere uitgaven te verbergen.

Onze Minister van Koloniën, om op hem terug te komen, heeft nog meer belangrijke zaken aan de Tweede Kamer meêgedeeld. Onder anderen, dat hij niet voornemens is om de talrijke uiteenloopende beschouwingen omtrent art. 56 van het regerings-reglement nog met een nieuwe toelichting te verrijken. Voor zoover de bepalingen van dat artikel hem duister of vatbaar voor uitbreiding voorkomen, zal hij zich met bepaalde voorstellen tot de vertegenwoordiging wenden. Zonder medewerking van de Staten-Generaal zullen geene groote maatregelen meer omtrent de gouvernements cultures worden genomen. Het wets-ontwerp betrekkelijk de cultuur-ondernemingen, dat weldra zal worden ingediend, zal de voorwaarden regelen, waarop die ondernemingen, buiten overeenkomst met de regering, zullen toegelaten worden. Waarborgen zullen er in worden gesteld zoowel voor de belangen van de inlandsche bevolking en van den staat, als voor die der ondernemers. De afschaffing der cultuur-procenten en de daarmeê te paren verhooging van de bezoldiging der Europesche en inlandsche ambtenaren hangen nog in de lucht.

Wat betreft de hier te lande met zooveel verbazing vernomen voorschotten, die uit 's lands kas aan de Suikercontractanten zouden gedaan worden, zegt de Minister, dat aan den Gouverneur-Generaal nadere toelichting is gevraagd van de gronden, waarop, in afwijking van § 20 der algemeene grondslagen voor de suikercultuur, geldelijke ondersteuning wordt aangeboden aan eene industrie, die daaraan, volgens de toelichtende memorie bij die grondslagen uitgegeven, geen behoefte meer heeft. Ook leeren wij dat het onderzoek, door den gewezen Minister Loudon aan den Gouv.-Gen. opgedragen over de zaak van den heer Bekking, een ruime strekking heeft en nog lang niet spoedig zal zijn afgeloopen, en dat evenmin het onderzoek omtrent het gebeurde met de particuliere suikercultuur in de residentie Cheribon en de daaraan verbonden aftreding van den resident de Serière tot een einde is gebragt. Eindelijk is het Indisch bestuur dringend uitgenoodigd, om zonder verwijl paal en perk te stellen aan alle aankweeking der *Pahudiana* — eene kinasoort van mindere kwaliteit, vooral niet te verwarren met een gewezen Gouverneur-Generaal, ofschoon ze vroeger ook op Java welig tierde.

Bij de Oost en de Oosterlingen behooren de Japannezen. Ik kan u omtrent hen mededeelen, dat ze hier steeds gewacht worden, dat hunne appartementen in 't hôtel de Bellevue aan den Bezuidenkant reeds gereed zijn, en ook de commissie klaar is, die hun de merkwaardigheden van Nederland zal laten zien. Het gezantschap bestaat uit 37 personen, te weten de drie gezanten, een onder-gouverneur, een geheimraad, 18 officieren met twee zwaarden natuurlijk, en 14 bedienden. De eerste gezant, die in Japan zoo wat de betrekking bekleedt van minister van staat, is 52 jaar oud; de beide anderen, die gouverneurs zijn van gewesten, hebben een dertigjarigen ouderdom bereikt. Het hoofddoel van het gezantschap is, zich met de regeringen, waarmeê Japan traktaten gesloten heeft te verstaan, over de rigtige uitvoering van die traktaten. De gezanten moeten daaromtrent overeenkomsten sluiten met de Fransche, Engelsche, Nederlandsche, Pruissische, Russische en Portugesche regeringen. Intusschen maken zij zich hunne reis ten nutte, om zich op de hoogte te stellen der Westersche beschaving en der groote kunstgewrochten van hunne nieuwe bondgenooten. Men zegt, dat zij dan ook een bezoek te Bronbeek zullen brengen, ten einde aldaar het verwarmingstoestel van het departement van Koloniën te bewonderen.

Misschien stelt ge er belang in te vernemen, dat de vrijwillige werving van Nederlanders voor het leger bij u, tegenwoordig zoo vlot gaat, dat de Minister van Oorlog den overgang van soldaten van 't leger hier te lande naar dat in Oost-Indië gesloten heeft.

Maar thans vooreerst genoeg over de Oost, waarvan ge natuurlijk meer weet dan ik. 't Wordt hoog tijd, dat ik uwen blik op ons moederland rigt.

Het gaat er tegenwoordig niet kwaad. Reeds doet er zich de goede invloed gevoelen van eene krachtige Regering, die weet wat zij wil. De Departementen van Eeredienst zijn opgeheven; de buitenlandsche passen afgeschaft; het plan voor de doorgraving van Holland op zijn smalst aan de publieke beoordeeling onderworpen; het tractaat, met Belgie gesloten voor de aftapping der Maas, verworpen; de concessie aan de Hollandsche Spoorwegmaatschappij verleend, om, met uitsluiting van alle anderen, eene lijn van Leyden op Woerden te leggen ter aansluiting aan den Rijnspoorweg, verbroken; het beginsel gevestigd om den aankoop van eigendommen ten behoeve der Staatsspoorwegen door eene onteigeningswet te doen voorafgaan; der Tweede Kamer geleerd, dat zij niet is een Collegie van Curatoren ter aanbeveling van personen, die door het Gouvernement zouden moeten worden benoemd. Mij dunkt de lijst is nog al groot, al is de tijd kort geweest.

De oppositie, die het Gouvernement in de Tweede Kamer heeft ondervonden, beduidde weinig. Zij werd vooral vertegenwoordigd door de heeren van Goltstein, van Lijnden en de Brauw. Hetgeen, waar die heeren vooral tegen opkwamen, was, vooreerst: het brengen op de begrooting van ƒ 7000, in plaats van ƒ 5000, voor een rijksubsidie ten behoeve van de handels- en industrieschool te Enschedé op te rigten en het voornemen van den Minister van Binnenlandsche Zaken om later van rijkwege eene ondersteuning te verleenen aan Brouwershaven, voor de verbetering van de haven aldaar. Die twee zaken, insinueerden de heeren van Lijnden en de Brauw, gaven, met het oog op de geografische ligging, stof tot denken, en waren aanduidingen, dat ook Thorbecke even als van Hall, c. s. de politiek was toegedaan van het *succès tot elken prijs.*

Dat de heer Thorbecke zich die insinuatie aantrok, was geen wonder. Hij beantwoordde ze echter op eene waardige, nobele wijze. Hij zeide, dat er inderdaad een *genie van combinatie* toebehoorde om tusschen die zaken (de verbetering van de haven te Brouwershaven en het brengen van ƒ 7000 op de begrooting voor eene industrieschool te Enschedé) en de bedoeling van het kabinet om invloed uit te oefenen, eenig verband te zien. Hij herinnerde, dat beide zaken reeds lang bij de Kamer in behandeling waren en vervolgde toen:

„Zooveel is zeker, dat in het verschijnen van die cijfers of posten op de begrooting niets ligt of liggen kan, dat eenigzins tot verwijt aan dit Gouvernement zou kunnen strekken. Zoo er verwijt is, kon de grond daarvan alleen gevonden worden in vermoedens, welke men aan die cijfers of feiten knoopt. . . . Het Gouvernement zal zich dit te eer kunnen getroosten, omdat het ons te doen is noch te doen kan zijn, om door dergelijke middelen, als die men voorspiegelt, te slagen. Ik begrijp dat iemand, ziende dat hij, om zijn doel te bereiken, een ministeriëlen zetel behoeft, in het ministerie zijnde alle middelen gebruikt om te blijven zitten. Maar ik geloof met eenig zelfgevoel te mogen verklaren als mijne meening, dat wij zulke of andere middelen om invloed te hebben, niet behoeven. En wie gebruikt ze daarenboven? Wie kan in verzoeking komen ze te gebruiken? Die gaarne zit op deze plaats. Heeft iemand dergenen, die nu hier zitten, daar blijk van gegeven?

Men weet, dat wij steeds genegen waren en zijn om te strijden voor de beginselen die wij belijden, maar hoegenaamd niet strijdlustig om hetzij op deze plaats te geraken, hetzij er zitting te blijven houden."

Over de politiek van succes tot elken prijs, thans aan hem verweten, had Thorbecke ook nog dit in 't midden gebragt:

„De geachte spreker (de heer de Brauw) heeft gezegd, sprekende van „de politiek van het succes tot elken prijs" — eene politiek die volgens hem, en ik ben zoo zeer als iemand van dat gevoelen, zou moeten worden gedood — dat hij meende, sommige teekenen van die politiek bij dit ministerie te hebben opgemerkt. Vooreerst gewaagde hij van de zamenstelling van dit ministerie en ik heb hem daarop reeds geantwoord. Ik zou er iets bij kunnen voegen; ik zou kunnen zeggen: wat succes betreft, zoo is het aan niemand minder gegeven dan aan mij, om de middelen, die, buiten de deugdelijkheid der zaak zelve, het succes verzekeren, te beramen en te gebruiken. Mijne magt bestaat

enkel in mijne overtuiging, in de redenen die daarvoor pleiten, in den indruk, dien die redenen kunnen maken, in de volharding bij hetgeen ik voor waarheid en regt heb erkend. Ik heb geen andere middelen, en, voor zoo ver ik weet, heb ik nooit andere middelen gebezigd.

„Succes bij de vorming van dit ministerie: Mijnheer de Voorzitter, ik ben niet geslaagd, want welk succes stelde ik mij voor? Dit, dat ik niet verpligt zou zijn om mij voor de tweede maal met de leiding der zaken te belasten. Ik ben daarin niet geslaagd."

Het tweede element van oppositie betrof de houding van het ministerie, ten opzigte der wetsontwerpen tot onteigening van perceelen, ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van Leyden naar Woerden en tot goedkeuring van eenige artikelen der met België gesloten overeenkomst tot regeling der wateraftappingen uit de Maas. 't Liet zich voorzien, dat het ministerie Thorbecke deze legaten van het ministerie van Heemstra niet dan sous bénéfice van inventaris zou aanvaarden. Dit bleek dan ook weldra onder benefeitelijk uit de Memorie van Beantwoording, betreffende het laatste wetsontwerp, door de heeren van der Maesen de Sombreff en Thorbecke aan de Tweede Kamer ingezonden en waarbij formeel verklaard wierd, dat de tegenwoordige Regering die overeenkomst met België niet zou hebben aangegaan en derhalve nie zou treden in eene verdediging van het wets-ontwerp.

Intusschen werd noch dit wetsontwerp, noch dat betreffende de spoorweglijn van Leyden naar Woerden ingetrokken. Een goed middel om de regering aan te vallen. De heer van Goltstein was zoo vol ijver, dat hij reeds in de zitting van den 8sten dezer, bij gelegenheid dat er een hèel onschuldige onteigeningswet van perceelen voor den aanleg van straten te Rotterdam aan de orde was, een *speech* hield over de grondwettige verpligting der regering om een wetsvoordragt, die zij niet had ingetrokken, te verdedigen. Hij verschoot zijn kruid, eer het noodig was, want de minister Thorbecke verdedigde de voordragt. Na de aanneming er van kwam het ontwerp betreffende den spoorweg van Leyden op Woerden aan de orde; maar de beraadslaging daarover werd afgebroken door het vertrek van den heer Thorbecke naar het afgebrande Enschedé. Toen vier dagen later die beraadslaging werd voortgezet, verklaarde de minister ronduit, dat hij het wetsontwerp niet in zijne bescherming nemen kon; maar dat hij het niet had ingetrokken, omdat dan zou blijven bestaan de concessie, waartegen hij juist bezwaar had, van wege de daarin opgenomen uitsluitende voorwaarde, dat er geene andere verbindingslijn tusschen den Hollandschen en den Rijn-Spoorweg mogt worden aangelegd. Alleen de verwerping van het wetsontwerp tot onteigening door de Staten-Generaal kon de concessie doen vervallen.

Deze verklaring bragt de naauwgezette gewetens der leden van de Groeniaansche partij geheel in oproer. Zij vereenigden zich met den heer van Goltstein in de bewering, dat het ongrondwettig was, de Kamer uitspraak te laten doen over een wetsontwerp, dat de regering niet verdedigde maar bestreed.

't Spreekt van zelf, dat de gemoederen nog meer in opstand geraakten, toen in de zitting van den 15den dezer de Minister van Buitenlandsche zaken bij herhaling verklaarde, dat de regering het wetsontwerp betreffende de overeenkomst met België over de Maas ook niet kon verdedigen. De heer van Lijnden zeide daarop, dat hij dan de vergadering zou verlaten; het kwam hem toch onverdedigbaar voor, dat de regering de verantwoordelijkheid der zaak van zich afnam, om die op de Kamer over te brengen. En hij verliet werkelijk de zaal, gevolgd door acht getrouwen.

De heer van Goltstein bleef op zijn post en stemde voor het ontwerp, dat ten slotte met 47 tegen 7 stemmen verworpen werd. Men had de regering een paar middeltjes aan de hand gedaan, om zich het gesloten tractaat op een andere wijze van den hals te schuiven. De regering moest, zeî men, òf den termijn, voor de ratificatie bestemd, maar stilletjes laten verloopen, òf bij die ratificatie een eisch tot verduidelijking van een der artikelen doen, dien België niet zou willen aannemen. De regering achtte het loyaler, het Belgische gouvernement te verwittigen, dat zij het tractaat niet tegenover de volksvertegenwoordiging kon verdedigen, en, toen België daarop geene nieuwe onderhandelingen had willen aanknoopen, het tractaat den natuurlijken loop te laten volgen.

't Is hier de plaats, dunkt mij, om in te voegen, dat de heer van der Maesen de Sombreff zich bij zijn eerste optreden in de Kamer goed heeft gehouden. Natuurlijk was hij wel wat zenuwachtig bij het beginnen van zijn eerste *speech*, maar spoedig herstelde hij zich. Hij spreekt vlug en schijnt gevat. Daarvan getuigde zijn antwoord aan den heer Elout van Soeterwoude, die, sprekende over de godsdienstige onverdraagzaamheid in Spanje, gemeend had dat Nederland zich daaraan wel kon laten gelegen liggen. De Minister vroeg den heer Elout, bekend voorstander van de afschaffing der slavernij in de West, wat hij er wel van zeggen zou, als een vreemde mogendheid haren invloed wilde doen gelden op de Tweede Kamer, om daardoor eene snellere behandeling van de afschaffing der slavernij te erlangen. Den heeren de Brauw en Wintgens, die ijverig hadden meêgewerkt om het ontwerp betreffende den spoorweg van Leyden naar Woerden te doen vallen, maar die de regering over hare houding omtrent het Maastractaat berispten, wierp hij deze inconsequentie voor de voeten.

De beide wetsontwerpen tot definitive vaststelling van de begrootingen voor Binnenlandsche en Buitenlandsche zaken werden met algemeene stemmen aangenomen. 't Spreekt van zelf dat die leden der Tweede Kamer, die altijd *voor* de regering stemmen, onverschillig wie er aan de groene tafel zitten, ook nu ministerieël gebleven waren. Een hunner, de heer Kien, had echter de naïveteit om een soort van apologie uit te spreken, vermeldende de redenen waarom hij ook nu de regering ondersteunen zou.

Ik hoop dat de herkiezingen, die op den 10den der volgende maand moeten plaats hebben, wat nieuw bloed in de Kamer zullen brengen. Dat is noodig. De heer Duymaer van Twist is ook van dat idée: hij wil te Amsterdam niet meer in aanmerking komen. De heer de Lom de Berg, afgevaardigde uit het district Roermond en bijgenaamd *le notaire peint par lui-même*, is van een ander gevoelen: hij heeft aan zijne kiezers een minzame aanbevelings-circulaire gerigt, die in vorm en inhoud niet onder behoeft te doen voor de circulaires en advertentiën van Boas en Judels of van Bamberg. Zie hier de letterlijke kopij:

„Daar ik behoor tot de in dit jaar uitvallende leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, neem ik de vrijheid UEd. mijne herkiezing op den 10 der aanstaande maand Julij, beleefdelijk aan te bevelen."

„Ik zal steeds blijven trachten aan het door mijne landgenooten in mij gesteld vereerend vertrouwen te beantwoorden."

't Is sterk, niet waar — dat de steller van zoo'n ding behoort tot de uitverkorenen van 't Nederlandsche volk?

De zoogenaamde *ultramontaansche* partij in de tweede kamer wordt bedreigd. Een harer leden, de heer Dommer van Poldersveldt, afgevaardigde uit Nijmegen, is op den 17den dezer overleden te Bonn, waarheen hij, door een hersenontsteking aangetast, was overgebragt. Een ander harer leden, ook afgevaardigde uit Nijmegen, de heer van Nispen van Sevenaer, vindt tegenwerking, omdat hij bij de fameuse spoorwegwet de belangen van Nijmegen niet genoeg voorstond. Indien men in Nijmegen niet een Nijmegenaar *pur sang* wilde kiezen, zou men er den heer Meeussen als kandidaat kunnen stellen. Hij, thans nog Minister voor de Roomsch Katholijke eeredienst, zal toch met 1o Julij buiten betrekking geraken. Zijn ambtgenoot voor de Hervormde eeredienst is er beter afgekomen. Juist was in 't laatst van Maart een raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden overleden, en de Tweede Kamer is zoo vriendelijk geweest om den minister Jolles als eersten kandidaat voor de vervulling van de opengevallen raadsheersplaats, — een lastig woord voor een lispelaar — te verkiezen. Die is dus zoo goed als geborgen.

Zoo ziet ge, het geluk is de wereld nog niet uit, al heeft het dan ook juist niet in Enschedé gehuisd. De brand daar is verschrikkelijk geweest. Van de 932 gebouwen zijn er maar 141 gespaard gebleven. Vier duizend menschen waren zonder dak, zonder voedsel, zonder kleeding. Het departement van oorlog heeft tenten geleverd om ze te herbergen, allerwege hebben zich commissiën gevormd om de zwaar getroffen inwoners der verbrande stad te helpen. Dat ook nu weder de Nederlandsche milddadigheid zich niet verloochent, begrijpt ge. Intusschen is er in den aanvang veel ellende geleden. Het tooneel van ramp dat Enschedé opleverde, was vreeselijk. De heer Thorbecke — vergeef me dat ik telkens op [illegible], maar hij is tegenwoordig hier de man — de heer Thorbecke zeide er van in de Tweede Kamer: „Ik heb daar een tooneel van vernieling aanschouwd, gelijk men het, geloof ik, zeldzaam zal zien. Maar", voegde hij er bij, „maar ik vond op dat tooneel nevens de ramp de levenskracht tot herstel. Ik vond er de hoofden der gemeente vol moed, enkel bedacht om Enschedé schooner en grooter te doen herrijzen. Een verschijnsel hetgeen, hoop ik, wat ook gebeure in geheel ons land, allerwege zal worden aangetroffen."

In een zuidelijker land, bij meer expansive hoorders, zouden die sobere maar schoone lof en wensch waarschijnlijk eene toejuiching hebben afgedwongen. In onze Nederlandsche Tweede Kamer echter verraadt zich het enthousiasme nooit anders dan door stilte. Hoe stiller het is, terwijl een redenaar aan 't woord is, hoe meer men zich overtuigd kan houden dat hij iets zegt wat indruk maakt.

Om op Enschedé terug te komen: de burgemeester schijnt er zijn moed spoedig verloren te hebben, of te bevreesd te zijn geweest voor de vergelijking met „den burgermeester van een afgebrand dorp" — althans hij verzocht om zijn ontslag. De oorzaak van den brand ligt nog steeds in 't duister; nadat eerst als stellig was opgegeven, dat het onheil veroorzaakt was door eenige jongens, die een vuurtje hadden gestookt van kramen en dennetakken, gebruikt om bij de komst des konings groen te maken, vernam men later dat zekere van Voorst, als verdacht van brandstichting in zijne woning, in hechtenis genomen en geboeid naar Almelo getransporteerd werd. Hij zou door het gebrek dat er aan werk heerschte, op het denkbeeld gekomen zijn, dat, als de fabrieken afbrandden, er handen noodig zouden wezen om ze weêr op te bouwen.

Eer we 't binnenland verlaten, moet ik uwe aandacht nog even vestigen op een stuk, den 20sten dezer van de Tweede Kamer uitgegaan, en waarin een zeer krasse veroordeeling voorkomt van den gewezen Minister van Marine, den heer Lotsy. In dat stuk, het voorloopig verslag over een wetsontwerp tot wijziging en verhooging der begrooting van het departement van Marine voor 1861, wordt niets meer of minder gezegd, dan dat het nu gebleken is, dat de afgetreden minister op eene onverklaarbare wijze uitgaven gedaan heeft, die niet bij de wet waren vastgesteld, en alzoo de verantwoordelijkheid, die op hem rustte, ook al was die dan niet bij eene strafwet geregeld, zeer ligtvaardig had opgevat.

Dat komt er van, als men *burgermeesters van Marine* aanstelt! En nu de grenzen over.

(*Slot-volgt.*)

Rotterdam, 23 Mei. De weêrsgesteldheid bleef, sedert ons vorig berigt, steeds gunstig voor de te velde staande gewassen. De warmte was soms drukkend, doch werd herhaaldelijk door onweder, van veel en zeer gewenschten regen, maar soms ook van zeer gevreesden hagelslag vergezeld, opgevolgd. Gelukkig werd tot dusver door die weêrsveranderingen geen meldenswaardige schade aangerigt. Slechts heeft de bliksem op enkele plaatsen brand doen ontstaan, doch ook dit was niet zoo menigvuldig en van geringen omvang.

— In de vorige week is in de Martini-Kerk te Groningen een gedenkteeken overgebragt, dat ruim eene eeuw geleden is opgerigt voor een der grootste mannen van zijn tijd, Wessel Gansfort, door zijne tijdgenooten het licht der wereld genoemd, geboren te Groningen, omstreeks het jaar 1420 en aldaar in 1489 gestorven.

De stedelijke raad van Groningen had in 1837 een steen op het graf van Gansfort in het burger (roode) weeshuis, vroeger een Clarissen-klooster, doen leggen, met een grafschrift, kort na zijn dood door een zijner vrienden vervaardigd. Toen dit grafschrift later bijna onleesbaar was geworden, werd er een gedenkteeken ter eere van Gansfort in den muur van het vroegere refectorium des kloosters geplaatst, waaruit het echter voor eenigen tijd, wegens een vertimmering van dat lokaal, verwijderd moet worden. Nadat men vruchteloos getracht had het gedenkteeken elders eene geschikte plaats te geven, heeft het departement Groningen der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* besloten, in overleg met HH. voogden van het burger weeshuis, aan HH. kerkvoogden en kerkmeesters van Martini-Kerk te verzoeken, dit monument op kosten des departements naar genoemde kerk te mogen overbrengen, en dit verzoek toegestaan zijnde, heeft het nu eene waardige plaats gevonden naast het door den vriend van Gransfort, den beroemden Rudolf Agricola, vervaardigde orgel.

— Z. M. heeft benoemd: tot adspirant-ingenieur van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Ned.-Indie J. W. P. Kennis, buitengewoon prov. opzigter van den waterst. in Limburg, H. Vrendenberg, C. Gast en H. J. Roeland, opz. 4de kl. van 's rijks waterstaat hier te lande; tot onderw. 3de kl. in Ned.-Indie, de hoofdonderwijzers F. L. H. Goossens, G. H. B. Hofman, H. P. Julsing en J. A. Broos en de hulponderwijzers A. M. Le Kluse, J. de Quant, F. J. Bosch, T. A. den Daas, D. Visser, J. L. Linderhovius en H. F. Aukes; tot gen.-maj. bij het leger in O.-Indie de kolonels J. A. Waleson en A. J. Andresen, van de inf. bij dat leger; bij de infanterie in Oost-Indie, tot 2den luit. den fourrier W. H. Aussums en den sergeant H. W. Mijnders, beiden van het 4de reg., den sergeant W. V. van Erp, van het 6de reg., den fourrier H. Gorter, van het 7de reg. inf. alsmede den fourrier C. E. J. Schweys, van het 1ste reg. dragonders; tot apothekers 3de kl. in Oost-Indie, D. Nuysink te Zutphen en J. W. Schneider te Vuren; — verleend, den rang van generaal-maj., aan den chef van de gen. dienst (met den rang van kolonel) in Ned.-Indie G. Wassink, en aan den kolonel W. C. von Schierbrand, dir. der genie en insp. der sapeurs aldaar; — overgeplaatst, definitief in zijn rang den 1sten luit. der inf. E. J. B. Bol, van het leger hier te lande, thans tijd. gedetach. bij dat in O.-I., bij het wapen der inf. van laatstgemeld leger; den 2den luit. E. P. A. van Heekeren, van het 2de reg. inf., bij het wapen der inf. van het leger in in O.-I., en den apotheker 3de kl. M. C. H. Op den Oordt, bij de geneesk. dienst in Oost-Indie (beiden in rang en anc.); — eervol ontslagen, op verzoek, den O.-I. ambt. G. J. Netscher, laatstelijk ambt. ter beschikking van den hoofdingenieur voor het stoomwezen in Ned.-Indie; den onderintendant 1ste kl. bij de milit. adm. in Ned.-Indie; J. W. Oosterhout, beiden thans met verlof hier te lande, en den luit. ter zee 2de kl. F. W. Voswinkel, dienende in O.-I.

— Van de onderscheidene wapens des legers hier te lande zijn weder een 100tal manschappen bij het koloniaal werf-dépôt te Harderwijk overgeplaatst, die tegen de daarvoor bepaalde gratificatiën bij het O. I. leger zijn overgegaan.

— Z. M. heeft bepaald, dat, tot aankweeking en opleiding uitsluitend voor korporaals en onder-officieren der artillerie, eene afzonderlijke instructie-school zal worden opgerigt, welke gestationeerd zal zijn te Schoonhoven.

— De Overland-post, loopende tot 31 Maart, is den 13den Mei hier te lande aangekomen.

— Daar de vrijwillige werving van Nederlanders voor het leger in Nederl.-Indie zeer gunstige resultaten oplevert, is door het departement van oorlog aan alle autoriteiten bekend gemaakt, dat de overgang van militairen van het leger hier te lande bij dat in Oost-Indie, voor alle wapenen is gestaakt en gesloten.

— Den 24sten Mei zal van Harderwijk vertrekken en overgaan aan boord van het schip *Willemina en Clara*, gezagvoerder C. Abrahamsz. Jr., liggende te Nieuwediep, bestemd naar de O. I., een detachement sterk 135 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof naar Java terugkeerenden kapt. der O. I. inf., A. L. Th. Veenhuyzen, medegeleiders de 2de luits. der inf. D. C. A. Westenberg en C. N. Slanger.

Den 2den der volgende maand zal van het koloniaal werfdepôt te Harderwijk naar Rotterdam vertrekken een detachement suppletietroepen, sterk 50 onderofficieren, korporaals en manschappen, welke vervolgens zullen embarqueren aan boord van het daar liggende schip *Pieter*, gezagvoerder H. Hoogenwerff. Dat detachement zal naar Java worden overgebragt onder bevel van den gepensioneerden kapitein van het O. I. leger H. A. Steenmeijer, en is bestemd om ter kuste van Guinea een aantal aldaar voor de dienst in O. I. aangeworven militairen van Afrikaanschen oorspong over te nemen, welke met gezegden bodem mede naar Java zullen vertrekken, terwijl ook van het kol. werfdépôt alhier een 12 tal gewezen Indische militairen van laatstgemelde categorie naar St. George d' Elmina retourneren. Het medegeleide van dit detachement bestaat uit de de volgende officieren: de 2de luitenants der inf. W. J. J. Rijnders, A. Benjamins en L. E. Zegers, allen voor het O. I. leger.

— Te Nieuwe Diep ligt zeilree het schip *Willem Hendrik*, kapt. Beekering, waarmede weder verscheidene inwoners van ons vaderland naar de Kaap de Goede Hoop zullen verhuizen.

— HH. MM. de koning en de koningin hebben den 14den Parijs verlaten. Z. M. is hier te lande teruggekeerd, terwijl de koningin, zooals aangekondigd is, naar Stuttgardt vertrok.

— Den 21sten is Z. M. en gevolg met het koninklijk stoomjagt *de Leeuw* van Rotterdam vertrokken, om de provincie Zeeland te bezoeken. Tegen den avond van denzelfden dag arriveerde Z. M. te Middelburg, waar HD. door de autoriteiten en een in hoogen graad verheugde volksmenigte werd gewacht. Onder het levendigst gejuich werd Z. M. in optogt naar het paleis van HD. commissaris in die provincie geleid en nam daar nog denzelfden avond deel aan een feestdiner.

— Het schijnt thans zeker dat H. M. de koningin-moeder met prins Hendrik dit jaar naar Rusland zal reizen, om de feestviering bij te wonen, ter gelegenheid van het 1000 jarig bestaan des Russischen rijks. Prins Hendrik zal gedurende dien tijd eene reis doen door Duitschland.

— Omtrent het bezoek van het Japansche gezantschap hier te lande, wordt het volgende gemeld:

Het Japansch gezantschap zal in het begin van Junij Nederland komen bezoeken en van Londen afgehaald worden door Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*, waarover het kommandement zal worden opgedragen aan den kapt. ter zee G. C. C. Pels Rijcken.

Aan boord van dat stoomschip zal zich mede inschepen de commissie, door Z. M. belast met de ontvangst en het geleide van het gezantschap gedurende zijn bezoek in Nederland, welke commissie bestaat uit de volgende heeren: president, J. M. Graaf van Lijnden, generaal-majoor, sous-chef van het militair huis des konings; leden: mr. J. H. Donker Curtius, oud-opperhoofd van den Nederlandschen handel in Japan; J. J. P. Hoffman, hoogleeraar te Leyden; G. C. C. Pels Rijcken, kapt. ter zee, vroeger hoofd van het onderwijs aan de Japansche zee-officieren, te Decima; N. C. Mulder, hoofdambtenaar aan het departement van koloniën.

Bij de aankomst der *Ardjoeno* te Hellevoetsluis zal het gezantschap zich overschepen aan boord van 's konings stoomjagt *de Leeuw*, ten einde zich daarmede naar Rotterdam en van daar met een extra-trein naar den Haag te begeven, waar zij hunnen intrek in het *Hôtel Bellevue* zullen nemen. De regering schijnt geene kosten en moeite te willen ontzien, om de Japannezen zoo luisterrijk mogelijk te ontvangen.

— Ziehier eene beknopte opgaaf van de verwoeste gedeelten der stad Enschedé:

Enschedé bestond tijdens de volkstelling op 31 December 1859 uit: 798 bewoonde en 134 onbewoonde huizen (waaronder de publieke gebouwen, de meeste fabrieken, stallen, pakhuizen enz), te zamen 932; hiervan zijn door brand geheel vernield: 675 bewoonde en 116 onbewoonde huizen (zie boven), te zamen 761; dus overgebleven 141 huizen. Er is alzoo vernield 17/20 van de stad.

Het gedeelte binnen de gracht, uitmakende 362 gebouwen, (285 bewoonde en 77 onbewoonde) is geheel verwoest. Het is de Langestraat met 82 gebouwen, Walstraat met 75 gebouwen, Achter 't hofje met 34 gebouwen, Loonshof met 4 gebouwen, Hofstraat met 31 gebouwen, Kerkhof met 4 gebouwen, Haverstraat met 59 gebouwen, Achterstraat met 73 gebouwen.

Buiten de gracht zijn *verwoest*: Noorderhagen, Zuiderhagen, de Heurne, de Molensteeg, de Veenestraat (voor het grootste gedeelte), de Hengelosche straat, de Oldenzaalsche straat, de Haaksberger straat, benevens de Gronauer straat tot aan het huis van Elderink. Aldaar zijn *gespaard gebleven*: een achttal huizen van de Gronauer straat, een achttal van de Veenestraat, benevens de Belt, bestaande uit een aantal arbeiderswoningen en verder onderscheidene verspreide woningen.

Onder de groote en publieke gebouwen die vernield zijn, behooren het raadhuis, 4 kerken, 4 scholen, 1 weeshuis, ruim 20 fabrieken.

Onder de behoudene behooren de gasfabriek, de groote katoenspinnerij, een vijftal andere fabrieken, het huis van bewaring, de bewaarschool.

Rotterdam, 25 Mei. De reis van Z. M. den koning door de provicie Zeeland is niet minder een triumftogt, dan Zr. Ms. bezoek aan Overijssel geweest is. Den 21sten arriveerde Z. M. te Middelburg, waar geen enkel huis gevonden werd, dat niet in feestdos was gestoken. Vandaar deed Z. M. weder een uitstapje naar Westkapelle, Walcheren en Vlissingen, welke laatste stad buitengewoon prachtig was gedecoreerd. Allerwege, waar Z. M. zich vertoont, stijgt de geestdrift ten top. Den 24sten bezocht Z. M. de gemeente Sluis en werd daar door afgezanten van den koning der Belgen gecomplimenteerd.

— Z. M. heeft den kapt.-luit. ter zee J. E. Buijs, kommanderende het schroefstoomschip 2de kl. *de Vice-Admiraal Koopman*, gestationeerd in de wateren van Japan, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

ITALIË.

Den 13den Mei verkondigden de salvo's van het geschut aan den wal en op de schepen de aankomst van prins Napoleon te Napels. De Fransche gezant, de bevelhebber van het Fransch eskader, de Engelsche kommandant, de ministers, het personeel van het huis des konings en de hoofd-officieren der marine begaven zich naar het jagt, waarmede de prins is aangekomen, om hem aan boord van dit vaartuig te complimenteren. De prins, aan wal gestapt zijnde, werd bij het militair arsenaal ontvangen door de ministers, den prefect en syndicus der stad, terwijl langs den weg dien de prins passeerde de nationale garde geschaard stond. Bij de bevolking heerschte eene buitengewone geestdrift. De koning wachtte den prins in het paleis af en kwam hem bij den ingang der zaal te gemoet. Beiden hebben zich op het balkon vertoond, alwaar zij door de menigte met den meesten bijval werden toegejuicht.

Ook te Messina is koning Victor Emanuel met de meeste geestdrift ontvangen. Het regende als het ware bloemen. De landlieden stroomden van alle kanten naar de stad, die een feestelijk aanzien had. Z. M. heeft onmiddelijk het gemeentebestuur ontvangen, en zich voorts met den heer Ratazzi naar de cathedraal begeven, voorafgegaan door de guides en de nationale garde, om het *Te Deum* bij te wonen. Des avonds was de stad verlicht.

Er is een komplot ontdekt, om door Zuidelijk Tyrol een inval op Oostenrijksch grondgebied te doen. Aan het hoofd daarvan stonden officieren der voormalige armee van Garibaldi, onder anderen een gewezen adjudant van hem, zekere Nullo. Men heeft een aantal van die lieden gearresteerd en in bewaring gehouden, wat ook Garribaldi deed om zijne oude wapenbroeders te bevrijden. Voorts heeft men de garnizoenen op de Lombardijsche grenzen versterkt en de Venetiaansche uitgewekenen van de grenzen verwijderd.

Het schijnt dat Garibaldi, wat ook de Italiaansche minister van binnenlandsche zaken daartegen gezegd heeft, van te voren in het geheim vertrouwd was met al wat dezer dagen in Italië heeft plaats gehad. Reeds sedert geruimen tijd moet hij eene zekere ontevredenheid aan den dag gelegd hebben, terwijl het nu schijnt alsof de luisterrijke ontvangst die hem te Milaan en op andere plaatsen is ten deel gevallen, hem het hoofd een weinig op hol heeft gebragt. Inzonderheid is hij verbitterd wegens de arrestatie van zijn vriend de kolonel Catabini, maar heeft tevens bij die gelegenheid een niet geringen misslag begaan; hij heeft namelijk den generaal Turr naar den koning afgevaardigd, om te vragen of deze de arrestatie zijner vrienden goedkeurt, ja of neen, en of Z. M. voornemens is zich tegen eene expeditie te verzetten, die zij hebben voorbereid en die hij gaarne op eigen risico wil ondernemen. Het antwoord des konings zal nu weldra volgen, doch intusschen is men van oordeel, dat het voor Garibaldi niet gunstig zal uitvallen en dat de goede verstandhouding tusschen hem en Victor Emanuel daardoor een gevoeligen knak zal krijgen.

De drukpers in Lombardije keurt eenparig de krachtdadige handelwijze der regering ten aanzien der laatste gebeurtenissen op de grenzen goed. De bevolking heeft hierbij bewijs van groote voorzigtigheid en wijsheid gegeven.

— Den 23sten heeft de paus een consistorie gehouden; 23 kardinalen en 120 bisschoppen hebben bij die gelegenheid gestemd voor de canonisatie der martelaren in Japan. De paus heeft bij die gelegenheid eene rede gehouden, waarin hij aan de prelaten zijn dank betuigde. De H. Vader was hierbij zoo bewogen dat hij tranen gestort heeft.

De paus zal aan elken bisschop een exemplaar overhandigen van de adressen der geestelijkheid, ten gunste van het wereldlijk gezag. Deze collectie bedraagt niet minder dan zes deelen.

SUEZ.

De toevloed van werklieden is steeds aanmerkelijk. De hoofdmassa der arbeiders is aan den voet van den El Guisr vereenigd. De doorgraving des bergs is met kracht aangevangen, zoowel aan de beide flanken aan de zijde van de meeren Ballah en Timsah als aan het centrum des bergs wordt gelijktijdig gearbeid. De doodsche stilte, welke sedert eeuwen in dit onbevolkte oord heeft geheerscht, is thans aangenaam onderbroken door eene serie van werkplaatsen vol bedrijvigheid en leven.

— Het grondgebied langs het Suezkanaal, dat door de Kanalisatie Maatschappij voor ongeveer 2 millioen francs is aangekocht en dat oorspronkelijk slechts een revenu van 80,000 fr. opbragt, begint thans in waarde te rijzen, daar die som reeds tot 150,000 fr. is geklomen. Ook komen zich meerdere naburige stammen aldaar vestigen ter uitoefening van den landbouw.

(*L'isthme de Suez.*)

CHINA.

Wij hebben in vroegere berigten medegedeeld, hoe de troepen der verbondene mogendheden met behulp hunner artillerie bij hunne excursien in den omtrek van Shanghae telkens bloedelooze overwinningen met veel buit behaalden, en vele steden en versterkte posten op de Taipings veroverd hadden. Bij een der laatste expeditien echter werd echter de Fransche admiraal Proteten eenigen der zijnen gedood, en weldra nam ook dat gemakkelijk veroveren van dorpen, steden en versterkte plaatsen een einde, want het gerucht van deze togten was eindelijk tot het hoofdkwartier der Taipings Nanking, doorgedrongen. Toen kwam van daar eene belangrijke magt van opstandelingen onder Chung Wang of „de vechtende koning" naar de provincie Shanghae afzetten, en door de weloverlegde taktiek van dit Hoofd der opstandelingen zijn alle veroverde posten door de geallieerden weder verlaten geworden, tot zelfs het belangrijke en sterke Kah-ding, waar eene vrij talrijke bezetting in garnizoen lag. Hierdoor zijn alle vroegere expeditiën voor niets gemaakt geweest, en de verbondene mogendheden hebben thans Shanghae alleen meer in hunne magt. Chung Wang, die zich als bekwaam legerhoofd eerst op de hoogte der zaken gesteld had, deed geruchten verspreiden, dat eene groote magt Taipings in aantogt was, waarop de bezette posten buiten af werden ingetrokken. Vervolgens liet hij verscheidene malen looze aanvallen op de stad Kah-ding maken, en hield zijne vijanden daardoor in gedurige onrust. Zoodoende zijn alle door de verbondene mogendheden bezette posten verlaten geworden, die daarop onmiddelijk door de troepen van Chung Wang zijn bezet geworden.

Shanghae is echter voor dezen oogenblik in goeden staat van verdediging of — het zou bij verrassing moeten worden ingenomen. Doch met dat al blijkt het, dat men de krachten der Taipings te ligt heeft geacht en dat derhalve alle bezwaren ten deze nog niet zijn opgeruimd.

Men heeft gewenscht vasten voet in deze streek te erlangen, thans moet men dan ook de gevolgen van dit alles voor lief nemen.

Uit Pekin heeft men geen nieuws. Tientsin en New-Chwang beloven veel goeds voor den handel, doch Hankow nog meer. Deze stad is de stapelplaats van de produkten der vruchtbare oeverlanden van de rivieren Yang-tze en Han. Om slechts een voorbeeld te geven van de bedrijvigheid op de Yang-tze kan de opgaaf strekken, dat aldaar twee-en-twintig stoombooten bestendig in de vaart zijn.

Ningpo verkeert in denzelfden toestand als bij onze vorige mededeeling. Men zegt, dat de Taipings aanstalten maken om die stad te heroveren.

(*Uittreksel uit de Overland China-Mail.*)

JAPAN.

In Japan gaan de zaken stilletjes hun gang. Eene Japansche stoomboot met eene equipage uit eigen bevolking is op handelsexpeditie naar Shanghae. Het is de eerste boot van eene reeks, welke voor buitenlandschen handel zal moeten dienen. Het blijkt dus hieruit, dat de Japannees niet zoo afkeerig is van nieuwigheden als zijn buurman in China. Over het geheel wordt Japan overigens door wijs beleid geregeerd. Het zenden van afgezanten naar Europa is een gevolg der staatkunde, welke niet toelaat, dat vreemdelingen zich aldaar indringen, terwijl het leeren kennen van doeltreffende middelen ter verdediging des lands ook eene beweegreden der ambassade is. Hoe meer wij met Japan bekend worden, des te minder zullen wij er spoedig toe overgaan om oorlog met dat land te beginnen.

(*Uittreksel Overland China-Mail.*)

AMERIKA.

Dewijl de strijd tusschen het Noorden en Zuiden der vroeger vereenigde staten van Amerika de aandacht van alle overige natien in hooge mate trekt, kan het voor onze lezers niet van belang ontbloot geacht worden, dat wij hier eene chronologische opgave omtrent den ouderdom als ook de stichting dier tot het verbond behoord hebbende staten mededeelen, welke wij uit het nederige doch nuttige tijdschrift: *Geïllustreerd Stuivers Magazijn* hebben overgenomen.

Gevestigd:

1607 Virginie door de Engelschen.
1613 New-York door de Hollanders.
1620 Massachusets door de Puriteinen.
1624 New-Yersey door de Hollanders.
1628 Delaware door de Zweden en Finnen.
1635 Maryland door de Iersche Katholieken.
1636 Rhode Island door Roger William.
1639 Noord Carolina door de Engelschen.
1670 Zuid Carolina door de Engelschen.
1682 Pensylvanie door William Penn.
1732 Georgie door Oglethorp.

Opgenomen in de Unie:

1792 Vermont.	1836 Michigan.
1792 Kentucky.	1836 Arkansas.
1796 Tennessee.	1845 Florida.
1802 Ohio.	1846 Jowa.
1811 Louisiana.	1848 Wisconsin.
1816 Indiana.	1850 Californie.
1818 Illinois.	1858 Minnesota.
1819 Alabama.	1858 Oregon.
1820 Maine.	1861 Kansas.
1822 Missouri.	

— De New-Yorksche korrespondent van den *Times* deelt de onderstaande opmerkingen mede omtrent de verdeeldheid, welke in het Federalistisch kabinet heerscht.

De heer Gideon Welles, secretaris (Minister) van Marine, wordt door zijne kollega's te slaperig geacht voor zijne betrekking. De heer Stanton van het departement van oorlog is daarentegen te voortvarend en te zelfgenoegzaam in zijne eigene oogen, en daarbij zoo onverdraagzaam, dat het onaangenaam is met zoo iemand te arbeiden. Daarenboven heeft de President het niet op hem geladen, en is hij tevens zeer inpopulair bij het leger om zijne in 't oogloopende vijandigheid tegen generaal MacClellan. De President gaat zonder den minsten ophef of omslag te maken zijn eigen gang en heeft den secretaris van Marine te verstaan gegeven, dat hij zijn ontslag moet indienen, en dat hij met eene vreemde zending kan worden belast, zoo hij soms verkiest den staat te blijven dienen. Ook heeft hij aan Stanton medegedeeld, dat hij het volste vertrouwen in generaal MacClellan heeft en dat hij of de diensten van dien officier zal moeten missen, of die van den secretaris van oorlog en dat hij voor zich die des generaals prefereert. De heer Stanton heeft zich hieraan onderworpen. Generaal MacClellan zal nu de versterkingen ontvangen, die hij ter belegering van Yorktown behoeft, en welke hij ook zoo dringend heeft aangevraagd. Ook zijn er nog andere verschillen in het kabinet, vooral die ten opzigte der groote slavenkwestie, welk een en ander zal leiden tot eene wijziging in het personeel.

— De *Montreal Gazette* deelt eene bevalling mede van vijflingen, zijnde meisjes. De geboorte had plaats op den 9 Maart. De kinderen zijn welvarend en zoo ook de moeder. Deze is uit Fransch Canada afkomstig en is zelve een vierling, waarvan de drie overige leden allen nog in leven zijn.

(*The Home News.*)

EXTRA BIJVOEGSEL van den *Java-Bode* van Zaturdag 5 Julij 1862, No. 53.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR.	
Junij 26	Nederlandsch	Calijpso	Poolman	Nederland		Japan	
30	Engelsch	Ballarat	R. Davidson	Cardiff	19 Febr.	Shanghae	
〃 —	Amerikaansch	Buena Vista	Aijeres	Hongkong	3 Mei	Australie.	met 300 Passagiers.
〃 —	〃	West Wind	G. N. Elliott	〃	24 〃	Melbourne	
Julij 1	Engelsch	Nil Desperandum	H. M. Downij	Melbourne	2 〃	Singapore	
〃 —	〃	Nile	K. H. Leijten	Liverpool	21 Febr.	Shanghae	
〃 —	Amerikaansch	James Miller	J. Cartonett	New-Castle	29 Jan.	〃	
〃 —	Deensch	Actif	J. J. Lovoni		18 〃	Singapore	
〃 —	Nederlandsch	Soerabaija	K. de Boer	Plijmouth	9 Febr.	〃	
〃 —	〃	Brouwershaven	A. Huiser	Brouwershaven	6 Jan.	Batavia	
〃 —	Engelsch	Procijmatia	G. Noel	New-Castle	31 〃	Shanghae	
〃 2	Russisch	st. Fregat Novick	Skripleff	K. de G. Hoop	27 Mei	Hongkong	
〃 —	Amerikaansch	Penguin	Brereton	New-York	23 Maart	〃	pass. Mr. Eastlake.
〃 —	Spaansch	Teide	M. Becards	Cadix	5 April	Manila	
〃 —	Nederlandsch	Johanna	Ouwehand	Batavia	1 Julij	Amsterdam	
〃 3	Engelsch	Cambaln	Wm. Gilks	Foochowfoo	5 Mei	Londen	
〃 —	Amerikaansch	Mandarin	G. W. Parratt	Shanghae	22 〃	New-York	
〃 —	〃	Nautilus	E. Elwire	〃	2 April	〃	

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Julij 2	Z. M.	stooms.	Soembing.... lt. t/z. 1 kl.	C. A. W. Halverbult	Carimate	30 Junij	
〃 —	Nederlandsch	schip	Bato	C. van der Burg	Pasaroean	25 〃	Schimmelpenninck & Co.
〃 —	Ned. Indisch	bark	Joengoan	Lim Trouwhie	Rembang	24 〃	Coulster.
〃 —	Engelsch	schoen.	Negrais	T. W. Harrison	Singapore	14 Mei	Maclaine, Watson & Co.
〃 3	Nederlandsch	schip	Jan de Wit	F. Guijt	Brouwershaven	9 April	van Ommeren, Rueb & Co.
〃 —	〃	bark	Brouwershaven	A. Huizer	Rotterdam	15 Jan.	C. Bahre & G. Kinder
〃 —	Ned. Indisch	stooms.	Kon. der Nederlanden.	E. Lewis	Singapore	30 Junij	W. Cores de Vries.
〃 —	〃	〃	Menado	A. Couteron	Soerabaija	29 〃	〃
〃 —	〃	bark	Fathoor Bachman	Sech Banama	Banka	14 〃	Coulster.
〃 —	〃	schoen.	Zewon	Sech Soe	Lampongs	23 Junij	〃
〃 —	Engelsch	brik	Wee Pottie	A. E. Brown	Australie	28 April	Pitcairn, Syme & Co.
〃 4	Ned. Indisch	stooms.	Ambon	W. Vogel	Padang	29 Junij	W. Cores de Vries.
〃 —	〃	〃	Palembang Packet	J. F. Scheel	Telok Betong	3 Julij	Buijs, Jacobsen & Co.
〃 —	〃	schoen.	de Haai	Tjoeliang	Palembang	22 Junij	Coulster.
〃 —	〃	bark	Kira Tekhoat	Lie Tiansong	Cheribon	29 〃	〃

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR.
Julij 3	Zweedsch	schip	L. A. Baing	C. Tallennis	Indramaijo
5	Nederlandsch	〃	Bato	C. van der Burg	Nederland
〃 —	Ned. Indisch	〃	Neerland 's Indie	W. van Essen	Soerabaija
〃 —	〃	brik	Passekan	Tan Siauw King	Pecalongan

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Hebe*	A. H. Kiehl		Schimmelpenninck & Co.
〃	〃	Makasser	J. Rip		J. Cezard & Co.
〃	bark	Ceres	L. Demmen	Nederland	〃
〃	〃	Amalia Augusta	K. C. de Veer		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	〃	Broedertrouw	G. Rotgans	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	schip	Jan de Wit	Guijt		〃
〃	〃	Noach*	P. Wierick	Soerabaija	J. F. van Leeuwen & Co.
〃	bark	Jannetje	Blokziel	Nederland	〃
〃	〃	Ridderkerk	Teerlink		〃
〃	〃	Amerika	Zeeman		Paine, Stricker & Co.
〃	〃	Dolfijn*	T. D. Gollards	Kanagawa	Maclaine, Watson & Co.
〃	brik	Trijntje Fenna	J. Abbink		Dümmler & Co.
〃	bark	Henriette Maria	P. Tjebbes		B. Kopersmit & Co.
〃	schip	Maarten van Rossem	A. van der Eijk	Samarang	Haager & Schuurman.
〃	brik	Cornelia Geertruida*	C. E. Hoeksma	Nederland	E. Moormann & Co.
Ned. Indisch	schoen.	Sala Sala*	Tan Tjoan	Joana en Samarang	Coulster.
〃	bark	Fathool Barie*	Sech Biljoen	Samarang	〃
〃	〃	Naim Balgijer*	Sech Baoeseer	Samarang	〃
〃	〃	Hong-An*	Damisa	Singapore	〃
〃	〃	Skandaria*	Varkevisser	Banka	〃
〃	〃	Lachmadie*	Said Segaf	Banka	〃
〃	〃	Atiatool Rachman*	Said Salim	Balie	〃
〃	〃	Alnoer*	Sech Marzoekie	Samarang	〃
〃	〃	Kim Tianghoat*	Tan IJoetjen	Banjermassing	〃
〃	schoen.	Maas Pandan*	Thung Hiufa	Sama ang	〃
〃	bark	Fathool Rachman*	Sech Banama	Banka	〃
〃	〃	Toen Goan*	Lim Tiaukie		〃
〃	schoen.	Zewon*	Sech SoE		〃
〃	bark	Risgel Gair*	Sech Osman		Buijs Jacobson & Co.
Zweedsch	schip	Prins Oscar*	Oberg	Nederland	Paine, Stricker & Co.
〃	bark	Tata Morgana*	Stjernberg	t' Kanaal	C. Bahre & G. Kinder.
〃	〃	Danube*	Nilson		Pitcairn, Syme & Co.
Engelsch	〃	Isle of France*	A. A. Ashmire		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Graham*	W. Mac. Neur	Sam. en Soerabaija	〃
〃	brik	Leven*	Ballard	Cocos-Eiland	Wilson & Co.
〃	〃	Wee Tottie*	Brown		Pitcairn, Syme & Co.
〃	bark	Selina Jane*	B. E. Groenwald	Singapore	E. Moormann & Co.
Hamb.	〃	Guinea*	F. Bundesen		Metzendorff, Wilmans, Ruijs& Co.

Aangekomen.

CHERIBON. 25 Junij N. I. schoen. *Indramaijoe*, Tan Tjinghiang, v. Pal; do. stoomb. *Palembang Packet*, Scheel, v. Bat. — 27 do. bark *Ingthaij Goan*, Ko Lamhaij, v. Tagal.

INDRAMAIJOE. 23 Junij N. I. bark *Tjan Goan*, Sie Inhim, v. Sam.

TAGAL. 26 Junij N. I. bark *Ingthaij Goan*. Ko Lamhaij, v. Sam. — 27 do. do. *Inggoan*, Lim Kimliong, v. do.

GRISSEE. 20 N. I. bark *L'Amitie*, Huwart, v. Sam; do. do. *Polkus Saüla*, Sech Alie Bans, v. do. — 23 do. schoen. *Elize*, Abd. Wahid, v. Cher. — 25 do. bark *Ingkiet*, Lim Soentik, v. Banjermass. — 26 do. do. *Hoksing*, Ong Tiangtjin, v. Passier.

SUMANAP. 19 Junij N. I. schip *Charles*, Kamaralie, v. Panar.—21 Ned. bark *Cornelis Wernard Eduard*, Bakker, v. Soer. — 23 do. fregat *Straat, Bali*. Bakker, v. do.

MAKASSER. 15 Junij N. I. schoen. *Fearnot*, Fabritius, v. Nieuw Guinea. — 17 do. bark *Ellen Banca*, Oeij Liangtik, v. Brouw. — 18 Bal. do. *Earl Greij*, von Stanisch, v. Sing. — 19 N. I. stooms. *Macasser*, Bierings, v. Soerabaija.

PADANG. 30 Mei Amer. schip. *Borneo*, Bassett, v. Sing. — 5 Junij N .I. do. *Samuel*, Oort, v. Bat. — 15 Z. M. korvet *Pallas*, van Gogh, v. Kruist.— 27 N. I. st. *Ambon*, Vogel, v. Batavia.

Vertrokken.

CHERIBON. 25 Junij N. I. stoomb. *Palembang Packet*, Scheel, n. Bat.— 28 do. bark *Banka*, Lim Pangkie, n. Riouw.

INDRAMAIJOE. 23 Junij Ned. bark *Maria Agnes*, v. Deursen, n. Bat.

TAGAL. 26 Junij N. I. bark *Ingthaij Goan*, Ko Lamhaij, n. Riouw.

PEKALONGAN. 29 Junij N. I. brik *Tartar*, Lim Kiangkong, n. Batavia.

REMBANG. 24 Junij N. I. bark *Joengoan*, Lim Tiauwkie, n. Batavia.

GRISSEE. 20 Junij N. I. brik *Fathool Sulam*, Aboe Bakar, n. Bandj. — 21 do. bark *Johanna Elisabeth*, Worthington, n. Pad.— 24 do. do. *Kim Tikhoat*, Lie Tiansong, n. Cheribon.

SUMANAP. 18 Junij N. I. schoen. *Almashoor*, Abd. Rachman, n. Bali.— 20 do. schip *Charles*, Kamaralie, n. Soer. — 21 do. schoen. *Merie*, Lim Santong, n. Bali.

PROBOLINGO. 25 Junij Ned. bark *Diligentia*, v. Bentveld, n. Pasoer.

PANAROEKAN. 18 Junij N. I. schip *Charles*, Kamaralie, n. Soerabaija.

MAKASSER. 14 Junij N. I. st. *Menado*, Couteron, n. Soer. — 15 do. brik *Salim*, Said Segaf, n. Sand. — 19 do. st. *Macasser*, Bierings, n. Tim.

PADANG. 31 Mei Deensch brik *Arab*, Bruhn, n. Amerika. — 10 Ned. bark *Zeemeeuw*, Kaijser, n. Amst. — 13 Z. M. korvet *Pallas*, kapt. lt. t/z. v. Gogh, Kruistogt. — 15 N. I. schip *Samuel*, Oort, om de Noord. — 19 Amer. do. *Borneo*, Basset, n. Amerika. — 22 Ned. bark *Pertinax*, Hageman, n. Anjer.

NEDERLANDSCHE HAVENS.

Aangekomen.

BOUWERSHAVEN. 10 Mei. *Argo*, v. Teutem, Banjoew. — 17 *Krimpen a/d. Lek*, Ouwehand, Batavia; *Henny*, Ohlerich, New-York. — 22 *Prins Regent*, Fisher, Banjoew.; *Wursata*, Becker, New-York. — 23 *Kortenaer*, Glazener, Banjoew.; *H. Vinc. van Paulo*, Vassen, do. — 24 *Nelly*, *Bell*, do.; *Bantam*, v. d. Bolck, do. — 25 *Mary Bradfora*, Thompson, Pasoeroean.

HELLEVOETSLUIS. 10 Mei *Torquato Tasso*, Bradhering, New-York. — 21 *New-York*, Dewhurst, do. — 19 *Loopuyt*, v. d. Hidde, Tjilatjap. — 21 *Johannes*, Linde, Buenos-Ayres. — 24 *Catharina Geertruida*, Mos, Batavia.

TEXEL. 10 Mei *Scheveningen*, v. d. Velde, Bat. — 12 *Hollandia*, Ruige, do. — 19 *Stad Leyden*, v. d. Poll, do.; *Zeenimph*, Schippers, N.-York. — 21 *Electra*, Wegman, Banjoew.; *Cecilia*, Larsson, do. — 22 *Wilh. Eise*, Batavia.; Z. M. transportschip *Heldin*, lt. t/z. 1e kl. Toutenhoofd, Banjoew.; *de Vrede*, v. d. Plas, do.; *Telegraaf*, Rolufs, do.; *Johanna*, Swemer, do.; *Tasmania*, Jonker, Macasser. — 23 *Theodora Machtelda*, Boelhouwer, Bat. — 24 *Kandanghauer*, Zeelt, Bat.; *Julie Claire*, v. Oosteroom, Banjoewangie.

VLISSINGEN. 9 Mei *Ommelanden*, Wieringa, B.-Ayres. — 11 *Andreasa*, Noord, Rio-Janeiro. — 17 *Marchina*, Nepperus, R.-Grande; *Kiel Windewer*, Moesker, Montevideo. — 22 *Twee Cornelissen*, Pottjer, do.

Vertrokken.

BROURSWERHAVEN. 13 Mei. *Cath. Maria*, v. Amerongen, Padang; *Vrede*, Ter Bruggen, Melbourne; *Luconia*, Hulsthoff, New-York. — 19 *Arlequin*, Singer, Hongkong.

HELLEVOETSLUIS. 13 Mei *Vriendschap*, Jansen, Cardiff. — 17 *H. Liduina*, v. Brink, New-Castle. — 11 *Kosmopoliet*, Bouten, Bat. — 20 *Stad Zierikzee*, Roberts, Londen.

TEXEL. 13 Mei *Batavier*, Pfeiffer, Batavia; *Lewe van Nyestein*, Borchers, do.; *Constance*, Sipkes, Padang. — 14 *Gebroeders*, de Groot, Bat.; *Willem Hendrik*, Beckering, Kaap de Goede Hoop; *Den Elshout*, Akkerman, Liv.; *Celebes*, Reuvekamp Gille, do.; *Boni*, Möller, do. — 19 *Alblasserdam*, 't Hoen, Singapore. — 20 *Van Galen*, Brandligt, Bat.; *Cornelis Gips*, Loos, N.-Castle.

VLISSINGEN. 13 Mei *Jacoba Petronella*, Kampen, Rio-Janeiro.

Zeilklaar.

BROUWERSHAVEN. 25 Mei *Elisabeth*, Harms, Sydney; *Maria Dieder.*, v. Marion, Batavia.

HELLEVOETSLUIS. 25 Mei *Adriana Petronella*, v. d. Velde, Samarang; *Jason*, Nielsen, New-York; *Lina & Fritz*, Wagner, do.; *Schuringa*, Engelsman, Boston.

TEXEL. 25 Mei *Stad Dockum*, Jaski, Bat.; *Lammina*, *Elisabeth*, Gersen, do.; *Anna*, Bok, Bat.; *Willem & Clara*, Abrahams, do ; *Aletta Augusta*, Tinholt, Soerab.; *Hendrina*, v. Breen, New-Castle; *Jacq. & Elise*, Krukkenburg, Sunderland; *Alexander*, Dekker, Swartwick.

ZIERIKZEE. 25 Mei *Ternate*, Cars Tz., Bat.; *Burgem. Hoffman*, de Witt, do.; *Grondwet*, Kamminga, Anjer (via New-Castle;) *Catharina Maria*, Oomkens, Soerabaija (via do.)

Gepraaide Schepen

24 Maart, op 26o 25' ZB. en 6o 25' OL., Rajah of Sarawak, Taylor, van Soerabaija n. Amst.

1 April, op 0o 30 NB. en 25o WL., Henriette Maria Tjebbes v. Amst. n. Batavia.

1 April, op 13o ZB. en 31o WL., Ridderkerk, Teerlink, v. Rotterdam n. Batavia.

4 April, op 8o ZB. en 14o WL., Richard Thornton, v. Java n. Lond.

7 April, bij St Helena, Elisabeth & Jacoba, Lucas, v. Mac. n. Amst.

10 April. op 4o 38' ZB. en 17o WL., Wave, Henderson, v. Soerabaija n. Amst.

13 April, op 6o NB. en 24o WL., Bengalen, Planten, v. Rott. n. Bat.

13 April, op 8o NB. en 24 WL., Noach, Wierikx, v. Rott. n. Batavia.

18 April, op 1o 38' NB. en 21o 30' WL., Vijf Vrienden, Johan, v. Rotterdam n. Samarang.

2 Mei, op 36o NB. en 42o 28' WL., Le Cezard, Ketjen, v. Java n. Nantes.

7 Mei, op 49o 1' NB. en 7o 50' WL., Hugo Grotius, Vogelenzang v. Vlissingen n. Bat.

9 Mei, op 43o NB. en 12o 42' WL., Staatsraad van Ewijck, de Winter, v. Amsterdam n. do.

13 Mei, op 44o NB. en 24o WL., Drie Gezusters, Fischer, v. do. n. do.

18 Mei, op 49o 14' NB. en 8o 45 WL., de Vrede, ter Brugge, v. Rotterdam n. Melbourne.

19 Mei, op 48o 32' NB. en 9o 52' WL., de Schelde, Hoefman, v. Sunderland n. Singapore.

22 Mei. in de Noordzee, Decima; Grivel, v. Gothenb. n. P.-Philip.

Scheepstijdingen.

TEXEL 22 Mei. Het alhier van Batavia gearriveerde Nederlandsche schip Wilhelmine & Elise, kapt. Priebee, heeft kluiverboom, stengen en een gedeelte der verschansing verloren.

ANTWERPEN 17 Mei. Met de Nederl. brik Andreasa, kapt. Noord, van Rio-Janeiro gearriveerd, zijn alhier aangebragt kapt. Jorgersen en de verdere equipage van de Hamburger schoener Hauer, welke bodem op 39° NB. en 36° WL. gezonken is.

FALMOUTH 8 Mei. Het Nederlandsch schoenerschip Zwaluw, kapt. Blomberg, van Amsterdam naar Montevideo, is alhier met schade aan het roer en verlies van groote boom en zeilen binnengeloopen.

— 19 Mei. De Ned. bark Luconia, kapt. Hulsthof, van Rotterdam naar New-York: is hier gisteren met verlies van boegspriet, kluiverboom en schade aan de scheg enz. binnengeloopen, zijnde in aanzeiling geweest met het schip Phoenix, kapt. Dewars. van Savanilla naar Bremen. Deze bodem, mede alhier binnengeloopen, heeft de groote mast, raas en zeilen verloren.

GREENOCK 19 Mei. Het Zweedsche schip Carolina, kapt. Wannerholm. alhier met een lading Suiker van Java gearriveerd, is 10 Januarij op 17° ZB. en 114° OL. door een hevigen orkaan beloopen en heeft daarin boegspriet, stengen en raas verloren, het roer gebroken en meer andere schade bekomen.

SIMONSBAAI 26 Maart. Het Ned. fregatschip Eva Johanna, kapt. van Bochove, met eene lading voor de N.H.M. van Java naar Rotterdam bestemd is hier heden voor noodhaven binnengeloopen, hebbende den 13den Maart een orkaan doorgestaan, waardoor het ontzettend stampte en werkte en de zeeën over de dekken spoelden. Het verloor daarin kluiver-en buitenkluiver- boom, stengen, ra's en zeilen en men had veel moeite de vleet, welke onder het schip hangen bleef, kwijt te raken. Dek en lijfnaden, vissings en kragen der masten waren gesprongen en het want en ander touwwerk zwaar beschadigd. In deze baai ten anker liggende, woei het een vliegenden storm, waardoor de beide zware ankers ieder een hand verloren. De Surveyers hebben het raadzaam geoordeeld het geheele tuig neêr te nemen, en men hoopt, indien de lading niet behoeft gelost te worden, in 6 weken tot vertrek gereed te zijn.

Schepen in lading.

TE AMSTERDAM.

Naar	
Batavia	Nederland.— Hoekstra.
〃	Jacoba en Christina.— Jaski.
〃	Quartet, ex Margaretha Johanna.— Mulder.
〃	Admiraal de Ruyter.— Mölinger.
〃	Azia. — Molenaar.
〃 en Soerabaija	Koning Willem III.— de Jong.
〃 en 〃	Clio.— Wijnmalen.
〃 en 〃	Johannes Anthonius.— de Voogd v. d. Straten.
〃 en 〃	Friesland. — Mispelblom Beijer.
〃 en 〃	S. van Heel. — Dietz.
〃 en 〃	Anna Digna. — Ouman.
〃 Sam. en Soerabaija	Fagel, ex Zeelust.— Knaap.
Soerabaija	Capella.— Kruisinga.
〃	Holland. — Aufmorth.
〃	Tjielingsie, ex Willem de Clercq.— Ouwehand
〃	Wilhelmina Maria. — Postma.
Samarang	Jan van Brakel.— Visser.
〃	Princes Amelie.— Groeneveld.
〃	Henricus Gerardus.— v. d. Zee.
〃	Koophandel. — Mooi.
Padang	Baron v. Hardenbroek, ex Johanna Alida.— Henny.
Macasser (direct)	Quaterbras. — Nieuwenhuys.
Sing. en Macasser	Estafette.— Oepkes.
Melbourne	Koerier.— Carst.
K. d. G. Hoop	Elisabeth, ex Joan. — de Boer.

TE ROTTERDAM.

Naar	
Batavia	Susanna Johanna.— Peters.
〃 via St. George d'Elmina	Pieter, ex Karel Hendricus.— Hoogewerff.
Batavia en Soerabaija	Jedo.— van Rossen.
〃 en 〃	Cornelia Henrika.— v. d. Meulen.
〃 en 〃	Maria Anna.— van Monnom.
〃 en 〃	Maria Diederica.— van Marion.
〃 en 〃	Jacoba Helena. — Zwart.
〃 en 〃	Nova Zembla. — Hordijk.
〃 en 〃	Louis Meijer. — Holtgreve.
〃 en 〃	Jhr. Mr. v. d. Wall v. Puttershoek.— Lammerts.
〃 Sam. en Soer.	Johannes Antonius. — v. d. Sraten.
〃 〃 〃 〃	Elisabeth. — Snoek. (Engelsche vlag.)
Samarang	Whampoa.— Marcussen.
〃	Adriana Petronella.— Annokkee.
Sydney	Elisabeth. — Harms.
〃	Jurgen Lorentzen.— Reimer.
Hongkong	st. Helena. — N. N.
Singapore en Hongkong	Sophia Amalia.— Lourens.
Melbourne en Sydney	Comm. des Konings v. d. Heijm.— v. Zanten.
〃	Genaraal Michiels. — Visser.

Vrachten.

Van Nederland naar Batavia	*f* 20	à —		met 15% zwaar goed 2/3 vracht.
〃 〃 〃 Samarang	〃 20	〃 25		
〃 〃 〃 Soerabaija	〃 25	〃 30		
〃 〃 〃 Singapore	〃 40	〃 —		
〃 〃 〃 Macasser	〃 60	〃 —		
〃 〃 〃 Padang	〃 50	〃 60		
〃 〃 〃 Amboina	〃 —	〃 —		
〃 〃 〃 Hongkong	〃 50	〃 60		
〃 〃 〃 Kaap de Goede Hoop	〃 50	〃 —		
〃 〃 〃 Japan	〃 70	〃 80		
〃 〃 〃 Batavia m. steenkolen	〃 —	〃 —		
〃 〃 〃 Australia	£ 2¼	à £ 2½	p. gem. ton.	
〃 Engeland 〃 Australia	〃 3	〃 〃 3½	pr. reg. ton.	
〃 〃 〃 Singapore	〃 1½	〃 〃 2		
〃 〃 〃 Java	〃 1¾	〃 〃 2		
〃 〃 〃 China	〃 2⅛	〃 〃 3		

Aangekomen Passagiers in Nederland.

Van Java: *Per* Argo, kapt. van Teutem: Den heer A. Duvelaar van Campen en familie; Mevr. de Weduwe von Stralendorff.

Per Krimpen a/d. Lek, kapt. Ouwehand: 5 gepasp. militairen.

Per Johanna, kapt. Swemer: De hr. J. A. C. Helder, echtg. en 1 kind, O.-I. ambt.; de hr. C. L. Stekkens en echtg., O.-I. ambt.

Per Vrede, kapt. v. d. Plas: De heer J. Lamee, offic. van gezondheid 2de klasse.

Per Kortenaer, kapt. Glazener: De hr. en mevr. van Leer en 7 kinderen; de hh. Bergsma en J. de Canter; de twee jongeheeren Bousquet en 4 gepasp. militairen.

Per Kandangbauer, kapt. Zeelt: De hh. H. Hofstede met echtg., 5 kind. en bediende; H. Kerkwijk met echtg. en 1 kind; d' Amecourt, kapt.-luit t/z. J. Hansen; J. Webb met echtg. en kind en G. Eck.

Per Julie Claire, kapt. van Oosterom: De hr. L. Lindeman, met echtg., 4 kind. en bediende; de wel eerw. hr. van Steeden met echtg. 6 kind. en 2 bed.; mevr. de wed. Visser.

Van Macasser: *Per* Tasmania, kapt. Jonker: De jonge hr. N. A. Moriaux.

Vertrokken Passagiers van Nederland.

Naar Batavia: *Per* Kosmopoliet, kapt. Bouten: De hr. W. H. de Greve; adsp.-ing. voor het mijnw. in O.-I., met echtg. en Java vrouw. bediende, de hr. K. M. A. Botter met echtg. en kind; Dr. A. J. van Heeckeren met echtg, kind en bediende, mevr. de wed. Kooy, geb. Muller; mevr. C. ten Brummeler, geb. Sipkes; mevr. J. H. J. J. Kloppert,geb. de Klerck; de dames Visscher en du Comun; de hh. B. H. Egberts, offic. van gezondheid 2de kl. bij het O.-I. leger, B. B. N. Gauthier en van Prehn.

Per Ternate kapt. Cars Tzn.: De hh. P. T. Couperus (resident,) C. M. Pompe en T. T. Schlette, en twee Javaansche bedienden.

Naar de Kaap de G. Hoop: *Per* Willem Hendrik, kapt. Beckering: De hh. F. W. H. Kleyn, J. van Essen, T. M' Carter met echtg. en zuster, H. J. Cranendoncq, Clemens, J. Heystek met echtg. en zeven kind., J. v. Alphen, A. C. Stucki, J. A. Groen en echtg., H. van Noorden, D. H. Kirchner met echtg. en vier kind.; F. Riethuysen, J. Veldhorst, P. G. v. d. Bosch, A. J. Rijke; mevr. Belle met twee kind.; mej. A. E. Loomans, Evertse met vier kind. en G. Groen.

Naar New-York: *Per* Luconia, kapt. Hulsthoff: De heer W. Hondius.

HANDELSBERIGTEN.
TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 9 TOT 24 MEI 1862.

Sedert onze vorige is de handel aan onze kolonialewaren-markt in bijna alle artikelen van zeer beperkten omvang geweest, zóódat er bijna niets meldingwaardigs is voorgevallen dan de op 21 dezer te Rott. plaats gehad hebbende Suiker-veiling der N.H.M., die hoewel *f* 1¼ à *f* 2¼ beneden de Maart-veiling prijzen — courant is afgeloopen.

De stemming voor de meeste hoofd-artikelen is zeer gedrukt. Koffij maakt echter — zooals is den laatsten tijd voortdurend het geval was — hierop eene uitzondering en verkeert, na eene geringe verflaauwing in de vorige week, thans weder in vrij vaste stemming op het avans van 1 c. boven de veilingprijs voor goed ordinair. — Ook voor Indigo is de opinie steeds gunstig en tot de laatste veiling-prijzen is daarvan niets aan de markt bij de part. importeurs. Thee blijft stil, doch onveranderd op vorige prijzen. In Rijst

ging in de de 1ste hand niets om, de markt flaauw gestemd en er vertoont zich geen kooplust dan voor Tafel, welke soort voortdurend gevraagd blijft. Specerijen, Java Tabak, Banca Tin en Katoen lusteloos en tot lagere prijzen afgegeven. Huiden zeer stil.

KOFFIJ. Sinds het laatste berigt variëerden de prijzen zeer weinig en blijven thans onveranderd. Houders verlangen 1 cs. avans op de veilings prijzen, terwijl bij gedwongen verkoop zulks niet coulant te maken zou zijn. Behalve een paar kleine partijtjes hadden er geene eerste hands verkoopen plaats.

De voorr. van Koffij op de zes hoofdmarkten van Europa, berekend in centenaars, was op 1°. Mei der vier laatste jaren als volgt.

	1859.	1860.	1861.	1862.	
in Holland	714,000	586,000	579,000	501,000	Cntrs.
〃 Antwerpen	50,000	42,000	65,000	54,000	〃
〃 Hamburg	140,000	120,000	140,000	220,000	〃
〃 Triëst	60,000	60,000	75,000	71,000	〃
〃 Havre	72,000	91,000	131,000	138,000	〃
〃 Engeland	134,000	160,000	102,000	133,000	〃
Totaal	1,170,000	1,059,000	1,092,000	1,117,000	Cntrs.

Gedurende de vier eerste maanden werden aangevoerd.

	1859.	1860.	1861.	1862.	
in Holland	503,000	423,000	529,000	592,000	Cntrs.
〃 Antwerpen	86,000	104,000	120,000	139,000	〃
〃 Hamburg	275,000	305,000	290,000	365,000	〃
〃 Triëst	77,000	109,000	128,000	76,000	〃
〃 Havre	174,000	151,000	235,000	274,000	〃
〃 Engeland	126,000	172,000	115,000	148,000	〃
Totaal	1,241,000	1,264,000	1,417,000	1,594.000	Cntrs.
Voorr. 1 Januarij	1,197,000	1,045,000	902,000	1,008.000	〃
Te zamen	2,438,000	2,309,000	2,319,000	2,602,000	Cntrs.
voorraad. 1 Mei	1,170,000	1,059,000	1,192,000	1,117,000	〃
Afl. in 4 maanden.	1,268.000	1,250,000	1,227,000	1,485,000	〃

RIJST. Van Java Rijst werden te Amst. afgedaan: 160 bn. Tafel ex Hollandia, boven f 13, en 331 do. ord. ex idem, boven f 9¼. De per Witte Jacket aangebragte 19000 bn. Arracan vonden te Amst. tot boven f 5¼ koopers.

Op Tafel en mooije Java blijft voortdurend de aandacht gevestigd. In de overige soorten ging weinig om, doch houders zijn ongenegen lager af te doen.

SUIKER. De markt verkeerde gedurende de laatste 14 dagen in dezelfde stemming en de prijzen der bruine en middelsoorten bleven gedrukt; alleen voor de witte soorten, fraaije kwaliteit stoom, vertoonde zich voor Rusland eenige vraag.

De voornaamste afdoeningen hebben bestaan in:

731 Kranj. Pasoeroean en Soerab., No. 18 fr. stoom, tot f 37¾,
617 〃 Soerabaija, No. 18 fraai stoom, tot f 38,
800 〃 Cheribon, No. 18¾ fraai stoom, tot f 38½,
171 〃 〃 No. 19½ fraai stoom, tot f 39½,
1053 〃 Tagal, No. 18½ fraai, tot geheimen prijs,
325 〃 〃 No. 18½ zeer mooi, tot f 37¼,
820 〃 Soerabaija, No. 11, per Cleveland } tot f 2 onder Maart.
493 〃 Probolingo, No. 14½, per Wave }
350 〃 Soerabaija, No. 15, per Radja of Sarawak }
298 〃 〃 No. 15, 〃 〃 〃 }
246 〃 Samarang, No. 15¾, per Cecille }
2120 〃 Soerabaija en Pasoer. No. 15½, per Scarge } tot f 1¾ oud. Maart.
845 〃 〃 No. 15, per Vertrouwen }
466 〃 〃 No. 15¾, per Abel Tasman }
439 〃 〃 No. 14, per Resident van Son }
585 〃 Cheribon, No. 15½, per Radja of Sarawak }
612 〃 Soerabaija, No. 11, f 31¼,
445 〃 Soerabaija, No. 10¾ á f 31½, ex Johanna Stell.

De veiling van 66,033 kranjs. Java Suiker, op 21 Mei door de N.H.M. te Rotterdam gehouden, liep op de verlaagde prijzen van f 2 beneden Maart, voor de bruine en middel, en f 1¼ á f 1½ voor de witte soorten zeer coulant af. Voor exportatie werd ongeveer een derde der veiling gekocht.

In verband tot dien afloop, werd de volgende waardeverhouding opgemaakt van Java Suiker, goed tot fraaije kwaliteit:

No. 5...f 23	No. 9...f 29	No. 13...f 33¾	No. 17...f 37¼
〃 6...〃 24½	〃 10...〃 30¼	〃 14...〃 35	〃 18...〃 38
〃 7...〃 26	〃 11...〃 31½	〃 15...〃 36	〃 19...〃 38¼
〃 8...〃 27½	〃 12...〃 32½	〃 16...〃 37	〃 20...〃 39

Nà de N.H.M. veiling zijn nog afgedaan: 1803 kranjs. Probolingo No. 12¾ per O'Thyen en 575 Kranjs. Soerabaija No. 12 pr. Electra à f ¾ onder Meiwaardeverhouding, benevens 311 Kranj. Java, binnen per Krimpen aan de Lek, No. 10½ tot geheimen prijs.

De voorr. van Suiker op de zes hoofdmarkten van Europa, berekend in centenaars, was op 1°. April der vier laatste jaren als volgt:

	1859.	1860.	1861.	1862.	
in Holland (*)	460,000	500,000	390,000	465,000	Cntrs.
〃 Antwerpen.	16,000	22,000	19,000	20,000	〃
〃 Hamburg	70,000	60,000	80,000	90,000	〃
〃 Triëst	123,000	7,3000	15,000	135,000	〃
〃 Havre	26,000	42,000	40,000	93,000	〃
〃 Engeland	1,582,000	1,886,000	1,520,000	2,058,000	〃
Totaal	2,277,000	2,583,000	2,064,000	2,886,000	Cntrs.

(*) Alleen in de 1ste hand, alle overige plaatsen 1ste en 2de hand.

Gedurende de vier eerste maanden werden aangevoerd:

	1859.	1860.	1861.	1862.	
in Holland	825,000	890,000	825,000	885,000	Cntrs.
〃 Antwerpen.	50,000	54,000	116,000	65,000	〃
〃 Hamburg	155,000	90,000	155,000	125,000	〃
〃 Triëst	90,000	27,000	57,000	212,000	〃
〃 Havre	64,000	65,000	74,000	118,000	〃
〃 Engeland	2,459,000	2,655,000	2,705,000	2,726,000	〃
Totaal	3,643,000	3,826,000	3,932,000	4,078,000	Cntrs.
Voorr. 1 Januarij	2,236,000	2,505,000	1,817,000	2,868,000	〃
Te zamen	5,879,000	,6331,000	5,749,000	6,946,000	Cntrs.
Voorraad 1 Mei	22,77,000	2,583,000	2,064,000	2,886,000	〃
Afl. in 4 maanden.	3,602,000	3,748,000	3,685,000	4,060.000	Cntrs.

De voorraad Suiker in de Nederl. Entrepôts bedroeg op:
15 dezer 41,399,770 Ko. tegen 34,252,575 Ko. op 15 April ll.
op 15 Mei 1861...27,112,533 Ko. op 15 Mei 1860...35,952,974 Ko.
〃 15 〃 1859...36,750,026 〃 〃 15 〃 1858...35,813,519 〃

(Wordt vervolgd,)

HANDELSBERIGTEN.

Te Batavia, den 4 Julij 1862.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN. VAN	PRIJZEN. TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia... Per legg.	....	60.—	nominaal.
Cassia Vera	55.—	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben... Per pic.	65.—	....	nominaal.
Foelie N°. 1 Benkoelsche	25.—	30.—	met meer vraag.
Gom Elastiek... Per pic.	89.—	90.—	zeer schaarsch.
〃 Benzoin	22.—	22.75	verkoopen.
〃 Dammar... Per pic.	21.50	22.—	〃
Gutta Percha	....	....	niets op de pl. v. vraag.
Huiden, Koe	3.—	4.—	zonder vraag.
〃 Buffel... Per stuk.	3.50	4.50	goede vraag.
Indigo	5.—	....	voor 1e kwaliteit te Sam. met goede vraag.
Japan Boomwas	35.—	....	afgedaan.
Kampher. Japan per Balie	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	28.—	verk. voor cons.
Koffij, Java	41.50	....	geboden, schaarsch.
Padang	....	....	zonder voorraad.
Koper, Japansch	....	....	〃
Kruidnagelen... Per pic.	46.—	....	zonder voorraad.
Notenmuscaat No. 1	60.—	70.—	met koopers.
Peper, zwarte	16.—	17.—	〃
〃 witte	35.—	....	met verkoopen.
Rotting, Banjermassing		9.—	〃
〃 Padang	....	6.50	met verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken	....	......	
〃 Witte Batavia 1e kwalit.	175.—	....	toenemende vraag.
〃 〃 〃 2e 〃	145.—	155.—	aanvoeren gering en
〃 Carga	110.—	130.—	prijzen gestegen.
〃 Padang	....	....	
Sandelhout	7.—	....	zonder voorraad.
Sapanhout Manila in Enterp.	3.—	....	nominaal.
〃 Bima... Per pic.	3 12	....	〃
Suiker No. 16	14.—	14.50	afgedaan.
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde	6.—	....	geen omzettingen.
Was	190.—	....	grif te verkoopen.
Tin, Billiton	....	....	niet voorhanden.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 99¼% à 99½% bij partikulieren.
〃 〃 〃 〃 99% 〃 het Gouvernement.
〃 Londen 〃 Zigt 11.75 per £ afgedaan.
〃 China f 2.71 per dollar nominaal.
〃 Singapore f 2.75 per dollar nominaal.
〃 Calcutta f 120 per 100 Cs. Rs. belangrijke afdoeningen.
〃 Spetien. Sovereins f 12,80.
Ducaten f 6.90 oude.
〃 f 5.75 nieuwe.
Mex. Dollars f 2,77½. met verkoopen.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN DEN 1 TOT 3 JULIJ 1862.

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. bark *Tjrijntje Fenna*, gez. Abbink, agt. Engelhard en co.

10 kn. bladkoper, 8 kn., en kistjes en 1 trommeltje diversen, 2 kn. koopwaren, 5 do. sabels en galon, 7 kn. provisien, *Order*.
9 bn. garens, 50 kn. calicots, *Busing, Schröder en co.*
3 kn. spiegels en schilderijen, *van Kleeff en co.*
100 vs. boter, *Lagnier.*
30 ks. bier, *Willem de Jong.*
1 ledikant, *Humme.*
15 bn. manufact., *G. Buijn en co.*
1 kt. modewaren, *John Pryce en co.*
60 coll. manufact., 1 vt. bier, *Schimmelpenninck en co.*
200 vs. spijkers, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
1 kt. schrijf-behoeften, *van Straaten.*
13 kn. koopmanschappen, *C. Bakre en G. Kinder.*
1 kt. staalwerk, *Wehrij Wille en co.*
3 kn. diversen, *Marine Departement.*
2 kn. meubelen, *Gebr. Roselje en co.*
1 rijtuig, *Noltheniu .*
5 kn. spiegels, 104 vs. spijkers, 3 kn. zeep, *Aganoer.*
6 kn. en kistjes diversen, 100 md. bier, 39 coll. manufact., *E. Moorman en co.*
14 kn. provisien, 1 kt. punch, *Paine Stricker en co.*
65 coll. provisien, enz. *van Walchren en van Dorp.*
500 keld. genever, *Gumprich en Strauss.*
49 vs. boter, ...
25 vs. boter, 25 ks. kaas, 50 hammen, 5 kn. kaarsen, 5 do. provisien, ...
2 vn. provisien, ...
12 kn. diversen, *Suringa.*
6 vs. boter, *Du Puij.*
4 vn. messen, 6 kt. parier, *B. Kopersmit en co.*
20 vs. zilv. munt, *N. H. M.*
72 coll. manufact., 99 do. glaswerk, 3 do. knoopen, 5 do. schrijfbehoeften, 1 vt. ijzerwerk, 1 kt. comp. spijkers, 4 bn. zakken, 12 do. dekens, 32 ks. provisien, 13 kn. papier, 3 do. hammen, *Engelhard en co.*
6 kn. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
52 kn. wijn, *W. Cores de Vries.*

Voor Soerabaija.

4 kn. porcelein, 43 do. verfwaren, 10 vn. aardewerk, 13 coll. kramerijen, 1 do. manufact.. 4 kn. handschoenen, 2 do. zeep, 1 rijtuig, 1 vt. ijzerwerk, 5 kt. kramerijen, 6 kelders, ..., 8 kn. glazen, 6 kn. likeuren, *de Bruijn en co.*
25 keld. genever, 30 do. zuren, 1 kt. diversen, *Order.*
30/m kilos steenkolen, *van Eck en co.*
462 platen ijzer, *N. H. M.*
6 kn. manufact., 2 rijtuigen, *ten Brink en co.*

AANGEBRAGTE REGALEN te Batavia,

VAN DEN 1 TOT 4 JULIJ 1862.

Van Nederland per *Ridderkerk.*

1 kistje gem. L E 6575.
M 79.
1 kistje H. J. Proeger Batavia.
1 kistje Lange & Co.
1 kistje gem. M W.
1 kistje gem. M W.
S
1 kistje gem. R & L No. 1004/7.
2 kistjes gem. F E.
2 kistjes gem. F E.
S
1 kistje gem. P No. 69,
1 kistje gem. J B T.
1 kistje Mevr. M. de Villeneuve geb. van Wingerden te kamp. Malaijoe.
1 kistje gem. P S 1721.
1782.
1 kistje W. Cores de Vries Batavia. voor mej. Rijke Soerabaija.
1 kistje gem. J J L No. 1.
1 tromm. gem. W S.
1 kistje gem. E & C 17.
1 kistje gem. K F H. 1.
1 kistje gem. J M V K 3.
1 tromm. Mr. H. B. E. C. N. Bearmaijer van Barienkhofen griffier bij den Raad van justitie te Ambon.
1 koff. P. Lucassen No. 1
1 kistje Idem No. 2.
1 pakje A. J. Spaan controleur bij de cultures te Toeban.
1 paktje Tausend Batavia.

Van Japan per *Ceres.*

1 kistje gem. V O R.
1 kistje J. H. G. Jordens inspecteur voor het boschwezen te Batavia.
1 kistje D. H. Buijs Resident Madioen.
1 kistje G. F. de Bruijn Kops.
1 kistje s' Rijks Museum voor Natuurlijke Historie te Leijden No. 1.
1 pak. gem. B 1.
3 pak. gem. B K 2/4.
1 pak. Aan den Directeur der Posterijen te Batavia.
2 kistjes R. Voute No. 1/2.

Van Nederland per *Henriette Maria,*

1 kistje F. W. H. van Straaten Batavia.

Van Nederland per *Marten*, v. Rossem.

1 kistje Mevr. de Wed. A. van Beuschem van Riemsdijk te Rijswijk.
1 kistje Valentini Esq. adres van Riet & Wijnveldt.

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet
H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.